

EUROPE @ SCHOOL

AKTIVNO UČENJE O EVROPSKI UNIJI

Priročnik za učitelje

UREDNIK

Ta izobraževalni pripomoček je pripravila Evropska hiša [Ryckvelde vzw](#) na zahtevo Evropskega parlamenta. Elektronska pošta: epljubljana@europarl.europa.eu.

RAZLIČICE

Izvirnik: EN

Prevodi: vsi uradni jeziki EU. Za vsako državo članico je pripravljena prilagojena različica v vseh uradnih jezikih te države članice.

This is the version for Slovenia, in Slovenian

SESTAVA PRIPOMOČKA

Pripomoček sestavljajo:

- ta priročnik za učitelje, ki v prilogah vsebuje vse kartice za igre in delovne liste za delo v skupinah;
- delovni zvezek za učence, ki vsebuje vse posamezne delovne liste;
- 3 predstavitve Prezi;
- spletni kviz;
- spletno volilno orodje.

Vsi dokumenti so na voljo na posebnem spletišču pisarne za stike Evropskega parlamenta v posamezni državi članici.

IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI

Ta izobraževalni pripomoček o evropski parlamentarni demokraciji in evropskih državljanskih vrednotah je namenjen gimnazijcem in dijakom srednjih strokovnih in poklicnih šol v vseh državah članicah EU ter je bil pripravljen posebej zanje. Namenjen je zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve o njegovi vsebini in metodologijah. Za vsebino tega dokumenta in vsa mnenja, izražena v njem, ki ne predstavljajo nujno uradnega stališča Evropskega parlamenta, je odgovoren avtor.

Izobraževalni pripomoček je bil dokončan novembra 2017. V Bruslju, © Evropska unija, 2017.

VSEBINA

O pripomočku Europe@school – aktivno učenje o Evropski uniji	- 2 -
Koncept: kaj je Europe@school?	- 2 -
Cilji in kompetence	- 4 -
Grafični pregled	- 6 -
MODUL 1. ALI SE ZAVEDAŠ POMENA EU?	- 7 -
Koncept	- 7 -
Deli in časovni okvir	- 7 -
Cilji in kompetence	- 8 -
Modul 1: Korak za korakom	- 8 -
Kviz	- 8 -
Dejavnosti ozaveščanja v šoli	- 10 -
MODUL 2. SPOZNAJ EVROPSKO UNIJO	- 12 -
Koncept	- 12 -
Deli in časovni okvir	- 12 -
Cilji in kompetence	- 14 -
Modul 2: Korak za korakom	- 15 -
Uvod: EU?	- 15 -
Igra 1. Dejstva o EU	- 15 -
Igra 2. Države članice EU	- 18 -
Igra 3. Pristojnosti EU	- 20 -
Igra 4. Vrednote EU	- 23 -
Predstavitel: Razprava o pridobljenem znanju	- 28 -
MODUL 3. DEMOKRATIČNE SPRETNOSTI	- 31 -
Koncept	- 31 -
Deli in časovni okvir	- 31 -
Cilji in kompetence	- 33 -
Modul 3: Korak za korakom	- 34 -
1. Postopek odločanja v EU: v vlogi poslanca Evropskega parlamenta	- 35 -
2. Vrednote EU: kaj meniš?	- 48 -
MODUL 4. TVOJ GLAS V EU	- 55 -
Koncept	- 55 -
Deli in časovni okvir	- 55 -
Cilji in kompetence	- 56 -
Modul 4: Korak za korakom	- 57 -
Naloga: Volitve v razredu	- 57 -
Vaja s kodo QR: Tvoj glas v EU	- 60 -
Viri	- 63 -
Priloge	- 64 -

O PRIPOMOČKU EUROPE@SCHOOL - AKTIVNO UČENJE O EVROPSKI UNIJI

KONCEPT: KAJ JE EUROPE@SCHOOL?

Izobraževalno gradivo Europe@school – aktivno učenje o Evropski uniji je bilo pripravljeno, da bi šolam, ki sodelujejo v programu Šola ambasadorka Evropskega parlamenta, zagotovili izobraževalni pripomoček o evropski parlamentarni demokraciji in evropskih državljanskih vrednotah. Prilagojen je gimnazijcem, dijakom srednjih strokovnih in poklicnih šol ter učencem, vključenim v druge oblike izobraževanja..

Europe@school temelji na izvornem pripomočku „28 v 1“, ki ga je leta 2015 za pisarno Evropskega parlamenta v Belgiji pripravila Evropska hiša Ryckvelde.

Razširjen in prilagojen pripomoček Europe@school je bil na zahtevo **Evropskega parlamenta** in v posvetovanju z njim oblikovan v šolskem letu 2017–2018 za vse države članice EU. Gre za **prilagojen, za uporabo pripravljen in modularen izobraževalni pripomoček, ki je v skladu s programom Šola ambasadorka Evropskega parlamenta**. Prilagojen je nacionalnim okoliščinam držav članic EU, kjer je to potrebno.

Posebno zahvalo si zaslužijo nacionalne pisarne za stike Evropskega parlamenta, ker so zagotovile informacije za posamezne države in lektorirale vse gradivo.

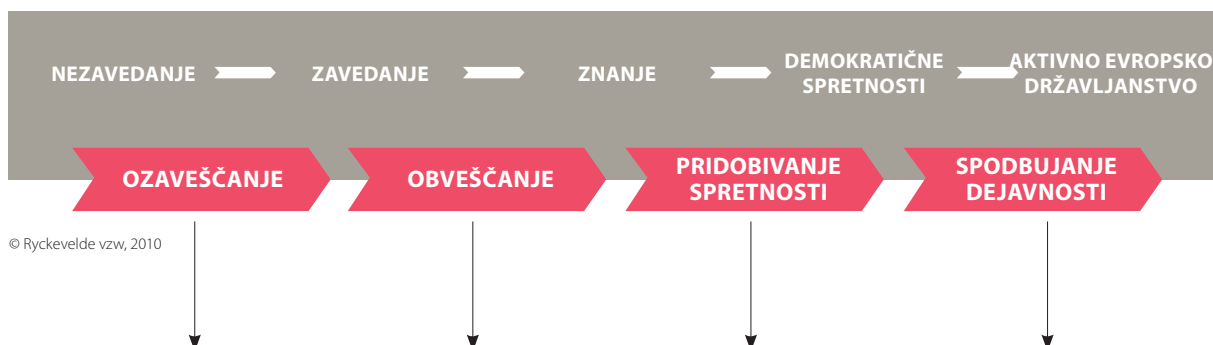
Zahvala gre tudi šoli Burgerschool Roeselare in njenim učencem Anaïs, Andreiu, Booju, Dani, Elise, Hasmiku, Ilyassu in Yentel, ki so prispevali svoj čas, prostor in obraze za fotografiranje za ta pripomoček.

V skladu z modelom „Razvijanje aktivnega evropskega državljanstva“

Hiša Ryckvelde je razvila teoretični model na podlagi prepričanja, da lahko vsi državljani postanejo aktivni evropski državljani (glej model spodaj). Aktivno evropsko državljanstvo pomeni aktivno udeležbo na ravni EU na podlagi točnih informacij in kritičnega odnosa. Ne predvideva ničesar o samem mnenju ali stališču. Dejaven evropski državljan se lahko zavzema tudi za manj evropskega sodelovanja. *Ta model torej dopušča vsa mnenja in politična stališča o EU.*

Vsak državljan EU je na eni od petih možnih stopenj evropskega državljanstva: nekateri se ne zavedajo pomena EU, drugi se ga zavedajo, nekateri vedo veliko o njej, nekateri imajo demokratične spretnosti in nekateri so aktivni evropski državljani. K razvijanju aktivnega evropskega državljanstva je mogoče prispevati s štirimi različnimi vrstami dejavnosti: ozaveščanjem, obveščanjem, pridobivanjem demokratičnih oziroma državljanskih spretnosti in spodbujanjem ljudi, naj bodo aktivni evropski državljani.

Vse te dejavnosti so del programa Šole ambasadorke Evropskega parlamenta. Izobraževalni pripomoček Europe@school vsebuje štiri module, vsak od njih pa ustreza eni od štirih vrst dejavnosti, ki spodbujajo učence pri razvijanju aktivnega evropskega državljanstva:

© Ryckvelde vzw, 2010

MODUL 1 ALI SE ZAVEDAŠ POMENA EVROPSKE UNIJE?	MODUL 2 SPOZNAJ EVROPSKO UNIJO	MODUL 3 DEMOKRATIČNE SPRETNOSTI	MODUL 4 TVOJ GLAS V EVROPSKI UNIJI
Ciljna skupina: učenci, stari od 14 do 18 let	Ciljna skupina: učenci, stari od 15 do 18 let	Ciljna skupina: učenci, stari od 16 do 18 let	Ciljna skupina: učenci, stari od 17 do 18 let

Modularni pristop in aktivne metodologije

Vsebina štirih modulov je medsebojno povezana, vendar se lahko moduli uporabljajo tudi samostojno. Učitelji lahko prosto izberejo modul, ki najbolje ustreza njihovim učencem in učnemu načrtu. V vsakem modulu lahko izbirajo med različnimi vsebinami, ravnmi zahtevnosti in metodologijo. Gradiva je dovolj za 25 učnih ur in dejavnosti v razredu in v šoli.

Izkazalo se je, da so zaradi dobre izbire aktivnih metodologij nad tem gradivom navdušeni učenci in učitelji. Raziskave so namreč pokazale, da je učenje na podlagi izkušenj učna strategija, ki zbudi zanimanje učencev in je zelo učinkovita.

Temelj so izobraževalna načela

Pripomoček Europe@school je bil pripravljen na podlagi številnih trdnih **izobraževalnih načel**. Načela zagotavljajo ustvarjalno in zanesljivo izobraževalno gradivo z dejanskim učinkom:

- **Prilagojen ciljni skupini:** pripomoček Europe@school je bil pripravljen za srednješolce in učence, vključene v drugo priložnost za izobraževanje v vsej Evropski uniji. Ker je ta ciljna skupina precej široka, je bil izbran modularni pristop: učitelji izberejo naloge, ki najbolje ustrezajo izobraževalnim potrebam njihovih učencev.
- **Pripravljen za uporabo:** gradivo se lahko neposredno uporabi v razredu in je uporabnikom prijazno.
- **Delo na podlagi izkušenj in izobraževalnih potreb ciljne skupine:** pri pripravi izvornega gradiva za Belgijo je sodelovala delovna skupina učiteljev in deležnikov. Gradivo je bilo tudi preskušeno na ciljni skupini.

- **Kakovosten:** vse izobraževalno gradivo, ki ga je pripravila hiša Ryckvelde vzw, ima oznako Trusty, kar pomeni, da so informacije kakovostne ter prilagojene otrokom in mladim. Oznaka pomeni, da je bil nosilec informacij zasnovan za raven ciljne skupine, vsebina pa je bila pripravljena na preprost in didaktičen način. Glejte tudi <http://juistejeugdinfo.be>.
- **Sodoben:** v pripomočku Europe@school se uporabljajo sodobni mediji in posodobljene informacije.
- **Nevtralen:** informacije so podane na nevtralen način, da si lahko učenci sami oblikujejo svoje mnenje.
- **Ustvarjalen in spodbuden:** v pripomočku so uporabljene aktivne in sodobne metodologije, ki spodbujajo učitelje in učence k delu na temo Evrope v razredu in šoli.

Europe@school vključuje jasen pedagoški pristop in model razvoja za poučevanje o Evropi v šoli v skladu s pariško deklaracijo EU (2015), ki poziva k okrepitvi vloge izobraževanja pri spodbujanju državljanstva in skupnih vrednot EU: „*Primarni namen izobraževanja ni samo razvoj znanja, spretnosti, kompetenc in odnosa ter utrjevanja temeljnih vrednot, ampak tudi pomagati mladim, da bi postali bolj dejavni, odgovorni in odprti člani družbe.*“

CILJI IN KOMPETENCE

Z uporabo tega izobraževalnega pripomočka učenci razvijejo naslednje ključne odnose, znanja in spretnosti:

ODNOS

Modula 1 in 2:

- Zbudi se zanimanje učencev za Evropo. Izvedeti želijo več o Evropski uniji.
- Učenci se zavedajo pomembnosti EU v svojem (vsakdanjem) življenju.

Modul 3:

- Učenci ponotranjijo vrednote EU.
- Učenci razvijejo odprto miselnost.
- Učenci razvijejo splošen kritični odnos in si ustvarijo mnenja o aktualnih vprašanjih v EU.

Modul 4:

- Učenci spoznavajo pomen glasovanja na evropskih volitvah in splošne udeležbe na volitvah.
- Učenci se zavedajo svojih pravic in dolžnosti v demokraciji in jih ponotranjijo.
- Učenci postanejo aktivni evropski državljani, ki se zavedajo, da je pomembno glasovati na lokalnih, nacionalnih in evropskih volitvah.
- Učenci glasujejo na podlagi informacij in premišljeno ter spodbujajo svoje sovrstnike, naj storijo enako.

ZNANJE

MODUL 2:

- Učenci vedo, kako, kdaj in zakaj je bila ustanovljena Evropska unija. Vedo tudi, kako se je EU nadalje širila in razvijala.
- Učenci vedo, katere države so članice EU in kako se je EU širila.
- Učenci vedo, da je Evropska unija raven politike s konkretnimi pristojnostmi.
- Učenci na podlagi posameznih primerov spoznajo, kaj EU pomeni zanje v njihovem vsakdanjem življenju.
- Učenci so pridobili znanje o enotnem trgu, schengenskem območju in evrskem območju.
- Učenci vedo, katere so vrednote EU, in poznajo konkretne primere, kako EU te vrednote prenaša v prakso.

MODUL 3:

- Učenci poznajo in razumejo postopek odločanja v EU (poenostavljeno različico).
- Učenci razumejo, kakšno vlogo ima Evropski parlament v tem postopku.
- Učenci vedo, da Evropski parlament obravnava konkretna vprašanja, ki vplivajo na njihovo vsakdanje življenje, in razumejo, da so poslanci Evropskega parlamenta, ki sprejemajo te odločitve, resnični ljudje.
- Učenci vedo več o temah, o katerih se razpravlja, na primer o politiki varstva potrošnikov, azilni politiki in okoljski politiki.

MODUL 4:

- Učenci vedo, kako izbirajo svoje predstavnike v Evropskem parlamentu; poznajo različne politične skupine v Parlamentu in vedo, katere politične stranke pripadajo katerim političnim skupinam.
- Učenci vedo, za kaj se zavzemajo politične stranke v njihovi državi.
- Učenci se seznanijo z različnimi možnostmi ali orodji za izražanje lastnega mnenja na ravni EU.

SPRETNOSTI

MODUL 3:

- Učenci med vajo izpopolnjujejo svoje demokratične spretnosti. Naučijo se upoštevati mnenje drugih, oblikovati svoje mnenje, se posvetovati in sprejemati kompromise.
- Učenci se naučijo predstaviti lasten predlog in govoriti pred skupino.

MODUL 4:

- Učenci z uporabo orodij razvijejo veščine, potrebne za izražanje mnenja na ravni EU.

GRAFIČNI PREGLED

EUROPE
@SCHOOL

AKTIVNO UČENJE O EVROPSKI UNIJI

MODUL 1

ALI SE ZAVEDAŠ POMENA EU?

NA VOLJO JE
DOVOLJ GRADIVA
ZA 4 URE

- Spletni kviz
- Dejavnosti ozaveščanja v šoli

MODUL 2

SPOZNAJ EVROPSKO UNIJO

NA VOLJO JE
DOVOLJ GRADIVA
ZA 4 URE

O zgodovini in državah članicah EU; kaj počne EU; o čem odloča EU in katere so vredOpomba EU?

- Igra o dejstvih o EU
- Igra o državah članicah EU
- Igra o pristojnostih EU
- Igra o vrednotah EU

MODUL 3

DEMOKRATIČNE SPRETNOSTI

NA VOLJO JE
DOVOLJ GRADIVA
ZA 13 UR

- Igra vlog o odločanju v EU „V vlogi poslanca Evropskega parlamenta: na izbiro je deset aktualnih evropskih tem
- Vrednote EU: „Kaj meniš?": razprava

MODUL 4

TVOJ GLAS V EU

NA VOLJO JE
DOVOLJ GRADIVA
ZA 1,5 URE

- Vaja: „Volitve v razredu“
- Vaja: „Tvoj glas v Evropski uniji“

- + Obsežen priročnik za učitelje, ki vsebuje vse obrazložitve, kartice za igre in delovne liste za delo v skupinah
- + Delovni zvezek za učence, ki vsebuje vse podporne informacije in delovne liste
- + 3 predstavitve s podpornimi informacijami

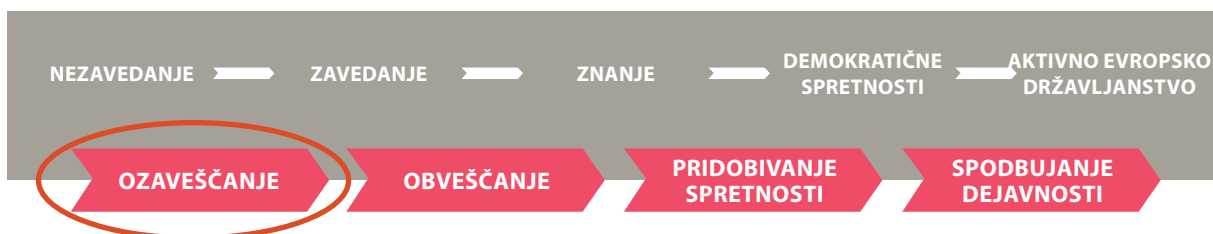
European Parliament

MODUL 1

ALI SE ZAVEDAŠ POMENA EU?

KONCEPT

Cilj prvega modula je precej preprost: učenci naj bi od nezanimanja in nepoznavanja EU, vrednot EU in aktualnih vprašanj v EU prešli k **zavedanju o obstoju EU in pomenu obveščeniosti o EU**. To ustreza prvemu koraku v modulu „razvijanje aktivnega evropskega državljanstva“.

© Ryckvelde vzw, 2010

Prvi modul sestavljajo **spletni kviz** in več možnih **dejavnosti ozaveščanja v šoli**. Ta izobraževalni pripomoček je osredotočen na obveščanje in pridobivanje demokratičnih spretnosti. Prvi modul je zato manj izčrpen, čeprav je lahko za predlagane dejavnosti ozaveščanja potrebnega nekaj časa, odvisno od tega, katere izberete.

DELI IN ČASOVNI OKVIR

Navedeni časovni okvir je vedno najkrajši potreben čas, razen če je navedeno drugače.

METODOLOGIJA	TRAJANJE	DEJAVNOST	GRADIVO
Spletni kviz	20 min	Spletni kviz, ki se igra v razredu ali na ravni šole; število udeležencev ni omejeno.	<ul style="list-style-type: none">- Spletni kviz- Osrednji računalnik ali prenosni računalnik s spletno povezavo in projektor- Vsi učenci ali skupine učencev potrebujejo napravo (pametni telefon, tablični ali drug računalnik), povezano z internetom
Možne dejavnosti ozaveščanja v šoli	Od 1 do 4 ure	Primeri dobre prakse dejavnosti ozaveščanja iz šol ambasadork Evropskega parlamenta, ki so namenjeni tem šolam.	<ul style="list-style-type: none">- Piročnik za učitelje

CILJI IN KOMPETENCE

ODNOS

- Zbudi se zanimanje učencev za Evropo. Izvedeti želijo več o Evropski uniji.
- Učenci se zavedajo pomembnosti EU v svojem (vsakdanjem) življenju.

MODUL 1: KORAK ZA KORAKOM

KVIZ

Gre za **spletni kviz z 12 vprašanji z več možnimi odgovori**. Ustvarjen je s spletnim orodjem Kahoot.

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Učenci lahko igrajo bodisi posamično ali v skupinah. Igra se lahko v razredu ali na igrišču z več učenci naenkrat. Število udeležencev v tem spletnem kvizu ni omejeno.

Kot učitelj nadzorujete glavno ploščo z vprašanji. Vse učence prosite, naj uporabijo svoj pametni telefon, tablični ali drug računalnik za igranje kviza. Najprej morajo vnesti identifikacijsko številko kviza in nato svoje uporabniško ime. Če ju vnesejo pravilno, se njihovo ime prikaže na zaslonu spredaj.

Opomba: Izberete lahko, ali naj učenci igrajo samostojno ali v skupinah. Na nadzorni plošči izberite možnost „običajno“ ali „skupinsko“. Če nimajo vsi učenci naprave, lahko izberete skupinsko igranje.

POSTOPEK

Učitelj počaka, da se imena vseh učencev prikažejo na zaslonu spredaj. Prepričajte se, da vsi učenci, medtem ko čakajo, redno osvežujejo zaslone svojih naprav, da ne izgubijo povezave s kvizom. Učitelj nato začne kviz. Vprašanja se prikazujejo na zaslonu spredaj in učenci odgovarjajo prek svojih naprav. Učenci dobijo točke glede na pravilnost in hitrost odgovorov. Prikazanih je samo najboljših pet učencev (skupin), na koncu pa samo najboljši trije. Po vsakem vprašanju so takoj prikazane povratne informacije o pravilnem odgovoru in o tem, kakšni so bili odgovori učencev (anonimni podatki). Učitelj tako dobi pregled osnovnega znanja učencev.

GRADIVO

- Spletni kviz: <https://play.kahoot.it/#/k/92e5fdf1-5f5e-4253-be0b-dfc56b69f26e>.
- Osrednji računalnik ali prenosni računalnik s spletno povezavo in projektor za projiciranje kviza
- Vsi učenci ali skupine učencev potrebujejo napravo (pametni telefon, tablični ali drug računalnik), povezano z internetom

NEKAJ NASVETOV

- Če še nikoli niste uporabljali programa Kahoot, priporočamo, da kviz najprej preskusite sami. Orodje je uporabnikom prijazno. Po preskusu boste povsem razumeli, kako deluje.
- Če tega kviza iz logističnih razlogov ne morete igrati prek spleta, lahko spodnja vprašanja uporabite za izvedbo kviza na običajen način.
- Kviz lahko uporabite tudi po izvedbi drugih modulov pripomočka Europe@school, da preskusite znanje učencev.
- Da bi bila to resnična dejavnost ozaveščanja, lahko dejstva iz kviza pred tem razširite po šoli. Plakate z njimi lahko obesite na stene, vhode itd. (glejte tudi del: „Možne dejavnosti ozaveščanja v šoli“).

VSEBINA

Kviz sestavlja 12 vprašanj. Vsako se nanaša na vsebino iz drugih delov pripomočka Europe@school. V kvizu so vprašanja o osnovnih dejstvih, aktualnih vprašanjih in evropskih vrednotah.

= pravilni odgovor

VPRAŠANJE	MOŽNOST 1	MOŽNOST 2	MOŽNOST 3	MOŽNOST 4
1. Kdaj so prve države združile moči za evropsko sodelovanje, ki ga zdaj poznamo kot EU?	Trideseta leta prejšnjega stoletja	Petdeseta leta prejšnjega stoletja	Sedemdeseta leta prejšnjega stoletja	Devetdeseta leta prejšnjega stoletja
2. Katera od spodnjih držav NI država članica EU?	Bolgarija	Ciper	Luksemburg	Islandija
3. Koliko državljanov živi v EU? (približno)	200 milijonov	350 milijonov	500 milijonov	680 milijonov
4. Kateri od navedenih pogojev NI pogoj, da bi država postala članica EU?	Država je krščanska država	Država je evropska država	Država spoštuje človekove pravice	Država je stabilna demokracija
5. Kdaj so naslednje volitve v Evropski parlament?	Leta 2019	Leta 2020	Leta 2021	Leta 2022
6. Kdo je to? <small>© Evropska unija, 2017, vir Evropski parlament</small>	Antonio Tajani, predsednik Evropskega parlamenta	Jean-Claude Juncker, predsednik Evropske komisije	Mario Draghi, predsednik Evropske centralne banke	Donald Tusk, predsednik Evropskega sveta
7. Ali ima EU vojsko?	Da	Ne		
8. V nekaterih državah EU je smrtna kazen še vedno dovoljena.	Drži	Ne drži		
9. Katero od spodnjih dejstev NI posledica zakonodaje EU?	V EU se ne zaračunavajo storitve gostovanja.	V EU se lahko prodajajo samo varčne žarnice.	Leta 2015 se je v EU rodilo 5,1 milijona otrok.	Na cigaretnih škatlicah v EU so opozorila o tveganju za zdravje.

<p>10. Kdo je to?</p> <p>© Evropska unija, 2017, vir Evropski parlament</p>	<p>Margrethe Vestager, komisarka EU za konkurenco</p>	<p>Federica Mogherini, visoka predstavnica EU za zunanje zadeve</p>	<p>Cecilia Malmström, komisarka EU za trgovino</p>	<p>Emily O'Reilly, evropska varuhinja človekovih pravic</p>
<p>11. Državljan EU lahko dela v drugi članici EU pod enakimi delovnimi pogoji kot državljani članice.</p>	<p>Drži</p>	<p>Ne drži</p>		
<p>12. Kolikšen delež vseh beguncev na svetu se je zatekel v Evropo (2017, podatki UNHCR)?</p>	<p>17 %</p>	<p>27 %</p>	<p>37 %</p>	<p>67 %</p>

DEJAVNOSTI OZAVEŠČANJA V ŠOLI

Dobra dejavnost ozaveščanja vključuje čim več naslednjih elementov:

- je **interaktivna**: učenci morajo nekaj narediti;
- je **vizualno privlačna**: v učencih zbudi zanimanje: kaj je to?
- zbudi **navdušenje** v učencih;
- pripravi jih **k razmišljanju** o EU ali aktualnih vprašanjih v EU ali vrednotah EU;
- dejavnost tudi **seznanja** učence z: nekaterimi dejstvi, osnovnimi informacijami o EU, vrednotah EU oziroma aktualnih vprašanjih EU.

Nekateri primeri uspešnih dejavnosti ozaveščanja so:

Athénée Royal d'Enghien, Belgija

'Carry the European values' Evropske vrednote na oblačilih

Dejavnost o vrednotah EU: vsi učenci v šoli si izberejo, katero vrednoto EU želijo imeti napisano na svojih oblačilih. Na oblačila si priprejejo napis, ki ga nosijo cel šolski dan. Tako učenci začnejo razmišljati in se pogovarjajo o tem, zakaj so izbrali neko vrednoto. Na ta način o njih razmišljajo. Poleg tega se tudi seznanijo z vrednotami EU.

Institut de la Providence, Herve, Belgija

Širjenje dejstev o EU v šoli, čemur sledi kviz

Dejstva o EU lahko razširjate po šoli z obešanjem plakatov na vrata, hodnike itd., npr. „Ali ste vedeli ...?“ Ob koncu tedna preskusite znanje učencev s kvizom (spletnim ali nespletnim), v katerem lahko sodelujejo vsi učenci v šoli. (Uporabite lahko spletni kviz Kahoot, vključen v ta izobraževalni pripomoček.) Ta dejavnost zbudi zanimanje in navdušenje učencev ter jih seznani z nekaterimi osnovnimi dejstvi o EU.

Lov za kodo QR

Lov za zakladom v šoli: povsod po šoli so skriti listi papirja s kodo QR. Učenci se razdelijo v manjše skupine in gredo na lov za kodami QR. Ko jih najdejo, jih optično preberejo; nato pogledajo kratek videoposnetek z vprašanjem ali namigom. Učenci tako poskušajo čim prej rešiti dano uganko. Povezave lahko vodijo do filmov, ki so jih pripravili mladi ambasadorji na šoli, filmov Evropskega parlamenta ali spletnih mest z informacijami. Tako učenci pridobijo znanje, zabavna dejavnost pa jih motivira, da bi izvedeli več.

Collège Saint-Louis, Liège, Belgija

Uporaba raznolikosti v šoli

Sejem EU: Vsi učenci na šoli, ki prihajajo iz drugih držav, predstavijo svojo državo izvora in pripravijo kviz za svoje sošolce ali v šolo prinesejo nacionalno jed iz svoje države (hrana je vedno dobra zamisel).

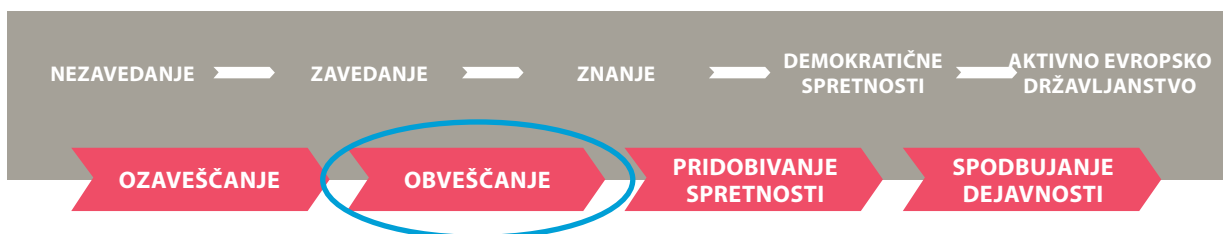
Interaktivna informacijska točka EU: Vsi učenci na šoli, ki prihajajo iz drugih držav, označijo svojo matično državo na zemljevidu Evrope in zemljevidu sveta.

MODUL 2

SPOZNAJ EVROPSKO UNIJO

KONCEPT

Drugi modul je namenjen temeljitemu **obveščanju** učencev o EU in njenih vrednotah, ki bo učence navdušilo. Ustreza drugi dejavnosti v modulu „razvijanje aktivnega evropskega državljanstva“.

© Ryckevelde vzw, 2010

Ta modul je precej podroben, saj je **zelo pomemben**. V njem so uporabljene zelo dostopne in aktivne metodologije. Modul sestavljajo **štiri izobraževalne igre**, s katerimi bodo učenci razširili osnovno znanje o EU in vrednotah EU. Tri igre se igrajo v manjših skupinah, ena pa v celotnem razredu.

Na koncu vsake igre je **del, ki se izvede v razredu**, v katerem učenci razpravljajo o znanju, ki so ga pridobili med igro. Učitelj ta del podrobno **predstavi**.

Povzetek modula je tudi v delovnem zvezku za učence. Ta povzetek vsebuje vse pridobljeno znanje in ima enako strukturo kot predstavitev. Uporabite ga lahko kot podporni pripomoček za učence ali celo kot učno gradivo. Povzetek ni namenjen uporabi v razredu.

DELI IN ČASOVNI OKVIR

Kratko različico tega modula lahko izvedete v dveh urah, najbolje zaporednih. Če odigrate vse igre do konca in temeljito obravnavate predstavitev, potrebujete štiri ure. Odločite se lahko tudi za izvedbo le ene ali dveh iger iz gradiva. Najkrajši čas, potreben za vsak del, je predstavljen v spodnji preglednici.

METODOLOGIJA	TRAJANJE	DEJAVNOST	GRADIVO
Pogovor z učenci o vprašanjih	10 min	Uvod: Kaj Evropska unija pomeni zate?	- Tabla in flomastri
Izobraževalna igra: dejstva o EU	20 min	Igra o dejstvih o EU: igra vprašanj in odgovorov o zgodovini EU in splošnem poznavanju EU	- Štoparica za vsako skupino (učencem lahko dovolite, da uporabljajo svoje pametne telefon) - Komplet kartic z dejstvi o EU za vsako manjšo skupino (priloga I k priročniku za učitelje)
Interaktivno predavanje	Vsaj 20 minut	Predstavitev: povzetek pridobljenega znanja	- Računalnik in projektor - Predstavitev Prezi za modul 2
Izobraževalna igra: države članice EU	20 min	Igra o državah članicah EU: igra „Razvozljaj kodo“, v kateri učenci v skupinah, ki med seboj tekmujejo, poskušajo čim hitreje razvozlati kodo. To je uvodna igra.	- Zemljevid Evrope za vsako skupino (priloga II k priročniku za učitelje) - Komplet kartic o državah članicah EU za vsako skupino (priloga III k priročniku za učitelje) - Delovni list z dekodirnikom za vsako skupino (priloga IV k priročniku za učitelje)
Interaktivno predavanje	10 do 20 min	Predstavitev: povzetek pridobljenega znanja	- Računalnik in projektor - Predstavitev Prezi za modul 2
Izobraževalna igra: pristojnosti EU	10 min	Katere so pristojnosti EU? Tekma na izločanje med posameznimi učenci, v kateri je razred razdeljen na dva kota ali polovici	- Vprašanja v priročniku za učitelje
Interaktivno predavanje	Vsaj 10 minut	Predstavitev: povzetek pridobljenega znanja	- Računalnik in projektor - Predstavitev Prezi za modul 2
Izobraževalna igra: vrednote EU	20 min	Katere so vrednote EU? Naštejte nekaj primerov, kako EU te vrednote prenaša v prakso.	- Komplet kartic za četvorčke o vrednotah EU za vsako skupino (priloga V k priročniku za učitelje) - Komplet kartic „drži“ ali „ne drži“ o vrednotah EU za vsako skupino (priloga VI k priročniku za učitelje)
Interaktivno predavanje	10 min	Predstavitev: povzetek pridobljenega znanja	- Računalnik in projektor - Predstavitev Prezi za modul 2

NEKAJ NASVETOV

- O igri o državah članicah: pomembno je, da vsebino obdelate takoj po koncu igre, saj je igra namenjena zburanju zanimanja. Z njo učence spodbudite, da so se pripravljene učiti o državah članicah EU, zato priporočamo, da teh dveh delov ne razdelite na dve učni uri. Vseeno lahko najprej igrate igro o državah članicah in šele nato igro z dejstvi o EU.
- Igr 1 in 2 lahko igrate tudi zaporedno in se nato takoj po koncu iger pogovorite o povzetku gradiva. Med razpravo lahko učenci ostanejo razdeljeni v manjše skupine.
- Igra o vrednotah EU se lahko igra ločeno od drugih. Uporabite jo lahko tudi kot uvodno igro za aktivno metodologijo poučevanja o vrednotah EU: Kaj meniš? v modulu 3.

CILJI IN KOMPETENCE

ODNOS

- Zbudi se zanimanje učencev za Evropo.
- Učenci se zavedajo pomembnosti EU v svojem (vsakdanjem) življenju.

ZNANJE

- Učenci vedo, kako, kdaj in zakaj je bila ustanovljena Evropska unija. Vedo tudi, kako se je EU nadalje širila in razvijala.
- Učenci vedo, katere države so članice EU in kako se je EU širila.
- Učenci vedo, da je Evropska unija politična raven s konkretnimi pristojnostmi.
- Učenci vedo, kaj EU pomeni zanje v njihovem vsakdanjem življenju, in poznajo konkretne primere.
- Učenci so pridobili znanje o enotnem trgu, schengenskem območju in evrskem območju.
- Učenci vedo, katere so vrednote EU, in poznajo konkretne primere, kako EU te vrednote prenaša v prakso.

MODUL 2: KORAK ZA KORAKOM

UVOD: EU?

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Učenci sedijo na svojih običajnih mestih. Z njimi se lahko najprej pogovorite o vprašanjih.

POSTOPEK

Učencem lahko postavite uvodno vprašanje: „Kaj vam pride na misel, ko pomislite na Evropsko unijo?“

Učenci odgovarjajo intuitivno. Njihove odgovore zapišite (na tablo). Poskušajte jih razporediti v skupine. Možni odgovori so: sodelovanje med državami, geografska Evropa, zakoni itd.

GRADIVO

Po potrebi: tabla in flomastri

NEKAJ NASVETOV

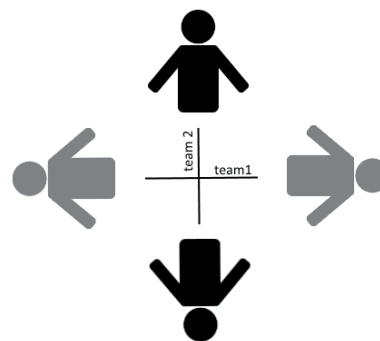
- Ne navajajte preveč informacij o tem, kdaj je bila EU ustanovljena, zakaj itd. Učenci bodo več o tem izvedeli v nadaljevanju te učne ure. Namen te vaje je preprosto poslušati, kaj povejo učenci, in zapisati njihove odgovore.
- Njihovih odgovorov ne izbrišite, da jih boste lahko uporabili med zaključno predstavitevijo za ta modul.

IGRA 1. DEJSTVA O EU

Prva igra temelji na vprašanjih in odgovorih. Vprašanja so povezana z zgodovino Evropske unije in EU na splošno. Učenci verjetno ne bodo znali odgovoriti na večino vprašanj. Z metodo, uporabljeno pri tej igri, se učence spodbudi, da si zapomnijo odgovore na vprašanja in tako skozi igro pridobijo znanje o EU.

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Učenci igrajo v manjših skupinah **s sodim številom članov**. V vsaki skupini so vsaj (po možnosti) štirje učenci. Možne so tudi skupine šestih učencev. Vse skupine igrajo igro istočasno, vendar ločeno druga od druge. V vsaki skupini se učenci razdelijo v pare. Če ima skupina liho število učencev, lahko v skupini sodeluje učitelj. Pari sedijo nasproti drug drugemu, kot je prikazano na spodnji sliki:

POSTOPEK

- Končni cilj je zbrati čim več kartic.
- Vsaka skupina dobi komplet kartic. Na vsaki kartici sta vprašanje in odgovor.
- En učenec začne (oseba 1A) in ima pri sebi komplet kart. Svojemu partnerju, ki sedi nasproti (oseba 1B), postavi vprašanje. Če oseba 1B odgovori pravilno, lahko ekipa 1 obdrži karto in oseba 1A prebere naslednje vprašanje. Če oseba 1B odgovori napačno, oseba 1A vrne karto v komplet in postavi naslednje vprašanje.
- Ta ekipa igra, dokler štoparica ne pokaže, da je čas potekel in da je na vrsti druga ekipa.
- Vsak krog posamezne ekipe traja 30 sekund.
- Po 30 sekundah igralec izroči komplet kartic svojemu levemu sosedu (oseba 2A) iz ekipe 2.
- Zdaj je na vrsti druga ekipa in oseba 2A postavlja vprašanja osebi 2B. Po 30 sekundah se komplet kartic izroči osebi 1B in nato osebi 2B itd.
- To se nadaljuje, dokler igralci ne odgovorijo pravilno na vsa vprašanja in so vse kartice v rokah ene ali druge ekipe.
- Ekipa, ki ne igra (trenutno ne bere vprašanj in odgovarja), spremlja čas.
- Ekipa, ki zbere največ kartic (ker je pravilno odgovorila na največ vprašanj), zmagata.

V vsaki ekipi sta oba člana ekipe pogosto na vrsti, enkrat bereta vprašanja, drugič nanje odgovarjata. Tako vsi igralci vidijo vprašanja in odgovore, da si lahko zapomnijo informacije.

Kratek povzetek pravil:

- Vsak krog posamezne ekipe traja 30 sekund. V teh 30 sekundah ekipa poskuša pravilno odgovoriti na čim več vprašanj.
- Na vsako vprašanje lahko odgovarja samo enkrat. Če je prvi odgovor napačen, oseba, ki sprašuje, vrne karto v komplet in postavi naslednje vprašanje. Oseba, ki odgovarja, ne more popraviti svojega odgovora.
- Če igralec ne pozna odgovora, reče „naprej“. Oseba, ki sprašuje, nato vrne karto v komplet in postavi naslednje vprašanje.
- Informacije na karticah, ki so napisane v oklepajih, so dodatne informacije. Igralcem jih ni treba povedati, da bi pravilno odgovorili na vprašanje. Včasih je več možnih pravih odgovorov, v tem primeru je med možnostmi poševnica („/“). Zadošča le eden od možnih odgovorov.

GRADIVO

- Štoparica za vsako skupino. Veliko pametnih telefonov ima štoparice. Po potrebi lahko prosite učence, naj uporabijo svoje pametne telefone za merjenje časa.
- Komplet kartic z dejstvi o EU za vsako skupino (priloga I k priložniku za učitelje) V vsakem kompletu je 25 kartic. Kartice morate izrezati sami.
- Če želite, lahko izberete kartice, ki jih boste uporabili.

NEKAJ NASVETOV

- Pojasnite pravila igre s primerom.

VSEBINA

Igra vključuje 25 vprašanj o zgodovini Evropske unije in osnovnih dejstvih o njej.

VPRAŠANJE	ODGOVOR
1. Koliko držav članic je trenutno v EU?	28
2. Države ustanoviteljice sedanje Evropske unije so Francija, Nemčija, Belgija, Nizozemska; Luksemburg in ...?	Italija
3. Kdaj so prve države združile moči za začetek evropskega sodelovanja? (zadošča navedba časovnega obdobja ali desetletja; ni treba odgovoriti s točno letnico)	Po drugi svetovni vojni/v petdesetih letih 20. stoletja (oba odgovora sta pravilna)
4. Volitve za katero evropsko institucijo potekajo vsakih 5 let? (neposredne volitve)	Evropski parlament
5. Zakaj je bila ustanovljena Evropska skupnost za premog in jeklo (ESPJ)?	Da bi preprečili prihodnje vojne oziroma zagotovili mir
6. V katerem evropskem mestu je sedež večine evropskih institucij in ga pogosto imenujemo tudi „prestonica Evrope“?	V Bruslju
7. Kateri zgodovinsko pomemben dogodek se je zgodil v Evropi leta 1989?	Padeč berlinskega zidu/konec razdelitve med vzhodno in zahodno Evropo/konec hladne vojne
8. Kateri jezik uporabljajo poslanci v Evropskem parlamentu?	Vsak lahko govori svoj jezik (enega od 24 uradnih jezikov Evropske unije).
9. Kakšen odstotek (%) vse energije, proizvedene v EU, naj bi izhajal iz obnovljivih virov do leta 2020? (vetrna energija, sončna energija itd.)	20 %
10. Katera država se je zadnja pridružila EU leta 2013?	Hrvaška
11. Katera valuta se uporablja v večini držav EU?	Evro
12. Kako se imenuje evropska pravica do peticije, s katero lahko državljani uvrstijo zakonodajni predlog na dnevni red Evropske komisije?	Evropska državljanska pobuda
13. Kdaj je dan Evrope? (datum)	9. maja
14. Kako se imenuje evropski program izmenjav za visokošolske študente pa tudi za osnovnošolce in srednješolce?	Program Erasmus+ (Erasmus)
15. Kdo je sedanji (2014–2019) predsednik Evropskega sveta?	(Donald) Tusk
16. Kdo je sedanji (2014–2019) predsednik Evropske komisije?	(Jean-Claude) Juncker
17. Evropsko komisijo lahko primerjamo s katero institucijo države, ki ima prav tako izvršilno moč?	Vlado
18. Kako se imenuje evropska pogodba, ki evropskim državljanom omogoča, da potujejo prek večine držav EU brez preverjanja identitete (odprte meje)?	Schengenski sporazum/Schengen

19.	Katera je evropska številka za klic v sili, na katero lahko pokličete v vsej EU?	112
20.	Katera država članica EU ima največ prebivalcev?	Nemčija (približno 82 milijonov)
21.	Katera država članica EU ima najmanj prebivalcev in je najmanjša država članica EU?	Malta (približno 450.000 prebivalcev)
22.	Katera država članica EU se imenuje enako kot njena prestolnica?	(Veliko vojvodstvo) Luksemburg
23.	Katerega leta so prve države v evrskem območju začele uporabljati evrske bankovce in kovance?	2002
24.	Vsaka država članica imenuje po enega komisarja v Evropski komisiji. Kdo je sedanji komisar oziroma komisarka, ki ga/jo je imenovala Slovenija?	Violeta Bulc
25.	Vsaka država članica izvoli več poslancev Evropskega parlamenta glede na število svojih prebivalcev. Koliko poslancev Evropskega parlamenta prihaja trenutno iz Slovenije?	8

IGRA 2. DRŽAVE ČLANICE EU

Pri tej igri bodo učenci spoznali **države članice Evropske unije**. Njen cilj je zbuditi zanimanje učencev, katere države so pravzaprav članice EU; gre za uvodno igro. Ko boste po koncu igre predstavili države, bodo učenci bolj željni znanja, zato si bodo te informacije boljše zapomnili.

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Razred je razdeljen v skupine po 3 ali 4 učence. Vsaka skupine sodeluje kot ekipa in tekmuje proti drugim skupinam v razredu. Če želijo, lahko učenci ostanejo razdeljeni v iste skupine kot pri prvi igri. Skupine s po šestimi učenci naj se razdelijo v dve skupini s tremi učenci.

POSTOPEK

- Ponovite vprašanje iz prve igre: „Koliko držav članic je trenutno v EU?“ Po odgovoru povejte učencem, da bodo zdaj morali ugotoviti, katerih je teh 28 držav članic.
- Najprej pojasnite igro in nato razdelite gradivo.
 - Vsaka skupina dobi komplet 40 kartic. Na njih so prikazane oblike in imena 28 držav članic in 12 držav, ki niso članice EU. Vsaka skupina dobi tudi zemljevid Evrope.
 - Naloga se glasi: „Čim hitreje poiščite 28 držav članic EU med temi 40 karticami.“
 - Na vsaki kartici je tudi črka. Te črke skupaj tvorijo kodo. Ko skupina poišče vse države članice EU, prejme delovni list z dekodirnikom. Iz delov kode, ki so navedeni na karticah držav članic, sestavijo rešitev.
 - Rešitev je stavek v angleščini.
- Skupina, ki prva razvozla kodo, vstane. Ta skupina zmagaja, ko učitelj preveri, ali je odgovor pravilen.
- Drugim skupinam pustite, da nadaljujejo igro, dokler vse ne razvozljajo kode.

Več napak kot učenci naredijo pri iskanju držav članic EU, več težav bodo imeli pri iskanju rešitve na delovnem listu z dekodirnikom. Nič ni narobe, če na začetku naredijo nekaj napak. Najpomembnejši del te vaje je pripraviti učence k razmišljanju o državah: „Je to država članica EU ali ne?“ Kot učitelj lahko skupinam pomagate izbirati države članice.

GRADIVO

- Zemljevid Evrope za vsako skupino (priloga II k priročniku za učitelje).
- Komplet kartic z državami članicami EU za vsako skupino (priloga III k priročniku za učitelje). Vseh kartic je 40. Kartice morate izrezati sami in jih dobro premešati.
- Delovni list z dekodirnikom za vsako skupino (priloga IV k priročniku za učitelje).

NEKAJ NASVETOV

- Pomembno je, da učenci intuitivno ugotovijo, kako je treba uporabiti dekodirnik na delovnem listu. Povejte jim samo, da je rešitev stavek v angleščini. Skupinam, ki potrebujejo več usmerjanja, lahko natančno razložite, kaj morajo narediti: na delovnem listu morajo obkrožiti vse črke, ki so prikazane kot deli kode na karticah z državami članicami EU. Nato bodo lahko prebrali kodo z leve proti desni, od vrha do dna.
- Rešitev sestavlja 28 črk, po ena za vsako državo. To pomeni, da so nekatere črke ponovljene: na karticah je 6 E-jev, 5 O-jev, 3 T-ji itd. Ko učenci najdejo en E, to pomeni, da so vse druge kartice držav s črko E prav tako pravilne, tako da lahko, če želijo, obkrožijo vse E-je na delovnem listu. Če želijo, lahko tudi sproti obkrožajo črke za vsako kartico posebej. V vsakem primeru je končni rezultat enak. Bolje je, če učencem tega ne poveste na začetku, ampak šele, ko vprašajo.
- Učenci tega ne bodo opazili, ampak črke v rešitvi si sledijo glede na časovno zaporedje vstopa držav v EU. Prvi C na primer pripada Belgiji, zadnji R pa Hrvaški.

REŠITEV

COME ON EUROPE, LET'S WORK TOGETHER

C	A	D	I	Q	O	J	V	M	E	Q	A
B	F	O	N	B	I	Q	D	A	J	F	D
I	A	J	A	V	Z	X	A	F	Y	I	J
B	Q	B	E	Q	U	F	V	B	R	D	O
F	Z	I	F	A	V	P	E	X	I	F	B
L	I	Y	E	D	T	D	A	Z	F	D	X
Q	V	X	J	Z	F	A	Y	B	S	Y	J
D	J	F	D	W	Z	X	I	D	Q	I	O
R	K	Y	B	I	T	V	B	J	O	F	Z
F	D	G	Q	E	T	A	Q	H	E	R	A

IGRA 3. PRISTOJNOSTI EU

V tej igri bodo učenci spoznali **pristojnosti Evropske unije**. Da bi pojasnili, kako se EU razlikuje od drugih političnih ravni, je predstavljenih nekaj konkretnih primerov.

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Učenci naj med kratkim uvodom sedijo. Potem ko pojasnite igro, naj učenci vstanejo. Vsak učenec igra posamično. Učilnico razdelite na dva kota (ali polovici): prvi kot je kot „EU“, drugi pa „ne EU“.

- Ne EU: nacionalna država, regije, občine itd.
- EU: evropska raven

POSTOPEK

Uvod: preden začnete igro, je pomembno, da učenci vedo, da je EU politična raven, ki prevlada nad vsemi drugimi ravnmi politike.

V predstavitvi se osredotočite na sliko političnih ravni v svoji državi.

Nato pojasnite, da lahko vsaka politična raven sprejema odločitve samo o določenem dogovorjenem sklopu zadev. Vendar pa evropska zakonodaja prevlada nad zakonodajo, sprejeto na drugih ravneh politike. Če država na primer sprejme zakon, ki je v nasprotju z zakonodajo EU, ta novi zakon ne bo izvršen. Pri tem lahko tudi pojasnite, da razdelitev pristojnosti med političnimi ravni temelji na preteklih dogovorih.

Po tej razlagi je čas, da začnete igro.

Razlaga igre: Igra je tekma na izločanje med učenci. Vsakič, ko učitelj pove primer zakonodajnega ukrepa, zakona ali pristojnosti, morajo učenci pokazati, ali menijo, da ukrep spada v zakonodajo EU ali ne. Učenci lahko svoj odgovor pokažejo tako, da stopijo v kot „EU“ ali v kot „ne EU“. Ko se učenci razporedijo v kota, učitelj takoj pove pravilni odgovor. Učenci, ki so se odločili pravilno, ostanejo v igri. Učenci, ki so odgovorili napačno, se usedejo.

Učitelj nadaljuje, dokler ne ostanejo približno trije učenci (ali dokler ne ostane samo eden, odvisno od razpoložanja v razredu ali odločitve učitelja). Po potrebi lahko igro začnete znova (npr. če vsi učenci sedijo po samo treh primerih). Cilj je odigrati vsaj deset primerov.

GRADIVO

- Ta priročnik za učitelje, ki vsebuje primere in nekaj dodatnih razlag (glejte besedilo v nadaljevanju)
- Učilnica, ki je dovolj velika, da lahko učenci stojijo v dveh kotih
- [Predstavitev Prezi za modul 2](#)
- Računalnik in projektor

NEKAJ NASVETOV

- Če so učenci navdušeni nad igro, ne razlagajte preveč po vsakem primeru. Primere lahko obravnavate pozneje s predstavitvijo.
- Primeri so podani v določenem zaporedju, vendar lahko učitelj sam izbere, kateri primeri so najprimernejši za njegove učence.

VSEBINA

Vaja:

	VPRAŠANJA ZA UČENCE	REŠITEV	RAZLAGA
1.	Na kateri politični ravni se določi omejitve hitrosti na avtocestah?	Ne EU	Prometni predpisi se razlikujejo med državami članicami, npr. v Združenem kraljestvu, na Irskem, v Malti in na Cipru vozijo po levi strani ceste. Vendar pa so prometni zakoniki usklajeni na evropski ravni in evropsko vozniško dovoljenje je veljavno v celotni EU.

2.	Na kateri politični ravni je določeno, da ob nakupu novega prenosnega računalnika velja vsaj dvoletna garancija ?	Raven EU	Varstvo potrošnikov: EU je določila, da ob nakupu elektronskih naprav velja vsaj dvoletno garancijsko obdobje: to velja za pametne telefone, tiskalnike, prenosne računalnike, sesalnike, električne zobne ščetke itd.
3.	Na kateri politični ravni se določi, kdaj se zbirajo odpadki?	Ne EU	Odločitve o času zbiranja odpadkov se sprejemajo večinoma na lokalni ravni. To je najbolj smiselno: če bi bila EU odgovorna za zbiranje odpadkov, bi prišlo do zmede, saj EU ne more biti seznanjena s posebnimi potrebami vsakega mesta.
4.	Na kateri politični ravni je določeno, katere informacije morajo biti napisane na pločevinki brezalkoholne pijače: sestavine, kalorična vrednost, kontaktni podatki proizvajalca itd.?	Raven EU	EU meni, da imajo potrošniki pravico do točnih in popolnih informacij. Zato so proizvajalci živil, pa tudi proizvajalci kozmetike dolžni navesti te informacije na etiketah svojih izdelkov. Naročite učencem, naj med odmorom pogledajo, kaj piše na njihovi hrani oziroma pijači.
5.	Katera politična raven je odgovorna za določanje varnostnih predpisov za vaše pametne telefone?	Raven EU	Enotni trg in varstvo potrošnikov: EU določa varnostne predpise za vse izdelke, ki se prodajajo znotraj EU.
6.	Katera politična raven določi, kaj se morate naučiti v vsakem šolskem letu?	Ne EU	EU ne določa načina organizacije ali vsebine izobraževanja, zato se končni cilji glede pridobljenega znanja med državami članicami EU (in včasih med regijami) razlikujejo.
7.	Katera politična raven je pristojna za pošiljanje vojaških enot na konfliktna območja po svetu?	Ne EU	EU nima vojske. Zunanja in obrambna politika sta v nacionalni pristojnosti. Države članice si prizadevajo, da bi uskladile misije na evropski ravni ter na ravni zveze NATO.
8.	Na kateri politični ravni je določeno, da ima vsak delavec, zaposlen za polni delovni čas, na leto vsaj 20 dni dopusta?	Raven EU	Najmanj 20-dnevni dopust: vsak sektor in/ali vsaka država lahko ponudi več dni dopusta. EU nima veliko pristojnosti na področju socialne politike. To je eden od redkih ukrepov EU na tem področju. Večina zadev, povezanih s socialno politiko, je določenih na ravni držav.
9.	Na kateri politični ravni so določeni pogoji za usposabljanje voznikov in pogoji za uspešno opravljen vozniški izpit?	Ne EU	Čeprav EU ne določa teh pogojev, je vozniško dovoljenje neposredno veljavno v celotni EU in ima standardno evropsko obliko.
10.	Na kateri politični ravni je določena največja dovoljena količina trsk, ki jih ribiči lahko ulovijo?	Raven EU	Ribiška politika in okolje: EU določa največjo dovoljeno letno količino ulova vseh ribjih vrst. To so ribolovne kvote. Z njimi želi EU zagotoviti, da bi se ponovno povečala številčnost ogroženih vrst, in preprečiti prelov v naših morjih.
11.	Na kateri politični ravni je določena količina energije (plina ali elektrike), ki mora biti proizvedena iz obnovljivih virov, kot sta sončna in vetrna energija?	Raven EU	Podnebne spremembe: Sedanji načrt EU 20-20-20 določa, da mora EU kot celota do leta 2020 pridobiti 20 % energije iz obnovljivih virov. Ta odstotek se razlikuje med državami članicami glede na razmere v posamezni državi. V novem energetskega načrtu (do leta 2030) je določen še višji delež, in sicer 27 %.
12.	Na kateri politični ravni se sprejemajo odločitve o gradbenem dovoljenju za vašo hišo?	Ne EU	Za izdajo gradbenih dovoljenj za zasebne domove so večinoma pristojni lokalni organi.

13.	Kateri politični ravni plačujete davke?	Ne EU	EU ne pobira davkov neposredno od svojih državljanov. Vsaka država članica plača letni znesek Evropski uniji, ki ga prispeva v evropski proračun.
14.	Na kateri politični ravni se sprejemajo odločitve o praznikih: kdaj so prazniki in koliko prazničnih dni je v letu?	Ne EU	Te odločitve se običajno sprejemajo na nacionalni ravni.
15.	Na kateri politični ravni je določena največja dovoljena količina trdnih delcev v zraku?	Raven EU	EU določa številne okoljske ukrepe, npr. kakovost vode v rekah, jezerih in morjih.
16.	Kje morate prijaviti zakonsko zvezo?	Ne EU	Za popisovanje prebivalstva in osebnega stanja so večinoma pristojne lokalne oblasti.

IGRA 4. VREDNOTE EU

Četrta igra je igra četvorčkov o **vrednotah Evropske unije**. Učenci skozi igro spoznajo te vrednote in nekatere konkretne primere, kako jih EU prenaša v prakso. Uporabljena je metoda **učenja skozi prakso**. Pri tej dejavnosti sodelujejo vsi učenci, ki morajo aktivno razmišljati o vrednotah in delati vaje.

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Med igro je razred razdeljen v manjše skupine, po možnosti s štirimi učenci. V skupinah so lahko tudi po trije ali pet učencev. Člani skupine sedijo okoli mize. Učenci igrajo proti drugim članom svoje skupine. Na sredini mize je komplet 30 kartic z vprašanji, na katere je mogoče odgovoriti „drži“ ali „ne drži“.

POSTOPEK

- Končni cilj igre je, da igralci zberejo čim več četvorčkov (tj. kompletov štirih kart z isto vrednoto EU).
- Karte za četvorčke se razdelijo med člane skupine. V primeru štirih igralcev vsak igralec dobi osem kart. V skupinah s tremi ali petimi igralci imajo nekateri igralci karto več. Igralci držijo svoje karte v rokah in jih ne pokažejo drugim.
- Na sredini mize ima vsaka skupina 30 kart z vprašanji. Odgovori na vprašanja so napisani na kartah, ki jih učenci držijo v rokah.
- Igro začne najstarejši član skupine, ki vpraša drugega igralca, ali ima karto z določeno vrednoto EU. Ta igralec mora imeti vsaj eno karto s to vrednoto EU.
 - Če igralec nima zahtevane karte, to pove in je potem tudi na vrsti.
 - Če ima igralec zahtevano karto, vzame karto z vprašanjem s kupa kart na sredini mize in postavi vprašanje.
 - Če je odgovor pravilen, igralec dobi karto s to vrednoto EU („drži“ ali „ne drži“ zadošča; igralcu ni treba povedati dodatnih informacij, zakaj nekaj ne drži. Igralec, ki je postavil vprašanje, nato na glas prebere, zakaj je pravilni odgovor „ne drži“).

- Če odgovor ni pravilen, nihče ne dobi karte, karta z vprašanjem pa se vrne na sredino na dno kupa kart.
- V vsakem primeru je nato na vrsti igralec, ki je postavil vprašanje.
- Ko igralec zbere komplet štirih kart z isto vrednoto EU, na glas reče: „čtetvorček“ in položi kombinacijo štirih kart na mizo. Teh kart igralcu ne more nihče več vzeti.
- Igra se konča, ko je zbranih vseh osem čtetvorčkov. Učenec z največ čtetvorčki je zmagovalec.

GRADIVO

- Komplet kart za čtetvorčke z vrednotami EU za vsako skupino (priloga V k priročniku za učitelje). Vseh kart je 32. Kartice morate izrezati sami in jih dobro premešati.
- Komplet kart z vprašanji o vrednotah EU za vsako skupino, ki se položi na sredino mize (priloga VI k priročniku za učitelje). Vseh kart je 30. Tudi te morate izrezati sami.

NEKAJ NASVETOV

- Igra o vrednotah EU se lahko igra ločeno od drugih iger.
- Uporabite jo lahko tudi kot uvodno igro za aktivno metodologijo poučevanja o vrednotah EU: Kaj meniš? v modulu 3.

VSEBINA

Na 32 kartah za čtetvorčke učenci odkrijejo nekatere vrednote EU in nekatere primere, kako jih Evropska unija oziroma Evropski parlament prenašata v prakso v EU in v tujini. V osmih čtetvorčkih kart se obravnava osem vrednot EU.

DEMOKRACIJA 	Državljeni EU vsakih pet let neposredno izvolijo svoje predstavnike v Evropski parlament. Naslednje volitve bodo leta 2019.
	Državljeni EU, ki živijo v drugi državi članici EU, imajo pravico, da volijo ali da so izvoljeni na lokalnih volitvah in evropskih volitvah v kraju, kjer živijo. Tako je lahko na primer Grkinja, ki živi v Berlinu, izvoljena za berlinsko županjo.
	Evropska državljanska pobuda: državljani lahko s pobudo, ki jo podpiše vsaj milijon Evropejcev iz najmanj sedmih držav članic EU, Evropsko komisijo pozovejo, naj pripravi zakonodajni predlog.
	Evropski parlament sodeluje pri opazovanju volitev v državah zunaj EU, da bi spodbudil svobodne in poštene volitve, na primer v Egiptu ali Ukrajini.
SVOBODA 	Državljeni EU lahko svobodno potujejo po vsej EU.
	Podjetja nimajo pravice, da zbirajo osebne podatke, razen pod strogimi pogoji. To je naša pravica do zasebnosti in varstva podatkov.
	Državljeni EU lahko delajo v kateri koli članici EU, ne da bi potrebovali delovno dovoljenje.
	V EU lahko svobodno izražate svoje mnenje in ni se ti treba bati, da te bodo zato zaprli. To je naša svoboda govora. Prepovedan je le sovražni govor, ki poziva k škodovanju drugim osebam (ali skupinam oseb).

<p>SOLIDARNOST</p> 	<p>Manj bogate regije v EU prejemajo dodatno finančno podporo.</p> <p>Države članice EU so se dogovorile, da si bodo med seboj pomagale, če bo ena od njih žrtev terorističnega napada oziroma naravne nesreče ali nesreče, ki jo povzroči človek. Ta klavzula je bila prvič uporabljena po napadih v Parizu leta 2015.</p> <p>Namen Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji je pomagati posameznikom, da najdejo novo zaposlitev ali se udeležijo poklicnega usposabljanja, če so izgubili zaposlitev zaradi globalizacije, na primer če se podjetje preseli v državo z nižjimi plačami.</p> <p>EU je skupaj s svojimi državami članicami največja donatorka razvojne pomoči na svetu.</p>
<p>ENAKOST IN NEDISKRIMINACIJA</p> 	<p>Državljeni EU, ki študirajo v drugi državi članici EU, plačujejo enako šolnino kot študenti, ki so državljani te države. Italijanski študent, ki študira v Parizu, na primer plača popolnoma enak znesek šolnine kot študenti, ki so državljani Francije.</p> <p>Ob rojstvu ali posvojitvi otroka sta mati in oče upravičena do najmanj štirih mesecev starševskega dopusta, da skrbita za otroka.</p> <p>Državljeni v EU so zaščiteni pred tem, da se jim zaradi spolne usmerjenosti zavrne zaposlitev oziroma da se jih odpusti z delovnega mesta.</p> <p>Evropski parlament vsako leto poudarja in praznuje mednarodni dan žensk (8. marec), s čimer spodbuja enakost spolov.</p>
<p>NAČELO PRAVNE DRŽAVE IN PRAVOSODJE</p> 	<p>Vse žrtve in osumljenci v EU imajo pravico do poštenega sojenja. Vsi osumljenci veljajo za nedolžne, dokler njihova krivda ni dokazana na sodišču.</p> <p>Žrtve in osumljence storitve kaznivega dejanja ali nesreče je treba o pravnih postopkih obveščati v jeziku, ki ga razumejo. To storitev plača država članica, v kateri poteka sojenje.</p> <p>Države članice EU, ki ne spoštujejo načela pravne države, lahko dobijo opozorilo, kazen ali se jih začasno izključi iz postopka odločanja EU.</p> <p>Države članice EU morajo spoštovati pravila in predpise EU, v nasprotnem primeru se lahko zoper njih začne postopek na Sodišču Evropske unije.</p>
<p>SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC</p> 	<p>Evropski parlament podeljuje nagrado Saharova posameznikom z vsega sveta, ki izjemno prispevajo k boju za človekove pravice.</p> <p>EU ima posebnega predstavnika za človekove pravice. Njegova vloga je izboljšati politiko EU na področju človekovih pravic v tujini.</p> <p>Evropski parlament enkrat mesečno razpravlja o grobih kršitvah človekovih pravic po svetu in tako opozarja nanje.</p> <p>Vse države članice EU morajo podpisati Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in jo spoštovati.</p>
<p>STRPNOST IN PLURALNOST</p> 	<p>Svobodno lahko prakticiraš ali spremeniš svojo veroizpoved ali prepričanje.</p> <p>EU je podprla projekt, v katerih so romski in neromski novinarji ustvarili 25 kratkih filmov o romskih skupnostih. Cilj projekta je bil odpraviti stereotipe o Romih v medijskem poročanju, ki vplivajo na javno mnenje.</p> <p>Države članice EU se morajo boriti proti sovražnemu govoru na podlagi rase, spola, veroizpovedi ali nacionalne pripadnosti v televizijskih programih.</p> <p>Mediji morajo predstavljati družbo v vseh njenih razsežnostih. Z orodjem EU za spremljanje pluralnosti medijev se preverja, ali se to počne tudi v praksi.</p>

SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA 	V vseh državah članicah EU je prepovedana smrtna kazen.
	V vseh državah članicah EU je prepovedano mučenje.
	Vsi prosilci za azil v EU so med obravnavo prošnje za azil upravičeni do zatočišča, hrane in sanitarnih storitev.
	V EU so prepovedani delo otrok, suženjstvo in izkoriščanje delovne sile.

Na 30 kartah „drži“ ali „ne drži“ so vprašanja z možnima odgovoroma „drži“ ali „ne drži“, ki ustrezajo informacijam na kartah za četvorčke. Tu so predstavljeni konkretni primeri, tako da morajo učenci resnično premisliti o posledicah teh politik EU. Učenci lahko pravilno odgovorijo na vprašanja na kartah, če uporabijo informacije na kartah za četvorčke. Pri tej vaji aktivno razmišljajo o vrednotah EU in jih temeljito spoznajo.

1.	V EU lahko vsak svobodno izraža svoje mnenje, ni pa dovoljen sovražni govor.	Drži
2.	V drugi državi EU lahko delate le, če imate delovno dovoljenje.	Ne drži Državljeni EU lahko delajo v kateri koli državi EU, ne da bi potrebovali delovno dovoljenje.
3.	Podjetja lahko zbirajo naše podatke brez našega dovoljenja.	Ne drži Podjetja nimajo pravice, da zbirajo osebne podatke, razen pod strogimi pogoji.
4.	Državljeni EU lahko svobodno potujejo po vsej EU.	Drži
5.	Državljeni EU vsakih 10 let neposredno izvolijo svoje predstavnike v Evropskem parlamentu.	Ne drži Izvolimo jih vsakih 5 let, ne vsakih 10 let.
6.	Za veljavno evropsko državljansko pobudo potrebujete 2 milijona podpisov.	Ne drži Potrebujete 1 milijon podpisov, ne 2 milijonov.
7.	Kot državljan EU, ki živi v neki drugi državi članici EU, imate pravico, da volite ali da ste izvoljeni na volitvah v Evropski parlament v kraju, kjer živite.	Drži
8.	Evropski parlament opazuje volitve v državah zunaj EU, s čimer spodbuja svobodne in poštene volitve.	Drži
9.	Ob rojstvu otroka EU zagotavlja vsaj 3 mesece starševskega dopusta za mater in očeta.	Ne drži EU zagotavlja vsaj 4 mesece starševskega dopusta, ne 3.
10.	Če državljan EU študira v drugi državi članici EU, plača 10 % višji znesek kot študent, ki je državljan te države.	Ne drži Državljeni EU plačajo enako šolnino kot nacionalni študenti.
11.	Državljeni v EU so zaščiteni pred tem, da se jim zaradi spolne usmerjenosti zavrne zaposlitev oziroma da se jih odpusti z delovnega mesta.	Drži
12.	Žrtve kaznivega dejanja ali nesreče je treba o pravnih postopkih obveščati v jeziku, ki ga razumejo. Osumljenci nimajo te pravice.	Ne drži Žrtve in osumljenci imajo pravico do obveščanja v jeziku, ki ga razumejo.
13.	Če država članica ne spoštuje zakonov EU, jo lahko Sodišče Evropske unije obsodi.	Drži
14.	Če država članica EU krši temeljne pravice EU, bo iz nje izključena.	Ne drži Država lahko dobi opozorilo, kazen ali se jo začasno izključi iz postopka odločanja EU.

15.	Vse žrtve in osumljenci v EU imajo pravico do poštenega sojenja.	Drži
16.	Manj bogate regije v EU prejemajo dodatno finančno podporo.	Drži
17.	EU in njene države članice so za ZDA druge največje donatorke razvojne pomoči na svetu.	Ne drži Skupaj so največje donatorke razvojne pomoči na svetu.
18.	Če se v eni od držav članic EU zgodi teroristični napad, druge članice pomagajo prizadeti državi.	Drži
19.	Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji podpira podjetja s sedežem v državah članicah EU.	Ne drži Ta sklad pomaga posameznikom, da najdejo novo zaposlitev, če so izgubili zaposlitev zaradi globalizacije, na primer če se podjetje preseli v državo z nizkimi plačami.
20.	V EU ne moreš spremeniti svoje veroizpovedi.	Ne drži Svobodno lahko prakticiraš ali spremeniš svojo veroizpoved ali prepričanje.
21.	Z orodjem EU za spremljanje pluralnosti medijev se zagotavlja, da mediji v EU predstavljajo vse razsežnosti družbe.	Drži
22.	V nekaterih državah članicah je dovoljen sovražni govor v televizijskih programih.	Ne drži V vseh državah članicah EU se je treba boriti proti sovražnemu govoru na podlagi rase, spola, veroizpovedi ali nacionalne pripadnosti v televizijskih programih.
23.	V nekaterih državah članicah EU je smrtna kazen še vedno dovoljena.	Ne drži Smrtna kazen je prepovedana v vseh državah članicah EU.
24.	Vsi prosilci za azil v EU so ves čas trajanja azilnega postopka upravičeni do zatočišča, hrane in sanitarnih storitev.	Drži
25.	Delo otrok ni zaželeno, a je v nekaterih državah EU še vedno dovoljeno.	Ne drži Delo otrok je prepovedano v vseh državah članicah EU.
26.	V vseh državah članicah EU je prepovedano mučenje.	Drži
27.	Evropski parlament enkrat letno razpravlja o kršitvah človekovih pravic.	Ne drži Evropski parlament razpravlja o kršitvah človekovih pravic vsak mesec, ne vsako leto.
28.	Nagrada Saharova se podeljuje posameznikom, ki spodbujajo sodelovanje EU.	Ne drži Nagrada Saharova se podeljuje posameznikom, ki varujejo človekove pravice.
29.	Vse države članice EU so morale podpisati Evropsko konvencijo o človekovih pravicah.	Drži
30.	EU ima posebnega predstavnika za človekove pravice.	Drži

PREDSTAVITEV:

RAZPRAVA O PRIDOBLENEM ZNANJU

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Učenci sedijo tako, da dobro vidijo predstavitev. Posedete jih lahko na njihova običajna mesta ali v manjše skupine, pomembno je, da dobro vidijo predstavitev.

POSTOPEK

Vsebina predstavitve ustreza vsebini povzetka modula v delovnem zvezku učencev, ki ga lahko uporabite med predstavitvijo. Učenci naj med predstavitvijo ne bi imeli pred seboj tega besedila. Podrobnejšo razlago o navigaciji po predstavitvi Prezi lahko najdete med nasveti.

* Kako se je vse skupaj začelo? Vse tesnejše sodelovanje

1. Razprava o vsebini po igri 1: od premoga in jekla do skupnega evra

Vprašajte učence: „Kdaj se je začelo evropsko sodelovanje, ki se je razvilo v Evropsko unijo?“ Odgovor na to vprašanje že poznajo iz prve igre. Pravilni odgovor je „v petdesetih letih prejšnjega stoletja“ ali „po drugi svetovni vojni“.

Ko učenci odgovorijo na vprašanje, se pomaknite na naslednji okvir na poti (Prezi), ki prikazuje sliko iz druge svetovne vojne. Učencem lahko pojasnite, da je po drugi svetovni vojni v nekaterih evropskih državah vladala lakota, številni so v vojni izgubili družino in prijatelje, stavbe, ceste in mesta pa so bili (delno) uničeni. Nadaljujte po vrstnem redu predstavitve in razložite vsebino, kot je predstavljena v povzetku modula. Predstavitve sledi istemu časovnemu zaporedju.

NEKAJ DODATNIH INFORMACIJ

- Jean Monnet in Robert Schuman sta pomembna ustanovna očeta sedanje EU. Pravzaprav je Jean Monnet predstavil zamisel o sodelovanju Robertu Schumanu. Kot takratni minister za zunanje zadeve v Franciji je Schuman ukrepal in takrat je nastal znani Schumanov govor. Za več informacij o ustanovnih očetih obiščite https://europa.eu/european-union/about-eu/history/founding-fathers_sl.
- Včasih predstavitev ne sledi povsem časovnemu zaporedju povzetka modula. V predstavitvi so na primer najprej obravnavane vse pogodbe pred Lizbonsko pogodbo in šele nato uvedba evra, čeprav se je ta zgodila pred sprejetjem pogodb. Zgodba je tako lažje razumljiva.
- Vseh korakov na časovnici vam ni treba podrobno obravnavati. Preskočite lahko na primer vse pogodbe in se osredotočite samo na začetek, EGP, odprtje meja za enotni trg in uvedbo evra. Pri tem zlasti izpostavite, da se je evropsko sodelovanje iz sodelovanja za premog in jeklo razvilo v obsežno gospodarsko sodelovanje s političnimi in socialnimi vidiki. Nekaj časa lahko namenite tudi razpravi o Nobelovi nagradi, ki jo je EU prejela leta 2012. Podeljena ji je bila, ker je

EU državam članicam prinesla dolgotrajni mir in tako začela preobrat od zgodovine konfliktov v Evropi.

2. Razprava o vsebini po igri 2: od šestih do 28 držav članic

Prvi korak v predstavitvi vsebuje pregled sedanjih 28 držav članic. Že v tej fazi lahko poveste, katere so države članice, saj bo to učence zanimalo po igri o državah članicah. Potem se predstavitev nadaljuje na dnu časovnice, kjer je prikazana širitev Evropske unije od prvih 6 do sedanjih 28 držav članic. Tu lahko preprosto sledite predstavitvi skupaj z razlago vsebine, kot je navedena v povzetku modula v delovnih zvezkih učencev. Seveda se lahko tudi osredotočite samo na sedanjih 28 držav članic in ne razpravljate o širitvi skozi čas.

3. Razprava o vsebini po igri 3: kaj dela EU?

V uvodu v igro ste že pokazali sliko različnih političnih ravni v vaši državi. Šele nato vas bo pot predstavitev vodila do nekaterih primerov. Večino primerov ste že omenili med vajo, tako da lahko zdaj dodatno obrazložite primere EU.

1. NEKAJ PRIMEROV

Na kratko razpravljajte o primerih, ki so navedeni v povzetku modula v delovnih zvezkih učencev. Sledite predstavitvi, ki se nato osredotoči na posamezne primere.

2. NEKATERE VELIKE SPREMEMBE

Nadaljujte po vrstnem redu predstavitve in ob tem razložite, kaj pomenijo enotni trg, Schengen in evro. Vse informacije o vsebini najdete v delovnem zvezku učencev.

3. O ČEM ODLOČA EU?

Ta del razlage se ponovno začne s sliko različnih političnih ravni v vaši državi. Nato pojasnite pristojnosti EU.

4. ZA KAJ EU PORABLJA SVOJ DENAR?

Obravnavajte najpomembnejše elemente evropskega proračuna ter si pri tem pomagajte s predstavitvijo in povzetkom modula.

4. Razprava o vsebini po igri 4: vrednote EU

Z igro o vrednotah EU učenci dobijo osnovno predstavo o vrednotah EU. Končni del predstavitve se začne s členom 2 Pogodbe o Evropski uniji, v katerem so navedene vrednote EU. V predstavitvi je nato povzetih osem vrednot EU s kratko opredelitvijo in nekaterimi praktičnimi primeri, kako EU izvaja te vrednote v svoji politiki. Učenci so se z vrednotami in primeri že seznanili v igri. Pri predstavitvi si pomagajte z delovnim zvezkom za učence.

V tretjem modulu je vaja s poglobljeno razpravo o teh vrednotah.

* Zaključek

Kaj je pravzaprav EU? Povzemite najpomembnejše značilnosti EU z uvodom v drugi modul iz delovnega zvezka za učence in vsebino predstavitev: *tesno sodelovanje med državami, namenjena ljudem, politična raven, temelji na vrednotah, mirovni projekt, velik vpliv na naše vsakdanje življenje, stalno v razvoju.*

Primerjajte povedano s tem, kar so povedali učenci na začetku ure v uvodu, pri čemer si pomagajte z zapiski na tabli.

GRADIVO

- Računalnik z internetno povezavo in projektor
- [Predstavitev Prezi za modul 2](#)
- Povzetek modula v delovnih zvezkih učencev (za učitelja samo kot podporne informacije)

0 PREDSTAVITVI

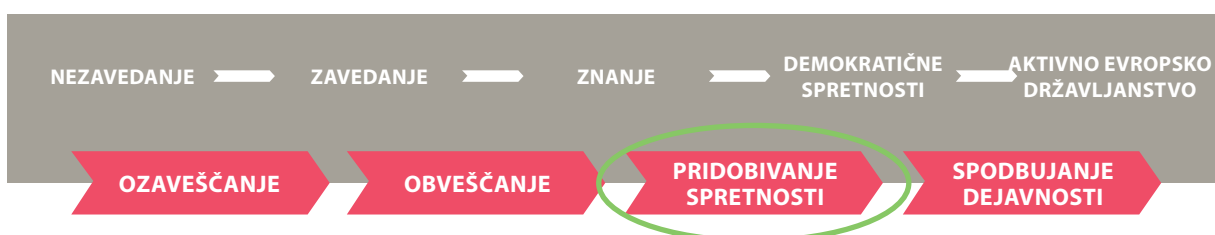
- Ta predstavitev je zelo obsežna. Učitelji se lahko sami odločite, katere elemente boste obravnavali in katere boste izpustili.
- Delo s programom Prezi: predstavitve so pripravljene s programom Prezi, ki omogoča intuitivno delo. Predstavitev vsebuje „pot“, ki vas korak za korakom vodi skozi predstavitev. To pot lahko kadar koli zapustite s preprostim klikom elementa v predstavitvi. Tako se predstavitev osredotoči na izbrani del. [Za dostop do videoposnetka z navodili za uporabo programa Prezi kliknite tukaj](#). Dodatne videoposnetke z navodili za program Prezi najdete na naslovu <https://prezi.com/support>.
- Ta predstavitev je na voljo le prek **spleta**. Če v šoli nimate dostopa do interneta, lahko predstavitev doma shranite v svoj prenosni računalnik, ki ga nato zaprete, ne da bi ga ugasnili. Ko ga boste v šoli ponovno odprli, bo predstavitev še vedno na voljo.

MODUL 3

DEMOKRATIČNE SPRETNOSTI

KONCEPT

Tretji modul je osredotočen na pridobivanje demokratičnih spretnosti učencev. Te vključujejo spretnosti razpravljanja, sklepanja kompromisov in ugotavljanja pravih informacij. Ustreza tretji dejavnosti v modulu o razvijanju aktivnega evropskega državljanstva.

Tako kot drugi modul je tudi tretji zelo pomemben. Sestavljajo ga dva velika dela, v katerih so uporabljene aktivne metodologije:

- V prvem delu sta z **obsežno igro vlog** podrobneje obravnavana delovanje **Evropskega parlamenta** in njegova zakonodajna moč. Obravnavane so tudi druge institucije in **postopek odločanja**.
- Drugi del vsebuje poglobljeno **razpravo o vrednotah EU**.

V ta modul je vključena tudi predstavitev, v kateri je povzeto znanje, pridobljeno v posameznih delih. Učitelj nato obravnava to predstavitev. V delovnem zvezku za učence je tudi izčrpen povzetek modula, ki se lahko uporabi kot učno gradivo.

DELI IN ČASOVNI OKVIR

Ta modul vsebuje gradivo, ki zadostuje za do 13 ur pouka. Najkrajši čas, potreben za posamezni del in vajo, je naveden v spodnji razpredelnici.

1. POSTOPEK ODLOČANJA V EU: V VLOGI POSLANCA EVROPSKEGA PARLAMENTA

Prvi del sestavljajo simulacija oziroma igra vlog, ocena in predstavitev s podpornimi informacijami o institucijah EU in postopku odločanja. Za izvedbo te igre vlog in oceno potrebujete vsaj dve uri.

METODOLOGIJA	TRAJANJE	DEJAVNOST	GRADIVO
Uvod	5 min	Praktični uvod v simulacijsko vajo	
Simulacijska vaja v manjših skupinah	25 min na temo	V vlogi poslanca Evropskega parlamenta: učenci v manjših skupinah pripravijo svoje zakonodajne predloge. Predlogi temeljijo na predlogih Evropske komisije.	<ul style="list-style-type: none"> - Igralna deska za vsako skupino (priloga VII k priročniku za učitelje) - Delovni list za vsako skupino (priloga VIII k priročniku za učitelje) - Komplet kartic glede na temo za vsako skupino (priloga IX k priročniku za učitelje) - Zakonodajni predlog Evropske komisije glede na temo za vsako skupino (priloga X k priročniku za učitelje).
Simulacijska vaja za ves razred	15 min na temo	Plenarna razprava in glasovanje; skupina razpravlja o predlogih in glasuje zanje ali proti njim.	<ul style="list-style-type: none"> - Tabla in kreda ali flomaster - Izpolnjeni delovni list za vsako skupino
Pogovor z učenci o vprašanih in predavanju	25 min do 2 uri	Ocena vaje: učitelj s pomočjo predstavitve Prezi in sodelovanjem učencev razpravlja o podobnostih in razlikah med vajo in resničnostjo.	<ul style="list-style-type: none"> - Računalnik in projektor - Predstavitve Prezi za modul 3
Predavanje	30 min do 1 ura	Predstavitve: obravnavajte postopek odločanja v EU in institucije EU	<ul style="list-style-type: none"> - Računalnik in projektor - Predstavitve Prezi za modul 3

2. VREDNOTE EU: KAJ MENIŠ?

Ta del je vaja za razširjeno razpravo o evropskih vrednotah v učilnici na podlagi osebnega razmisleka („Moje misli?“), razprav v razredu („Naše misli?“) in razprav v manjših skupinah („Razlaga EU?“). Vsak del je mogoče izvesti ločeno, čeprav so medsebojno povezani.

METODOLOGIJA	TRAJANJE	DEJAVNOST	GRADIVO
Posamezna vaja in vaja v razredu	20 min	Moje misli? Učenci razmislijo o svojem odnosu do vrednot EU in o tem, katere so po njihovem mnenju najpomembnejše.	<ul style="list-style-type: none"> - Pregled vrednot EU za vsakega učenca (v delovnem zvezku učencev) - Predstavitve iz modula 3 - Računalnik in projektor
Razprava vsega razreda	15 min na izjavo	Naše misli? Plenarna razprava o 16 možnih izjavah	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavitve iz modula 3 - Računalnik in projektor
Skupinsko delo in plenarna razprava	30 min	Razlaga EU? Skupinsko delo in plenarna razprava o tem, kako EU izvaja te vrednote	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavitve iz modula 3 - Računalnik in projektor - Za vsako skupino: 4 igralne karte o vrednotah iz modula 2 (priloga V k priročniku za učitelje). Na teh kartah so navedeni posebni ukrepi ali prakse EU za neko vrednoto - Za vsako skupino: delovni list „Razlaga EU“ (priloga XI k priročniku za učitelje)

CILJI IN KOMPETENCE

ODNOS

- Učenci ponotranjijo vrednote EU.
- Učenci razvijejo odprto miselnost.
- Učenci razvijejo splošen kritični odnos: ustvarijo si mnenje o aktualnih vprašanjih EU.

ZNANJE

- Učenci poznajo in razumejo postopek odločanja v EU (njegovo poenostavljeno različico).
- Učenci razumejo, kakšno vlogo ima Evropski parlament v tem postopku.
- Učenci vedo, da Evropski parlament obravnava konkretna vprašanja, ki vplivajo na njihovo vsakdanje življenje, in razumejo, da so poslanci Evropskega parlamenta, ki sprejemajo te odločitve, resnični ljudje.
- Učenci izvejo več o temah, o katerih se razpravlja, na primer o politiki varstva potrošnikov, azilni politiki in okoljski politiki.

ZNANJA IN SPRETNOSTI

- Učenci med vajo krepijo svoja demokratična znanja in spretnosti. Naučijo se upoštevati mnenje drugih, oblikovati svoje mnenje, se posvetovati in sprejemati kompromise.
- Učenci se naučijo predstaviti lasten predlog in govoriti pred skupino.

MODUL 3: KORAK ZA KORAKOM

1. POSTOPEK ODLOČANJA V EU: V VLOGI POSLANCA EVROPSKEGA PARLAMENTA

Prvi del tega tretjega modula se začne s **simulacijsko vajo**, pri kateri se učenci postavijo v vlogo poslanca Evropskega parlamenta. Učenci najprej delajo v manjših skupinah in razvijejo svoj zakonodajni predlog, ki temelji na predlogu zakona Evropske komisije. Uporabljajo namizno igro s tematskimi karticami. Vsaka skupina obravnava posebno temo in oblikuje tematski odbor. Skupine morajo pri ustvarjanju svojega zakona upoštevati različna stališča Sveta ministrov in deležnikov.

Učitelj lahko izbira med desetimi temami. Teme se razlikujejo glede na stopnjo težavnosti.

Vsaka skupina svoj zakonodajni predlog nato predstavi preostalim v razredu, temu pa sledi glasovanje v razredu: ali se njihovi sošolci, ki predstavljajo plenarno zasedanje Evropskega parlamenta, strinjajo z zakonodajnim predlogom ali ne?

Simulacijska **vaja** se nato podrobno oceni: kakšne so podobnosti in razlike med vajo in dejanskim parlamentarnim delom? Učitelj o njih razpravlja s pomočjo predstavitve Prezi, učenci pa pri tem sodelujejo.

Nazadnje je na vrsti **interaktivno predavanje**, med katerim učitelj razpravlja o postopku odločanja EU in najpomembnejših institucijah EU.

Temu modulu je v delovnem zvezku za učence priložen tudi **povzetek modula za učence**. Ta povzetek lahko učencem ponudite kot koristno pomoč ali dejansko učno gradivo. O povzetku se naj ne bi razpravljalo v razredu.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

UVOD

Učencem na kratko pojasnite, da bodo od zdaj naprej imeli vlogo poslanca Evropskega parlamenta in da bodo v okviru te naloge oblikovali svoj zakon. Pojasnite jim tudi, da bodo morali svoj zakon predstaviti svojim sošolcem in da bodo ti o njem glasovali. Teme, ki jih bodo obravnavali učenci, lahko izberete sami ali izbiro prepustite učencem.

SIMULACIJSKA VAJA: V VLOGI POSLANCA EVROPSKEGA PARLAMENTA

1. Delo v tematskih odborih

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Razred je razdeljen v skupine po 4 ali 5 učencev. Vsaki skupini se dodeli tema, ki jo bo obravnavala. Vsaka skupina sedi za mizo, na kateri je vse gradivo. Najbolje je, da so mize ob prihodu učencev že pripravljene.

Vsaka skupina dobi tematski zakonodajni predlog Evropske komisije. Na mizi so tudi delovni list, igralna deska in kartice za posamezno temo.

Kartice so na namizno igro postavljene tako, da je prazna stran obrnjena navzgor, robovi s številkami ali simboli pa so zavihani.

Struktura teme je taka:

Opomba: zgornja slika prikazuje temo kajenja. Ta posebna tema ima v nizu manj kartic od nekaterih drugih tem. Srednji kvadrat v levem stolpcu zato ni pokrit s kartico. Pri nekaterih temah je tudi za ta kvadrat na voljo kartica.

POSTOPEK

Vsaka skupina sledi navodilom na delovnem listu. Skupina začne s kartico številka 1. En učenec iz skupine obrne kartico in na glas prebere, kaj je na njej napisano. Skupina nato opravi naloge s kartice. Nadaljujejo s kartico 2 ter nato s karticama 3 in 4. Opombe zapisujejo na delovni list.

Kartice vsebujejo nalogo ali dodatne informacije, ki so predstavljene kot stališče Sveta ministrov, lobističnih skupin ali drugih deležnikov. Učenci korak za korakom oblikujejo svoj „evropski zakon“. Zadnja naloga je, da ga predstavijo drugim učencem v razredu.

Vaja temelji na samostojnem skupinskem delu učencev. V manjših skupinah skupaj pripravljajo „evropski zakon“ na podlagi mnenj, ki jih dobijo med vajo. Časovni okvir je naveden na karticah.

GRADIVO

- Dovolj velika učilnica z mizami, ki so vnaprej pripravljene za vsako skupino.
- Namizna igra za vsako skupino (priloga VII k priročniku za učitelje). Igralna podlaga je enaka za vse teme in je poenostavljena različica postopka odločanja.
- Delovni list, ki je že na vsaki mizi (priloga VIII k priročniku za učitelje). Delovni list je enak za vse teme.
- Predlog zakona Evropske komisije glede na izbrano temo za vsako skupino. Izbirati je mogoče med desetimi temami (priloga IX k priročniku za učitelje). Vsaka tema je povezana s svojim predlogom zakona in karticami, ki jih je treba postaviti na namizno igro.
- Komplet kartic glede na izbrano temo za vsako skupino (priloga X k priročniku za učitelje). Izbirati je mogoče med desetimi temami. Kartice je treba vnaprej izrezati.

NEKAJ NASVETOV

- Sprehajajte se med skupinami in jim pomagajte, če ne vedo, kako naprej.
- Zaželeno je, da vsaka skupina obravnava drugo temo. Tako lahko vsaka skupina razredu predstavi povsem drugačen zakonodajni predlog. Kot učitelj se lahko odločite tudi, da bodo vse skupine obravnavale isto temo, ali enako temo dodelite dvema skupinama itd. Vi najbolj poznate svoje učence, zato veste, kaj je zanje najboljše.

2. Predstavitev in glasovanje v razredu

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Učenci še naprej sedijo v svojih tematskih odborih. V sprednjem delu učilnice naj bo na tabli naslednja razpredelnica:

TEMA	GLASOVI ZA	GLASOVI PROTI	VZDRŽANI GLASOVI
npr. „kajenje“			
npr. „begunci“			

Teme, o katerih se razpravlja v razredu, zapišite v prvi stolpec.

POSTOPEK

Vsaka tematska skupina ima na voljo **največ 2 minuti**, da predstavi svoj predlog. Skupina pri tem uporabi izpolnjen delovni list. Nato imajo drugi učenci priložnost, da postavijo vprašanja. Za tem takoj izvedite glasovanje. Vsakdo glasuje **z dvigom roke**. Glasujejo lahko tudi učenci iz tematskega odbora, ki je predstavil predlog. Učitelj reče:

- „Kdor se strinja s tem predlogom, naj dvigne roko.“ Število glasov zapišite v stolpec „Glasovi za“ pri obravnavani temi.
- „Kdor se ne strinja s tem predlogom, naj dvigne roko.“ Število glasov zapišite v stolpec „Glasovi proti“ pri obravnavani temi.
- „Kdor se vzdržuje glasovanja, naj dvigne roko.“ Število glasov zapišite v stolpec „Vzdržani glasovi“ pri obravnavani temi.

Po koncu glasovanja lahko rečete „Ta zakonodajni predlog je bil sprejet (z večinsko podporo), čestitke“ ALI „Ta zakonodajni predlog je bil zavrnjen (z večino glasov)“. Večina pomeni, da za predlog ali proti njemu glasuje en učenec več kot polovica vseh učencev. Vzdržani glasovi se ne štejejo. Če je izid glasovanja neodločen, učitelj predlaga odlog glasovanja. O predlogu tako še ni odločeno.

Ta postopek ponovite za vsak tematski odbor.

GRADIVO

- Tabla in kreda ali flomaster za vnaprejšnjo pripravo razpredelnice (glej študijsko okolje)
- Izpolnjeni delovni list za vsako skupino

NEKAJ NASVETOV

- Čas, potreben za vajo, je odvisen od števila različnih odborov oziroma tem v razredu (glej „Deli in časovni okvir“).
- Manjše ko so skupine, bolj bo udeležen vsak posamezni učenec. Pri odločanju o številu skupin v razredu upoštevajte časovni okvir in osebno udeleženo učencev.

3. Deset tem

Izbirati je mogoče med desetimi temami oziroma vprašanji. Teme so razvrščene od lažjih do zahtevnejših. Spodaj so navedene teme in zakonodajni predlog Komisije. Kartice za vsako temo so pri mizi s predlogi zakonov.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

TEŽAVNOST	TEMA	PREDLOG ZAKONA EVROPSKE KOMISIJE
*	1. KAJENJE V EU	Da bi mlade odvrgli od tega, da bi začeli kaditi, Evropska komisija predlaga ... Člen 1: ... naj postanejo zdravstvena opozorila na cigaretih škatlicah obvezna, kot je bilo odločeno v prejšnjih uredbah EU. Člen 2: ... naj se zasnova cigaretih škatlic ne razlikuje več med proizvajalci. Vse cigaretno škatlice morajo biti prazne, za navedbo imena znamke in proizvajalca pa se lahko uporablja le ena vrsta pisave. Na škatlici ne sme biti drugih logotipov. Člen 3: ... naj se prodaja tobačnih izdelkov po vsej EU prepove osebam, mlajšim od 18 let.

*	2. NAJVIŠJA GLASNOST OSEBNIH GLASBENIH PREDVAJALNIKOV	<p>Da bi več milijonov Evropejcev obvarovali pred izgubo sluha, Evropska komisija predlaga ...</p> <p>Člen 1: ... naj standardna najvišja glasnost vseh osebnih glasbenih predvajalnikov (kot so iPodi) in mobilnih telefonov ne bo višja od 80 decibelov.* Ta ukrep bo veljal za vse naprave, ki se prodajajo v Evropski uniji.</p> <p>Člen 2: ... da lahko uporabniki na lastno tveganje še vedno zvišajo glasnost svojih glasbenih predvajalnikov. Če to storijo, se bo na zaslону prikazalo to opozorilo „Poslušanje glasne glasbe lahko povzroči trajno okvaro sluha“.</p> <p>* Decibelna lestvica (decibel = dB)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 30 dB = tiho (na primer šepetanje) - 70–75 dB = povprečno (na primer sesalnik) - 85–90 dB = zelo glasno, tveganje za okvaro (na primer glasno kričanje) - 110–120 dB = moteče glasno, tveganje za okvaro (na primer nočni klub) - od 170 dB = boleče glasno, škodljivo (na primer sirena) <p>Zvišanje glasnosti za 10 decibelov pomeni, da je zvok desetkrat glasnejši.</p>
*	3. EVROPSKA DEMOKRACIJA	<p>Da bi bili državljani Evropske unije bolj vključeni in da bi se zagotovilo pravilno razumevanje EU, Evropska komisija predlaga, naj:</p> <p>Člen 1: ... vse države članice uvedejo obvezno glasovanje na volitvah v Evropski parlament. Tako bodo morali vsi državljani razmisliti o tem, koga bodo izbrali za svoje predstavnike v Evropskem parlamentu.</p> <p>Člen 2: ... se ustanovi agencija za odkrivanje napačnih informacij o EU (na primer tistih, s katerimi se širi dvom in slabi EU). Ta agencija tudi odgovarja na odkrite lažne informacije in po možnosti kaznuje njihove avtorje.</p>
*	4. ZAŠČITA ŽIVALI PRED TESTIRANJEM	<p>Da bi se preprečilo nepotrebno trpljenje živali, Evropska komisija predlaga, naj ...</p> <p>Člen 1: ... se testiranje na živalih dovoli le za razvoj in preskušanje zdravil. Vedno je treba preprečiti nepotrebno testiranje ali uporabo dodatnih laboratorijskih živali.</p> <p>Člen 2: ... se testiranje na živalih vedno prepove za preskuse kozmetičnih izdelkov* in za njihove posamezne sestavine.</p> <p>Člen 3: ... se v EU prepove uvažanje kozmetičnih izdelkov, ki so bili testirani na živalih.</p> <p>*Kozmetični izdelki: izdelki za kopanje in tuširanje, ličila, dezodoranti, parfumi, izdelki za lase, izdelki za nego kože, izdelki za ustno higieno, nego nohtov in britje ter mila in izdelki za zaščito pred soncem.</p>
**	5. DELO V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EU – PROSTO GIBANJE DELAVCEV	<p>Da bi zagotovili enake pravice vsem državljanom EU in izboljšali enotni trg EU, Evropska komisija predlaga, naj ...</p> <p>Člen 1: ... se vsakemu državljanu EU dovoli delo v kateri koli drugi članici EU, ne da bi potreboval delovno dovoljenje.</p> <p>Člen 2: ... vsak državljan EU, ki dela v drugi članici EU, prejme enako plačilo in uživa enake delovne pogoje kot državljani te države.</p> <p>Člen 3: ... državljan EU, ki dela v drugi državi članici EU, davke plačuje svoji državi gostiteljici.</p>

**	6. VOJSKA EU?	<p>Da bi imela EU večjo moč v svetu, Evropska komisija predlaga ...</p> <p>Člen 1: ... ustanovitev evropske vojske.</p> <p>Člen 2: ... naj ta vojska opravlja naloge ob humanitarnih nesrečah, kot so suša in poplave, tako v EU kot zunaj nje. Posredovala bo lahko tudi pri sporih zunaj EU, na primer v Siriji.</p>
**	7. EU IN SEGREVANJE PLANETA	<p>Da bi preprečili zvišanje temperatur Zemlje nad kritično mejo 2 stopinji Cenzija, Evropska komisija predlaga, naj:</p> <p>Člen 1: ... se do leta 2030 vsaj 50 % energije za končno porabo v EU pridobi iz obnovljivih virov, kot sta sončna in vetrna energija. Do leta 2050 se mora ta odstotek zvišati na 100 %.</p> <p>Člen 2: ... ima EU vodilno vlogo na mednarodnih konferencah o podnebjju in prepriča druge države po svetu, naj resno ukrepajo.</p>
***	8. BEGUNCI V EVROPI	<p>Za spopadanje s sedanjim in morebitnim prihodnjim prihodom migrantov in prosilcev za azil v EU ter za zagotovitev pravične delitve stroškov Evropska komisija predlaga, naj ...</p> <p>Člen 1: ... vsaka država članica EU prosilcem za azil* ponudi namestitev v skladu z minimalnimi evropskimi zahtevami: vsak prosilec za azil ima med obravnavo prošnje pravico do hrane, zatočišča, izobraževanja, zdravstvenega varstva in možnosti za delo.</p> <p>Člen 2: ... se pripravi trajen načrt za premeščanje prosilcev za azil po EU. Tako vsaka država vložijo enako truda.</p> <p>Člen 3: ... se število prosilcev za azil, ki so nameščeni v posamezni državi, določi na podlagi več meril:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bruto domači proizvod (BDP) posamezne države; - število prebivalcev; - stopnja brezposelnosti; - obstoječa prizadevanja za namestitev in premestitev beguncev z območij, razdejanih zaradi vojne. <p>Člen 4: ... se v Sredozemskem morju organizira obsežna reševalna akcija za migrante*, ki potrebujejo pomoč, da bi preprečili morebitne nove smrtne žrtve. Vsaka država članica EU mora k tej akciji prispevati v skladu s svojim BDP.</p> <p>*Ključni izrazi:</p> <p><i>Migrant</i>: vsaka oseba, ki se iz svoje izvorne države preseli iz katerega koli razloga. To je nadpomenka.</p> <p><i>Begunec</i>: begunec je poseben migrant, in sicer nekdo, ki je moral iz svoje države pobegniti zaradi preganjanja, vojne ali nasilja. Begunec ima utemeljen strah pred preganjanjem zaradi rasne, verske in nacionalne pripadnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti posebni družbeni skupini.</p> <p><i>Prosilca za azil</i>: ko begunci iščejo zatočišče v drugi državi, zaprosijo za azil– pravico, da se jih prizna kot begunce ter da prejmejo pravno varstvo in materialno pomoč. Med obravnavo njihove prošnje jih imenujemo prosilci za azil.</p>
***	9. EU IN DELO OTROK	<p>Evropska komisija za spodbujanje vrednot EU, kot je spoštovanje človekovega dostojanstva, v Evropski uniji in zunaj njenih meja ter za pravičnejšo konkurenco z državami zunaj EU predlaga, naj ...</p> <p>Člen 1: ... bosta vedno jasna izvor izdelkov in sestavnih delov izdelkov, ki se prodajajo v EU (= preglednost proizvodne verige).</p> <p>Člen 2: ... se na trgu EU prepove prodaja izdelkov, ki so jih proizvedli otroci, naj gre za dokončanje izdelka ali pridobivanje naravnih virov.</p> <p>Člen 3: ... EU vzpostavi organ za preverjanje dela otrok v vsej proizvodni verigi. Le uvozniki, ki lahko dokažejo, da pri proizvodnji niso sodelovali otroci, lahko prodajajo izdelke na trgu EU.</p>

***	10. NAŠA ZASEBNOST V SPLETU	<p>Za boljše varovanje zasebnosti državljanov v spletu Evropska komisija predlaga, naj ...</p> <p>Člen 1: ... imajo uporabniki pravico, da se na njihovo zahtevo zbrisejo bodisi njihov celoten profil in vsi podatki bodisi deli njihovega profila ali nekateri podatki. Internetno podjetje jih mora v celoti odstraniti iz spleta in podatkov ne sme arhivirati. To je „pravica do pozabe“.</p> <p>Člen 2: ... spletne aplikacije morajo pred preprodajo podatkov (fotografij, iskalnih navad, osebnih podatkov itd.) uporabnikov drugim podjetjem vedno prositi za dovoljenje.</p> <p>Člen 3: ... podjetjem, ki prekršijo ta pravila, se lahko naloži globa, ki znaša do 5 % njihovega skupnega letnega dobička na svetovni ravni.</p>
-----	------------------------------------	--

Kartice za posamezne teme so v prilogi X: „Vlogi poslanca Evropskega parlamenta“: tematske kartice.

OCENJEVANJE VAJE: PODOBNOSTI IN RAZLIKE GLEDE NA RESNIČNOST

ŠTUDIJSKO OKOLJE

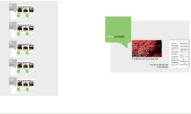
S pomočjo prvega dela predstavitve Prezi za modul 3 razpravljate o podobnostih in razlikah med tem, kar so ravnokar naredili učenci, in tem, kako stvari dejansko delujejo. Učenci lahko še naprej sedijo v manjših skupinah ali se usedejo na svoja običajna mesta v učilnici. Pomembno je le, da lahko vsi vidijo predstavitev.

POSTOPEK

Najprej jih vprašate o njihovih izkušnjah: „Kako je bilo v vlogi poslanca Evropskega parlamenta?“ Mogoča odgovora sta, da se jim je bilo težko odločiti zaradi številnih vpletenih interesov ali da jim je bilo všeč, ker so lahko sprejemali odločitve. Učence vprašajte, kdo ima podobne ali nasprotno izkušnje. („Kdo se je še tako počutil? Kdo je menil nasprotno?“)

Potem nadaljujete z **ocenjevanjem vaje**.

Najprej pojasnite kontekst: učencem povejte, da se delo, ki so ga ravnokar opravili, seveda razlikuje od dejanskega postopka odločanja v EU. Pojasnite, da obstajajo številne razlike tako glede oblike kot vsebine. Hkrati seveda obstajajo tudi številne podobnosti. Te razlike in podobnosti so v predstavitvi Prezi predstavljene na seznamu:

	SIMILARITIES	DIFFERENCES
FORM		
CONTENT		

Učencem lahko najprej postavite naslednje vprašanje: „Kateri vidiki vaje so bili po vašem mnenju podobni glede oblike in vsebine?“ Najprej pojasnite vse podobnosti glede na to, kar navedejo učenci. Dodajte podobnosti, ki jih sami niso navedli.

Nato vprašajte: „Kaj je po vašem mnenju drugače v resničnem življenju?“ nato razpravljajte o najpomembnejših razlikah ob upoštevanju tega, kar naštejejo učenci. Ponovno dodajte, česar sami niso navedli.

Pri tem se osredotočite na elemente, o katerih razpravljate (v predstavitvi). Skozi ta del predstavitve ter pripombe in ugotovitve učencev vas ne vodi načrtana pot, tako da je ocenjevanje prožno.

	PODOBNOŠTI	RAZLIKE
OBLIKA	<p>Tematski odbori v Evropskem parlamentu: parlament obravnava zelo raznolike teme, zato je bolje, da se evropski poslanci specializirajo za nekaj tem. Tako kot ste se vi razdelili v različne tematske skupine, tudi v Evropskem parlamentu deluje približno 20 stalnih tematskih odborov. Poslanci Evropskega parlamenta se v teh odborih najprej seznanijo s temo in o njej razpravljajo, nato pa jo, kot ste naredili vi, predstavijo drugim poslancem. Poleg stalnih odborov lahko obstajajo tudi začasni.</p> <p>Lobistične skupine: k poslanec Evropskega parlamenta pogosto pristopijo lobistične skupine, kot so k vam pristopile med vajo.</p> <p>Glasovanje z dvigovanjem rok: v Parlamentu se o predlogih pogosto glasuje z dvigovanjem rok, ker je to na splošno hitreje. Poslanci Evropskega parlamenta včasih glasujejo elektronsko (= individualno glasovanje), na primer kadar je parlament o temi močno razdeljen in rezultat glasovanja ni jasen na prvi pogled. Za elektronsko glasovanje lahko (vnaprej) zaprosi tudi politična skupina, končno glasovanje o poročilu pa je prav tako običajno elektronsko. Državljeni lahko tako spremljajo, kateri poslanci so glasovali za oziroma proti ali so se vzdržali glasovanja.</p> <p>Večinsko glasovanje: tudi v Evropskem parlamentu je večina dosežena, če predlog dobi vsaj en glas več kot polovico oddanih glasov.</p>	<p>Več političnih skupin: med to vajo niste zastopali političnih barv. V trenutni sestavi Evropskega parlamenta je v resnici osem političnih skupin. Poslanci Evropskega parlamenta na plenarnem zasedanju sedijo skupaj po političnih skupinah od leve proti desni. Vsako skupino vodi predsednik.</p> <p>Deljene zakonodajne pristojnosti: pri tej vaji bi lahko dobili občutek, da ima v EU zakonodajno pristojnost le Evropski parlament in da torej sprejema vse odločitve. V resnici si pristojnosti deli s Svetom ministrov. Predlog Komisije najprej obravnava Evropski parlament, nato Svet ministrov, potem pa ga izmenično obravnavata ti dve instituciji. (Glej predstavitev v nadaljevanju o tem, kako se oblikuje zakon EU.)</p> <p>Bolj zapleteno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Med vajo smo delali v majhnih skupinah. V Evropskem parlamentu razpravlja in glasuje (največ) 751 poslancev. - Vsi smo razpravljali v istem jeziku. V Evropskem parlamentu lahko vsak govori katerega koli od 24 uradnih jezikov. Vse se nato prevaja v 24 uradnih jezikov EU.

VSEBINA	Argumenti: Argumenti, ki ste jih navedli med vajo, so podobni argumentom iz evropskih razprav.	Bolj zapleteno: - Teme so pogosto bolj tehnične . Obravnavana tema bi na primer lahko bila velikost lukenj v ribiških mrežah. To vključuje razne znanstvene raziskave o vrstah rib, ki jih je mogoče ujeti s posamezno vrsto mreže, itd. - Predlogi zakona, o katerih glasuje Evropski parlament, so veliko bolj natančni . Razpravlja se o vsaki podrobnosti, ki jo je mogoče po potrebi prilagoditi.
	Pri eni zadevi pa je mogoče najti tako podobnosti kot tudi razlike: Teme: - Štejemo lahko, da so si teme podobne, ker gre za teme, ki jih obravnava ali jih je obravnaval Evropski parlament. - Teme se med seboj tudi razlikujejo, ker se predlogi in stališča Evropske komisije, Evropskega parlamenta in Sveta ministrov v resnici razlikujejo.	

Učitelj se nato osredotoči na prikaz **tem, o katerih je razpravljajal razred**. S pomočjo povzetka modula za učence iz delovnega zvezka za učence in informacij iz predstavitve Prezi za modul 3 na hitro razpravljajte o trenutnem stanju in vlogi EU pri vsaki temi. Poglavje „Igra vlog: v vlogi poslanca Evropskega parlamenta“ v delovnem zvezku za učence vsebuje povzetek stanja. Z njim si lahko pomagata pri poučevanju, saj ima enako strukturo kot predstavitev.

Zelo pomembno je, da predstavite realno stanje glede tem, o katerih so učenci razpravljali, da imajo učenci ob odhodu iz razreda pravilno predstavo o resničnem stanju.

GRADIVO

- Računalnik in projektor
- [Predstavitev Prezi za modul 3](#)
- Poglavje: „Igra vlog: V vlogi poslanca Evropskega parlamenta“ v delovnem zvezku za učence (uporabite ga kot podporne informacije)

NASVETI

V tem videoposnetku je v manj kot šestih minutah pojasnjeno, kako deluje Evropski parlament: www.europarl.europa.eu/programme/others/how-it-works-the-european-parliament (jezik lahko nastavite v zgornjem levem kotu strani). Če imate po vaji dovolj časa, lahko predvajate ta videoposnetek. Po ogledu lahko z učenci razpravljate o podobnostih in razlikah med vajo in resničnostjo.

PREDSTAVITEV: INSTITUCIJE IN POSTOPEK ODLOČANJA

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Pri tej predstavitvi lahko učenci še naprej sedijo enako kot pri ocenjevanju simulacijske vaje ali se vrnejo na svoja običajna mesta. Učenci morajo vsekakor sedeti obrnjeni proti sprednjemu delu učilnice, tako da lahko brez težav sledijo predstavitvi.

POSTOPEK

V tem delu uporabite predstavitev Prezi za razpravo o institucijah in končajte s postopkom odločanja.

Večji del vsebine, o kateri razpravljate med predstavitvijo, je obravnavan tudi v poglavjih „Institucije EU“ in „Kako se oblikuje zakonodaja EU“ v delovnem zvezku za učence. S tem besedilom si lahko pomagate pri razpravi o institucijah.

Nekaj opomb:

- Učenci tega besedila med predstavitvijo nimajo pred seboj; na tej točki je mišljeno kot podporna pomoč za učitelja.
- Veliko informacij o institucijah in zlasti o postopku odločanja je bilo poenostavljenih za izobraževalne namene. Pojasnjeni so le „bistveni deli“. V tem priročniku za učitelje so dodatne podporne informacije, da lahko po želji bolj poglobljeno obravnavate postopek odločanja.

1. Institucije EU

UVOD: PREGLED

Najprej pojasnite, da je v EU veliko različnih organov, agencij in svetov, vendar je nekaj institucij bistvenih za Evropsko unijo in zlasti za postopek odločanja. Izpostavite institucije, o katerih boste razpravljali: Evropski parlament, Evropski svet, Svet Evropske unije oziroma Svet ministrov, Evropska komisija, Sodišče Evropske unije in Evropska centralna banka (ECB). Vsaka od teh institucij ima svoj namen in svoj način delovanja.

KORAK 1: EVROPSKI PARLAMENT

Uporabite razlago iz delovnega zvezka za učence. V delu „kdo“ vas bo predstavitev vodila do povezave, na kateri boste našli vse poslance Evropskega parlamenta iz svoje države. Vzemite si trenutek, da jih predstavite, in učence vprašajte, koga poznajo.

V delu „delovanje“ razpravljajte o različnih **tematskih parlamentarnih odborih**. Če so učenci opravili simulacijsko vajo, jim povejte, da so tudi oni delali v majhnih tematskih skupinah. Delo v manjših skupinah omogoča učinkovitejše delovanje Evropskega parlamenta.

Nato se osredotočite na prikaz **različnih političnih skupin v Evropskem parlamentu**. Na sliki je prikazana razporeditev sedežev med različnimi političnimi skupinami, ki temelji na rezultatih volitev iz leta 2014.

Učencem pojasnite, da poslanci v Evropskem parlamentu ne sedijo glede na državljanstvo, temveč glede na politično pripadnost. Med to vajo učenci niso zastopali političnih barv.

Trenutno je v Evropskem parlamentu osem političnih skupin, ki predstavljajo več kot 100 nacionalnih

strank iz vse EU. Razpravljajte o **evropskih političnih skupinah**, od največjih do najmanjših. Število političnih skupin v EP ni stalno. Politična skupina Evropa narodov in svobode je bila na primer ustanovljena šele leta 2015. Nekateri poslanci Evropskega parlamenta ne pripadajo nobeni politični skupini, kar pomeni, da so „samostojni poslanci“.

V vsaki politični skupini se pred glasovanjem razpravlja o vsaki temi. Med temi razpravami se opredeli stališče politične skupine, torej ali je naklonjena nekemu vprašanju ali ne. Pomembno je vedeti, da poslancu Evropskega parlamenta ni treba upoštevati stališča svoje politične skupine. Člani iste politične skupine na plenarnih zasedanjih pogosto različno glasujejo o isti temi.

Pomen političnih skupin v Evropskem parlamentu:

- Politična skupina prejme proračun, ki ji omogoča, da zaposli dodatno osebje.
- Le poslanci Evropskega parlamenta, ki pripadajo politični skupini, lahko opravljajo funkcijo v enem od parlamentarnih odborov. Poročevalec odbora (oseba, ki je odgovorna za posamezno zakonodajno poročilo) lahko na primer postane le poslanec, ki pripada eni od političnih skupin.
- Politične skupine določijo dnevni red parlamentarnih zasedanj.
- Večja ko je politična skupina, boljše položaje zavzema v parlamentu. Dodeli se ji tudi več časa za govor v EP.

Za oblikovanje politične skupine v Evropskem parlamentu je treba izpolnjevati naslednje **pogoje**:

- za oblikovanje politične skupine potrebujete 25 poslancev;
- v politični skupini mora biti zastopana vsaj četrtnina držav članic (trenutno to pomeni vsaj sedem držav);
- poslanec Evropskega parlamenta lahko pripada le eni politični skupini.

Več informacij o delovanju Evropskega parlamenta je na voljo na spletnem mestu www.europarl.europa.eu/aboutparliament/sl/20150201PVL00010/Organisatie-en-werkzaamheden.

Po delih „kdo“, „naloge“ in „delovanje“ učence vprašajte, v katerem mestu se sestaja Evropski parlament. Nato jim pokažite sliko polkrožne dvorane in jim pojasnite, da je uradni sedež v Strasbourgu v Franciji, vendar se poslanci sestajajo tudi v **Bruslju**, sekretariat pa ima svoje prostore v **Luksemburgu**. Vprašanje „selitev“, ko vsi poslanci Evropskega parlamenta za en teden vsak mesec potujejo v **Strasbourg**, preostali čas pa delajo v Bruslju, je že več let predmet polemik.

V vednost: v kampanji za uvedbo enotnega sedeža Parlamenta sodeluje šest političnih skupin Evropskega parlamenta: www.singleseat.eu (v angleščini). Na tem spletnem mestu so na voljo nekatera dejstva in številke o vsakomesečni selitvi.

KORAK 2: EVROPSKI SVET

Uporabite razlago iz delovnega zvezka za učence. Učence vprašajte, kdo zastopa njihovo državo v Evropskem svetu, in to osebo pokažite na „gasilski fotografiji“.

Po delu „kdo“ pojasnite dela „naloge“ in „delovanje“. Nazadnje opozorite na dejstvo, da je sedež v Bruslju v Belgiji.

KORAK 3: SVET EU ALI SVET MINISTROV

Uporabite razlago iz delovnega zvezka za učence. Po delih „kdo“, „naloge“ in „delovanje“ učence vprašajte, kje se po njihovem mnenju sestaja Svet ministrov; opozorite na dejstvo, da je sedež v Bruslju v Belgiji in da je dejansko v isti stavbi kot Evropski svet.

OPOMBA: *Evropski svet* ≠ *Svet EU* ≠ *Svet Evrope*

Jasno je, da je v Evropi veliko svetov. Čeprav so poimenovani podobno, gre za različne institucije ali organizacije.

Kot je pojasnjeno zgoraj, sta Evropski svet in Svet EU (= Svet ministrov) instituciji EU. *Svet Evrope* pa je ločena mednarodna organizacija, v katero je včlanjenih 47 evropskih držav. Svet Evrope ima sedež v Strasbourgu v Franciji ter se ukvarja predvsem z varstvom človekovih pravic in spodbujanjem evropske identitete. Je krovna organizacija Evropskega sodišča za človekove pravice (glej opombo o Sodišču Evropske unije). Več informacij o Svetu Evrope je na voljo na <http://www.coe.int/> (v angleščini, francoščini, nemščini, italijanščini in ruščini).

KORAK 4: EVROPSKA KOMISIJA

Uporabite razlago iz delovnega zvezka za učence. Pri delu „kdo“ jasno navedite komisarja, ki prihaja iz vaše države. Učence vprašajte, ali vedo, za kaj je pristojen, in jim nato povejte odgovor. Omenite tudi predsednika Jean-Clauda Junckerja. Po potrebi lahko zapustite pot in se osredotočite na skupinsko fotografijo sedanje Evropske komisije. Učencem pojasnite, da ta institucija deluje kot „vlada“ EU. Nato obravnavajte dela „naloge“ in „delovanje“. V Bruslju je tudi glavni sedež Evropske komisije.

KORAK 5: SODIŠČE EVROPSKE UNIJE

Uporabite razlago iz delovnega zvezka za učence.

Pri delu „naloge“ pojasnite, da ta institucija deluje kot razsodnik med državami članicami in institucijami Evropske unije. Sodišče Evropske unije ima tudi pomembno vlogo pri razlagi evropskih pravil. Ta institucija je zato pomemben člen v postopku odločanja EU. Sedež Sodišča Evropske unije je v Luksemburgu.

OPOMBA: pazite, da ne boste zamešali Sodišča Evropske unije in *Evropskega sodišča za človekove pravice*. Slednje NI institucija EU in ima sedež v Strasbourgu v Franciji. Toda vse države članice EU so tudi članice Sveta Evrope, ki je krovna organizacija Evropskega sodišča za človekove pravice. Posamezniki, skupine, organizacije in države lahko vložijo tožbo zoper državo članico Sveta Evrope, kadar je ta država članica morda kršila *Evropsko konvencijo o človekovih pravicah*.

KORAK 6: EVROPSKA CENTRALNA BANKA

Uporabite razlago iz delovnega zvezka za učence. Sedež ECB je v Frankfurtu v Nemčiji. Na spletnem mestu ECB so pod zavihkom „Izobraževalna gradiva“ na voljo izobraževalno gradivo, igre in filmčki o ECB: www.ecb.europa.eu/ecb/educational/html/index.sl.html

2. Kako se oblikuje zakonodaja EU

POENOSTAVLJENO:

Poglavje v delovnem zvezku za učence vsebuje poenostavljeno različico „rednega zakonodajnega postopka“. Evropska komisija v okviru tega postopka poda zakonodajne predloge (pravica do pobude), Svet ministrov in Evropski parlament pa imata zakonodajno pristojnost. Ti dve instituciji imata enakovredno težo. Povedano drugače, tako Svet ministrov kot Evropski parlament lahko ustavita zakonodajni predlog. Nova zakonodaja se oblikuje šele, ko instituciji dosežeta kompromis.

CELOTNA SLIKA:

Redni zakonodajni postopek je v resnici bolj zapleten, saj Evropski parlament in Svet ministrov predlog dobita v prvo, drugo in včasih celo tretje „branje“. Vizualni prikaz in podrobna razlaga postopka sta na voljo na: www.europarl.europa.eu/aboutparliament/sl/20150201PVL00004/Bevoegdheden-en-procedures.

Poleg rednega zakonodajnega postopka, ki se uporablja v večini primerov, obstajajo tudi izredni zakonodajni postopki. Ime je v bistvu krovni izraz za vse zakonodajne postopke, ki se razlikujejo od rednega. V evropskih pogodbah je navedeno, na katerih področjih politike je potreben izredni zakonodajni postopek. Pri vsakem od teh izrednih zakonodajnih postopkov so določene vloge raznih institucij EU v postopku odločanja: kdo lahko poda predloge, kdo odloča in kako poteka glasovanje.

GRADIVO

- Računalnik in projektor
- [Predstavitev Prezi za modul 3](#)
- Poglavlji: „Institucije EU“ in „Kako se oblikuje zakonodaja EU“ iz delovnega zvezka za učence (samo za učitelja kot podporne informacije o institucijah in postopku odločanja)

NEKAJ NASVETOV O PREDSTAVITVI

- Ta predstavitev je zelo obsežna. Učitelji se lahko sami **odločite**, katere elemente boste obravnavali in katere boste izpustili.
- Delo s programom Prezi:
Predstavitve so pripravljene s programom Prezi, ki omogoča intuitivno delo. Predstavitev vsebuje „pot“, ki vas korak za korakom vodi skozi predstavitev. To pot lahko kadar koli zapustite s preprostim klikom elementa v predstavitvi. Tako se predstavitev osredotoči na izbrani del. [Za dostop do videoposnetka z navodili za uporabo programa Prezi kliknite tukaj](#). Dodatne videoposnetke o programu Prezi najdete na naslovu <https://prezi.com/support>.
- Ta predstavitev je na voljo le prek spleta. Če v šoli nimate dostopa do interneta, lahko predstavitev doma shranite v svoj prenosni računalnik, ki ga nato zaprete, ne da bi ga ugasnili. Ko ga boste v šoli ponovno odprli, bo predstavitev še vedno na voljo.

2. VREDNOTE EU: KAJ MENIŠ?

UVOD

Ta del vsebuje razširjeno razpravo o evropskih vrednotah v učilnici na podlagi osebnega razmisleka („Moje misli?“), razprav v razredu („Naše misli?“) in razprav v manjših skupinah („Razlaga EU?“). Vsak del je mogoče izvesti ločeno, čeprav so medsebojno povezani.

PRVI DEL: MOJE MISLI?

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Učenci rešijo vajo individualno in kot razred dobijo tudi pojasnilo. Vsem je treba omogočiti, da vidijo predstavitev in sedijo za mizo.

POSTOPEK

Učitelj v tem delu vsakemu učencu razdeli pregled osebnih vrednot. To je osebni dokument, ki je namenjen samo učencu. Na pregledu vrednot so že navedene vrednote EU z osnovno opredelitvijo pojma.

1. Označite, ali se osebno z vrednotami strinjate ali ne

Učitelj učencem naroči, naj razmislijo (individualno) o vsaki od teh vrednot in njihovi osnovni opredelitvi:

Postavite si vprašanje: „Ali osebno podpiram te vrednote?“. Povedano drugače, ali se strinjate (na osebni ravni), da bi moral biti vsak človek svoboden, enakopraven, živeti v demokraciji, spoštovati pravno državo, človekovo dostojanstvo in človekove pravice, biti strpen in solidaren? Razmislite o tem in glede na svoje mnenje ob vsaki vrednoti obkrožite „strinjam se“ ali „ne strinjam se“.

2. Vrednote razvrstite glede na to, kako pomembne so vam osebno

Učenci naj vrednote v stolpcu „Prednostne naloge za EU“ v pregledu vrednot razvrstijo glede na to, kako pomembna bi morala biti po njihovem mnenju ta vrednota za EU (1 = najbolj pomembna, 8 = najmanj pomembna). To je individualna vaja, katere rezultat se bo razlikoval pri vsakem učencu.

3. Dileme

Ko vsi učenci končajo osebno razvrščanje, učitelj predstavi nekaj dilem v zvezi z vrednotami na podlagi resničnih primerov.

- Učitelj pojasni dilemo in jo ponazori s predstavitvijo.
- Učence vpraša, katera vrednota po njihovem mnenju prevlada v tem posebnem primeru.

Učitelj učencem po vsaki dilemi naroči, naj preverijo, ali je njihov odgovor skladen z njihovo razvrstitvijo.

Dileme:

1. **Svoboda govora proti enakosti oziroma spoštovanju človekovega dostojanstva**

Ali bi bilo treba prepovedati sovražni govor? Sovražni govor je govor, s katerim se neko osebo ali skupino napada, se ji grozi ali se jo žali na podlagi nacionalnega izvora, etnične pripadnosti, barve kože, vere, spola, spolne identitete, spolne usmerjenosti ali invalidnosti.

Gre za navzkrižje med vrednoto svobode (svoboda govora, ki je tudi človekova pravica) ter vrednotama enakosti in spoštovanja človekovega dostojanstva, saj vsebina spodbuja sovraštvo do posameznikov, skupine ali skupnosti, nasilje nad njimi in njihovo diskriminacijo.

2. **Svoboda proti solidarnosti**

V vseh državah članicah EU so državljani obdavčeni, s čimer se poleg financiranja številnih drugih javnih storitev zbira denar za sistem socialnega varstva, ki omogoča delno prerazporeditev bogastva. Brezposelni in bolni na primer prejemajo nadomestilo in/ali revne družine plačajo manj za izobraževanje. Kot državljan morate plačevati davke; ne morete se odločiti, da jih ne boste plačevali.

3. **Pluralnost oziroma strpnost (pravica do izražanja prepričanj) proti enakosti oziroma nediskriminaciji**

Moški ne želi seči v roko javni uslužbenki, potem ko je ta v mestni hiši vodila poročni obred zanj in njegovo ženo. Javna uslužbenka se počuti diskriminirana; moški se sklicuje na pravico do lastnih prepričanj (pluralnost).

Zaključek: Učitelj učence vpraša, ali je bil njihov odgovor vedno skladen s prvotno razvrstitvijo. To verjetno ne bo držalo za vse učence. Učitelj pove, da je včasih težko ohraniti nekatere vrednote in da se s tem spopadajo tudi naše evropske družbe. Navzkrižja vrednot se pojavljajo tudi v mnogo izjavah iz spodnjega dela 2, „Naše misli?“.

GRADIVO

- [Predstavitev Prezi za modul 3](#)
- Računalnik in projektor
- Pregled osebnih vrednot za vsakega učenca, ki ga je mogoče najti v delovnem zvezku za učence

DRUGI DEL: NAŠE MISLI?

Cilj tega dela je, da skupaj dopolnite pomen (nekaterih) vrednot, da bi postale konkretnije. V predstavitvi sta za vsako vrednoto dve izjavi. Učitelj glede na zanimanje učencev izbere od dve do štiri izjave za razpravo v učilnici.

Opomba: izjave so namenjene *spodbujanju razprave* o vrednoti. *Ne gre za ocenjevanje* vrednote.

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Študijsko okolje mora biti spodbudno za razpravo v razredu, učencem pa mora omogočati tudi, da vidijo projicirane izjave.

POSTOPEK

Postopek razprave za vsako izjavo:

1. Prvo glasovanje

„Poglej izjavo. Na kratko razmisli o njej in se odloči, ali se z njo strinjaš ali ne. Odgovor „nekaj vmes“ ni možen, izbrati morate eno ali drugo.“ Nekaj pomembnih opomb:

- To je samo intuitivno glasovanje, po katerem bomo o temi razpravljali bolj poglobljeno.
- Pravilnih ali napačnih odgovorov ni.
- Izjave so namenjene zgolj spodbujanju razprave; v njih ni izraženo mnenje.

Učitelj prešteje glasove in jih zapiše.

2. Razprava vsega razreda

Učitelj učencem, ki so bili med glasovanjem v manjšini, naroči, naj ponovno dvignejo roke, nato pa med njimi izbere enega, da pojasni, zakaj se z izjavo strinja ali ne strinja, na primer „Kdo se je strinjal s to izjavo? Ponovno dvignite roko. Ali mi lahko kdo pove, zakaj se z njo strinja oziroma ne strinja?“ (Če najprej izberete nekoga iz manjšinske skupine glasovalcev, bodo učenci, ki so glasovali drugače, temu morda nasprotovali. Tako spodbudite razpravo.)

Učitelj da besedo enemu od učencev (ali po potrebi enega določi), ki začne skupinsko razpravo. Učitelj skupino nato vpraša, kdo se strinja oziroma ne strinja z učencem, ki je imel besedo. Potem vodi razpravo.

Učenci bodo morda imeli dodatna vprašanja o izjavi. Učitelj pojasni, kaj je mišljeno z izjavo (če je mogoče). Ponovno bo morda moral pojasniti tudi, da je izjava le povod za spodbuditev razprave in da ni pravilnih ali napačnih odgovorov.

3. Drugo glasovanje (neobvezno)

Učitelj se lahko odloči za ponovno glasovanje. Prešteje glasove in jih primerja s prejšnjim glasovanjem. Ali so si nekateri učenci premislili?

4. Zaključek

Učitelj učencem po izjavah naroči, naj preverijo, ali je njihov odgovor skladen s tem, kar so napisali v pregled vrednot (iz prvega dela „Moje misli?“): Ali se še vedno strinjajo s to vrednoto? Bi spremenili razvrstitev?

GRADIVO

- [Predstavitve Prezi za modul 3](#) (osredotočite se lahko na izjave po lastni izbiri)
- Računalnik in projektor

NEKAJ NASVETOV ZA VODENJE RAZPRAVE

- Začnite tako, da predstavite osnovna pravila razprave: poslušajte drug drugega; počakajte, da ste na vrsti; bodite vljudni; držite se teme; ne govorite predolgo in tudi drugim pustite do besede. Tako boste lahko učence med razpravo spomnili na ta pravila.
- Ne izražajte svojega mnenja; bodite čim bolj nepristranski.
- Poskušajte dati besedo čim več učencem.
- Če se ne odzovejo takoj, preoblikujte vprašanje ali jih izzovite s provokativnimi vprašanji.
- Če eden od učencev prevladuje v razpravi, ga poskušajte prekiniti, vljudno povzemite, kar je povedal, in dajte besedo drugemu učencu, tako da na primer vprašate, kateri učenci se strinjajo ali se ne strinjajo s povedanim.
- Če se učenec ne drži teme, ga prekinite in mu naročite, naj se drži glavne teme. To se morda zdi nevljudno, vendar bodo drugi učenci morda hvaležni.

VSEBINA

Izberite med naslednjimi izjavami:

DEMOKRACIJA

1. „Referendum je dober način, da zagotovimo sodelovanje državljanov.“

Gre za vprašanje, ali je referendum koristen za demokracijo. Omejitev pri referendumu je, da morajo volivci izbirati med „da“ in „ne“ in nimajo na voljo drugih možnosti. Na referendumu v Švici (ki ni država članica EU) so morali na primer volivci glasovati „za“ gradnjo novega predora ali „proti“ njej, čeprav bi bile mogoče tudi druge možnosti, kot so druge ceste, druge lokacije za predor itd.

2. „Prava demokracija je možna le na lokalni ravni.“

Pri tej trditvi se učence sprašuje, ali menijo, da je demokracija možna v večjih družbah, kjer politikov ne poznamo na osebni ravni in težko pridemo v neposreden stik z njimi. Slednje zlasti velja za Evropsko unijo, ki ima 500 milijonov prebivalcev. Je demokracija možna v tako velikem obsegu?

SVOBODA

1. „Svoboda pomeni, da nimaš nobenih odgovornosti.“

Odgovornost lahko pomeni marsikaj: da si odgovoren v družbi, na primer da pomagaš drugim ali svoji družini, skrbiš za ostarele starše ali stare starše, skrbiš za svoje otroke itd. V širšem smislu pomeni državljanstvo, da se vedeš kot vzoren državljan, ne uničuješ ali onesnažuješ cest itd.

Če se s tem vsi strinjajo, lahko vržete novo kost za razpravo tako, da vprašate, ali je po njihovem mnenju nekdo, ki se odloči, da ne bo ničesar storil za družbo, upravičen do vseh ugodnosti socialne države, kot so brezplačno izobraževanje, ugodna zdravstvena oskrba, nadomestilo za brezposelnost in druge storitve, za katere drugi plačujejo.

2. „Ker velja svoboda govora, morajo biti v Evropskem parlamentu dovoljene rasistične politične stranke.“

Ali bi bilo treba stranki, ki podpira stališča, ki so v nasprotju z vrednotami EU, na primer če diskriminira druge rase, onemogočiti, da izraža svoja prepričanja in pride na oblast?

SOLIDARNOST

1. „Država članica EU, ki jo prizadene finančna kriza, bi morala prejeti podporo od drugih držav članic.“

Pri tej trditvi se učence sprašuje, ali bi morale države znotraj EU izkazati solidarnost do drugih držav članic, kadar so te v težavah. Ali bi morala biti EU skupnost, v kateri se lahko države zanesejo druga na drugo?

2. „Solidarnost pomeni, da davkoplačevalski denar porabimo za to, da vsem ljudem zagotovimo dostojna bivališča, hrano in izobrazbo.“

Ta trditev bo spodbudila razpravo o izkazovanju solidarnosti v družbi do ljudi, ki jih ne poznamo. Ali želimo pomagati revnim tako, da jim dajemo denar na urejen način?

Nekateri učenci bodo morda menili, da je za revščino odgovoren vsak sam in da družba ne bi smela plačevati zanjo. Drugo vprašanje bi lahko bilo, ali bi morali prejemke dobiti le tisti, ki jih zares potrebujejo. Učitelj lahko razpravo spodbudi z vprašanjem, kaj se učencem zdi bolje: zelo strog sistem, v katerem obstaja nevarnost, da so revni izključeni iz družbe, ali manj strog, v katerem obstaja nevarnost, da ga ljudje izkoriščajo.

ENAKOST IN NEDISKRIMINACIJA

1. „Da bi zagotovili enakost, je potrebna pozitivna diskriminacija.“

Pozitivna diskriminacija pomeni dajanje posebnih ugodnosti osebam iz skupine, ki je včasih obravnavana nepravilno ali pa ni dobro zastopana na trgu dela, na visokih položajih itd. V mnogih evropskih državah tako na primer delodajalec, ki zaposli invalidno osebo, prejme finančno spodbudo.

2. „Vsi smo enakopravni ne glede na materialni status.“

Učitelj lahko izpostavi razlike med želenim in dejanskim stanjem. Smo vsi enakopravni in bi morali biti enako obravnavani? Na primer: v trgovino z luksuznim blagom vstopita na pogled revna in na pogled bogata oseba – bodo z njima ravnali enako?

Tu gre za vprašanje, ali še vedno živimo v družbi, razdeljeni na družbene razrede. Pred zakonom smo sicer vsi enaki, vprašanje pa je, ali je ta enakost v resnici udejanjena.

PРАВNA DRŽAVA IN PRAVOSODJE

1. „Za nekatera kazniva dejanja bi morala biti na voljo izbira med plačilom visoke globe in zaporno kaznijo.“

Pri tej trditvi se učence sprašuje, ali se jim zdi pravično, da bi bogati lahko svojo kazen „odplačali“. Vključuje dve vrednoti – enakost in pravno državo.

2. „Teroristi imajo pravico do poštenega sojenja in do ustrezne obrambe.“

Fotografija na predstavitvi prikazuje v Evropi dobro znani primer Andersa Breivika, norveškega skrajnega desničarskega terorista, ki je leta 2011 izvedel napade na Norveškem. 22. julija 2011 je ubil osem ljudi v Oslu, nato pa je na mladinskem počitniškem taboru na otoku Utøya postrelil še 69 mladih. Avgusta 2012 je bil spoznan za krivega množičnih umorov in terorizma.

Trditev želi spodbuditi razpravo o tem, ali naj tudi za osebe, za katere je očitno, da so vpletene v množične umore, velja pravica ne le do poštenega sojenja, ampak tudi do obrambe.

SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC

1. „Novinar, ki napiše lažno novico, bi moral biti kaznovan.“

Ta trditev se nanaša na svobodo tiska. Danes imajo samo diktatorski režimi zakone, ki omogočajo, da se novinarje preganja zaradi tega, kar napišejo. To lahko vodi v cenzuro ali povzroči, da mediji iz strahu pred pregonom o nekaterih temah raje ne poročajo.

2. „EU ne bi smela poslovati z režimi, ki kršijo človekove pravice, četudi bi bil posel ugoden zanjo.“

Ali lahko EU sklepa trgovinske ali druge posle z režimi, ki domnevno kršijo človekove pravice? Primer: EU sklepa posle z afriškimi državami, ki nenehno kršijo človekove pravice, da bi migrantom preprečila prihod v EU. Drug primer so posli, ki so potrebni za zagotovitev nekaterih surovin, ki jih v Evropi ni, na primer kobalta, ki se uporablja pri izdelavi mobilnih telefonov.

STRPNOST IN PLURALNOST

1. „Nošenje verskih simbolov, kot je križ ali ruta, v šoli ali na delovnem mestu bi moralo biti dovoljeno.“

Tu gre za vprašanje, ali učenci menijo, da bi moralo biti dovoljeno izražanje vere v šoli in na delovnem mestu.

2. „Sovražni govor v spletu je sprejemljiv, če ga izražamo v zaprtih ali skrivnih skupinah.“

So se učenci s tem že kdaj srečali? So se morda že kdaj tako izražali? Ali menijo, da lahko to škoduje določenim skupinam? Ali menijo, da je to njihova pravica do svobode govora?

SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA

1. „Vsaka država članica EU ima moralno dolžnost, da pomaga prosilcem za azil.“

Prošilec za azil je oseba, ki iz strahu pred pregonom zaradi pripadnosti rasni, verski ali družbeni skupini ali zaradi svojega političnega prepričanja prestopi mednarodno mejo in vstopi v državo, v kateri upa, da se ji bo priznal status begunca.

Opomba: Tega ne gre enačiti z ekonomskimi migranti (osebami, ki se selijo iz ekonomskih razlogov). Status prosilca za azil je vedno začasen in velja, dokler država, v kateri oseba zaprosi za azil, tej osebi ne podeli ali zavrne statusa begunca.

V ozadju te trditve je vprašanje, ali spoštujemo človekovo dostojanstvo Neevropejcev. Ta trditev običajno spodbudi vprašanja v zvezi z dobro integracijo, izbiro med pomočjo sonarodnjakom ali tujcem, namerah tujcev itd.

Opomba: Znotraj EU velja načelo prostega gibanja oseb, zato državljani EU ne morejo biti prosilci za azil. Če učenci to omenijo, jih mora učitelj popraviti.

2. „Mučenje z namenom pridobivanja informacij, potrebnih za preprečevanje morebitnih novih terorističnih napadov, bi moralo biti dovoljeno.“

Mučenje je v EU prepovedano ne glede na namen. Se učenci s tem strinjajo? Ali menijo, da bi bilo morda v nekaterih primerih legitimno?

TRETJI DEL: RAZLAGA EU?

V tem delu učenci v manjših skupinah razpravljajo o tem, kako te vrednote razlaga EU. Učitelj vnaprej določi teme za razpravo. Skupino razdeli v manjše skupine s 3 ali 4 učenci. Vsaka razpravlja o eni izmed evropskih vrednot, kot je demokracija ali solidarnost.

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Učenci delajo v skupinah po 3 ali 4. Sledi razprava v okviru celotnega razreda.

POSTOPEK

1. Uvod in razdelitev v skupine

Učitelj predstavi vrednote, ki jih bodo obravnavale manjše skupine. Na kratko predstavi primere za vsako izmed vrednot, o katerih bodo razpravljale, pri čemer si pomaga s predstavitvijo in razlago vrednot v modulu 2 (str. 25–27) v tem priročniku za učitelje. Nato razdeli kartice vrednot in delovne liste za delo v skupinah.

2. Delo v skupinah

Vsaka skupina samostojno razpravlja o tem, kako EU razlaga vrednoto, ki ji je dodeljena. Pri tem sledi navodilom na delovnem listu. Rezultat razprave bodo priporočila za EU.

Učitelj je med delom v skupinah na voljo za morebitna vprašanja, pozoren pa je tudi na čas.

3. Plenarna razprava

Učitelj prosi predstavnike skupin, naj na kratko (v eni minuti) povzamejo priporočila skupine za EU. Predstavniki skupine najprej pove, o kateri vrednoti so razpravljali, nato povzame priporočila. Ostali poslušajo in, če čas dopušča, podajo povratne informacije: povejo, ali se s predstavljenim strinjajo ali ne, oz. povedanemu kaj dodajo.

Sledi razprava o postopku dela v skupini, npr.: Ali je bilo težko? Če je bilo težko, zakaj?

GRADIVO

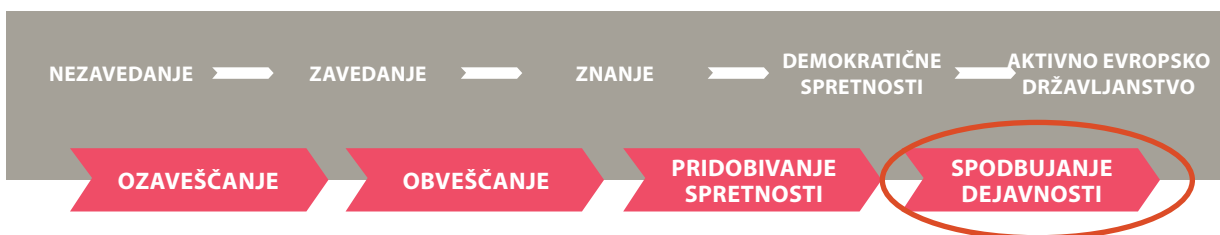
- [Predstavitev Prezi za modul 3](#)
- Računalnik in projektor
- Za vsako skupino po štiri igralne kartice za vsako vrednoto iz modula 2 (priloga V k priročniku za učitelje). Na karticah so navedeni konkretni ukrepi ali prakse EU v zvezi s posamezno vrednoto.
- Za vsako skupino po en delovni list „Razlaga EU“ (priloga XI k priročniku za učitelje).

MODUL 4

TVOJ GLAS V EU

KONCEPT

Modul 4 se osredotoča na to, kako lahko učenci kot državljani EU dejavno sodelujejo v njej in izrazijo svoje mnenje. To je zadnji sklop dejavnosti za „razvijanje aktivnega evropskega državljanstva“, kot je prikazano v spodnjem modelu.

Ta modul se prične s skupno vajo „Volitve v razredu“. Učenci volijo za politično stranko po lastni izbiri s spletnim orodjem Mentimeter. Glasovanje poteka anonimno, rezultati pa so vidni takoj. Nato učitelj vedenje volivcev v razredu prenese na vedenje volivcev lastne države in celotne EU.

Za vajo s kodo QR v okviru poglavja Tvoj glas v EU se razred razdeli v **skupine po dva ali tri učence**. Vsaka skupina dobi več nalog v zvezi s tem, kako lahko izražajo svoja stališča na evropski ravni. Naloge vključujejo uporabo spletnih virov, do katerih je mogoče dostopati prek pametnih telefonov z uporabo kode QR ali s klikom povezave v računalniku. Ko učenci naloge opravijo, **skupaj razpravljajo** o rezultatih.

Povzetek tega modula je tudi v delovnem zvezku za učence. Vsebuje pregled pridobljenega znanja in ga je mogoče uporabiti kot učno gradivo ali kot osnovo za **predstavitev** modula.

DELI IN ČASOVNI OKVIR

Za modul 4 potrebujete 1 do 4 ure, odvisno od tega, kako ga uporabljate. Najkrajši čas, potreben za izvedbo posameznih delov, je naveden v tabeli spodaj.

METODOLOGIJA	TRAJANJE	DEJAVNOST	GRADIVO
Naloga: volitve v razredu	15 min	Volitve v razredu, pri katerih učenci v spletu anonimno glasujejo za stranko po lastni izbiri	<ul style="list-style-type: none"> - Računalnik, povezan z internetom, projektor - Pametni telefoni učencev - Dovolj dodatnih tabličnih ali drugih računalnikov za učence, ki nimajo pametnega telefona - Vaša spletna kopija orodja Mentimeter
Primerjava rezultatov, doseženih v razredu, z dejansko situacijo	15 min	Volitve v razredu: primerjava rezultatov, doseženih v razredu, z rezultati dejanskih volitev na državni ravni in na ravni EU	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavitev Prezi za modul 4 - Računalnik in projektor - Rezultati volitev v razredu
Vaja s kodo QR: Tvoj glas v EU	20 min	Tvoj glas v EU: učenci s spletnimi nalogami, ki jih izvajajo v skupinah po dva ali tri, spoznavajo različne možnosti za sodelovanje v EU.	<ul style="list-style-type: none"> - Delovni list za učence (priloga XII k priročniku za učitelje) - Dovolj pametnih telefonov, tabličnih ali drugih računalnikov s spletno povezavo
Razprava v razredu	10 min	Razprava v razredu o (najpomembnejših) odgovorih	<ul style="list-style-type: none"> - Izpolnjeni delovni listi - Rešitve v priročniku za učitelje

CILJI IN KOMPETENCE

ODNOS

- Učenci spoznavajo pomen glasovanja na evropskih volitvah in splošne udeležbe na volitvah.
- Učenci se zavedajo svojih pravic in odgovornosti v demokraciji in jih ponotranjijo.
- Učenci postanejo aktivni evropski državljani, ki se zavedajo, da je pomembno oddati svoj glas na lokalnih, nacionalnih in evropskih volitvah.
- Učenci glasujejo na podlagi informacij in premišljeno ter svoje vrstnike spodbujajo, naj storijo enako.

ZNANJE

- Učenci vedo, kako izvolijo svoje predstavnike v Evropskem parlamentu, poznajo različne politične skupine v njem in vedo, katere politične stranke pripadajo katerim političnim skupinam.
- Učenci vedo, za kaj se zavzemajo politične stranke v njihovi državi.
- Učenci se seznanijo z različnimi možnostmi ali orodji za izražanje lastnega mnenja na ravni EU.

VEŠČINE

- Učenci z uporabo orodij razvijejo veščine, potrebne za izražanje svojega mnenja na ravni EU.

MODUL 4: KORAK ZA KORAKOM

NALOGA: VOLITVE V RAZREDU

UVOD

Učencem pojasnite, da volitve v Evropski parlament potekajo vsakih pet let ter da lahko na njih glasujejo vsi Evropejci, ki so dopolnili 18 let (v Avstriji je najnižja starost za udeležbo na volitvah 16 let). Zadnje volitve so bile maja 2014. Razložite jim, da glasujemo za nacionalne stranke, te pa nato pošljejo svoje predstavnike v Evropski parlament. Izvoljeni predstavniki v parlamentu sedijo razdeljeni v velike evropske politične družine oz. skupine.

Učencem pokažite spletno orodje Mentimeter (glej poglavje „Gradivo“) in jim pojasnite, da lahko zdaj glasujejo za stranko po lastni izbiri na volitvah v razredu. Na seznamu so stranke, ki so kandidirale na zadnjih volitvah za Evropski parlament.

Dobro je, če se na kratko pogovorite o tem, za kaj se zavzemajo posamezne nacionalne stranke. Pri tem lahko uporabljate različne kazalnike, na primer napredna – konzervativna, stališče glede gospodarstva (liberalno – socialistično), okolja, migracijske politike itd. Zelo pomembno je, da to storite čim bolj nevtralnno. Za učence so to pogosto nove informacije, ki pa jih potrebujejo, da lahko smiselno glasujejo.

1. SPLETNO GLASOVANJE Z ORODJEM MENTIMETER

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Vsak učenec ima na voljo svojo elektronsko napravo s spletno povezavo. Uporabljajo lahko pametni telefon, tablični ali drug računalnik. Volišče Mentimeter se projicira tako, da ga vidijo vsi učenci.

POSTOPEK

Anonimnost glasovanja zagotovite tako, da rezultate najprej skrijete (glej odstavek „Nekaj namigov“). Učenci lahko glasujejo tako, da obišejo spletno mesto www.menti.com, kjer najprej vtipkajo kodo, ki je prikazana v vaši predstavitvi. Ta koda je edinstvena in namenjena zgolj vašim učencem. V spodnjem desnem kotu lahko vidite število oddanih glasov. Tako lahko spremljate, koliko učencev je glasovalo. Ko so oddani vsi glasovi, pokažite rezultate glasovanja v razredu. Katera stranka je zmagala?

GRADIVO

- Računalnik in projektor
- Internetna povezava
- Orodje Mentimeter za vašo državo v vašem osebem računu Mentimeter. Da bi ga lahko uporabljali, najprej obišejo spletno mesto www.mentimeter.com. Ustvarite svoj račun (sami izberete svoje uporabniško ime in geslo). Na voljo je brezplačno. Nato prekopicirajte povezavo

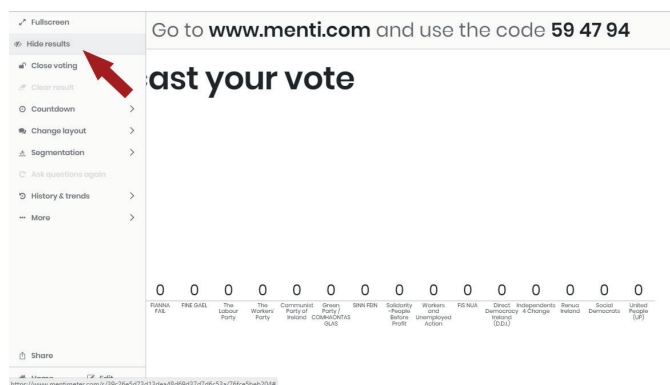
s simuliranimi volilnimi glasovnicami v svoj račun: <https://www.mentimeter.com/s/70b6932a7c8287c1db14f01be5d633e5/45a13cefe837>

Opombi:

1. NE uporabljajte zgoraj omenjenega predpripravljenega orodja/ povezave Mentimeter, saj je ta namenjen ZGOLJ kopiranju v vaš račun. Potem ko ga skopirate v svoj račun, ga lahko poljubno uporabljate in prilagajate. Na primer: če je seznam političnih strank nepopoln, lahko dodajate nove ali izbrišete tiste, ki za evropske volitve niso več relevantne. Prav tako lahko ponovno pogledate rezultate ali pa jih izbrišete.
2. Opozorilo: Seznam političnih strank v orodju Mentimeter je bil narejen na podlagi potrjenega in predloženega seznama kandidatov za volitve v Evropski parlament leta 2014. Ko uporabljate svojo kopijo orodja, prosimo, posodobite seznam v skladu z najnovejšimi podatki državne volilne komisije (www.dvk-rs.si/index.php/si), izčrpen seznam političnih strank pa je na voljo tudi na spletnem mestu <http://mrrsp.gov.si/rdrubjave/ps/index.faces>.

NEKAJ NAMIGOV

- Mentimeter omogoča, da skrijete rezultate do konca glasovanja. To je zelo priporočljivo, saj omogoča večjo anonimnost med glasovanjem ter ne ustvarja pritiska za izbiro določenega odgovora. To možnost lahko izberete v načinu „Present“ (Predstavi) v levem stolpcu pod zavihkom „Hide results“ (Skrij rezultate). Ko ste prepričani, da so vsi učenci glasovali, izberite možnost „Show results“ (Prikaži rezultate). Prikazali se bodo rezultati glasovanja (glej sliko).

- Svojo kopijo orodja Mentimeter preizkusite doma tako, da glasujete z uporabo druge naprave (pametnega telefona, tabličnega ali drugega računalnika), ki ni v predstavitevem načinu. Testne rezultate lahko pred prikazom v razredu izbrišete z ukazom „clear result“ (izbriši rezultat) v predstavitevem načinu.

2. PRIMERJAVA Z DEJANSKIM STANJEM

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Učenci po glasovanju ostanejo na svojih mestih in spremljajo projekcijo.

POSTOPEK

Rezultate volitev v razredu primerjajte z rezultati volitev iz leta 2014 v treh korakih.

1. Najprej poskušajte določiti število sedežev, ki bi jih vsaka stranka dobila glede na glasovanje v razredu.

Pojasnite, da je treba razdeliti 8 sedežev v Evropskem parlamentu. Poskušajte čim natančneje izračunati, koliko sedežev bi glede na vaše rezultate dobila vsaka stranka (npr. če je v razredu 16 učencev, sta za vsak sedež potrebna dva glasova).

2. Poglejte rezultate volitev 2014 v vaši državi. To storite tako, da se osredotočite na svoje volilno telo v predstavitvi Prezi za modul 4. Rezultate v razredu primerjajte z dejanskimi rezultati. So primerljivi? Razpravljajte o dejanski porazdelitvi sedežev v vaši državi. Med razpravo povejte, kateri evropski politični skupini pripada posamezna nacionalna stranka.

3. Razpravljajte o sedANJI sestavi Evropskega parlamenta po volitvah leta 2014. Pri tem uporabite predstavitev Prezi za modul 4. Obravnavajte vse evropske politične skupine, od največje do najmanjše.

Učencem pojasnite, da je največje možno število evropskih poslancev 751 (750 + predsednik), da pa se lahko njihovo število začasno spremeni, na primer zaradi morebitnega odstopa ali razrešitve poslanca. Tudi v primeru izstopa Združenega kraljestva bo poslancev v Evropskem parlamentu manj (za podrobnejše informacije glej poglavje „Evropski parlament“ v modulu 2 v delovnem zvezku za učence).

Iz primerjave rezultatov volitev z dejanskim stanjem bo razvidno, da izvoljeni evropski poslanci v parlamentu ne sedijo glede na nacionalno pripadnost, temveč glede na politično usmeritev.

Trenutno je v Evropskem parlamentu osem političnih skupin, ki predstavljajo več kot 100 nacionalnih strank iz vse EU. Razpravljajte o **evropskih političnih skupinah**, od največje do najmanjše. Število političnih skupin v EP ni določeno. Politična skupina Evropa narodov in svobode je bila na primer ustanovljena šele leta 2015. Nekateri poslanci Evropskega parlamenta ne pripadajo nobeni politični skupini, kar pomeni, da so „samostojni poslanci“.

V vsaki politični skupini se pred glasovanjem razpravlja o vsaki temi. Med temi razpravami se opredeli stališče politične skupine, torej ali je naklonjena nekemu vprašanju ali ne. Toda pomembno je vedeti, da poslancu Evropskega parlamenta ni treba upoštevati stališča njegove politične skupine. Člani iste politične skupine na plenarnih zasedanjih pogosto različno glasujejo o isti temi.

Pomen **političnih skupin v Evropskem parlamentu**:

- Politična skupina prejme proračun, ki ji omogoča, da najame dodatno osebje.
- Le poslanci Evropskega parlamenta, ki pripadajo politični skupini, lahko opravljajo funkcijo v enem od parlamentarnih odborov. Poročevalec odbora (oseba, ki je odgovorna za posamezno zakonodajno poročilo) lahko na primer postane le poslanec, ki pripada eni od političnih skupin.
- Politične skupine določijo dnevni red parlamentarnih zasedanj.
- Večja ko je politična skupina, boljše položaje zavzema v parlamentu. Dodeli se ji tudi več časa za govor v EP.

Za oblikovanje politične skupine v Evropskem parlamentu je treba izpolnjevati naslednje **pogoje**:

- za oblikovanje politične skupine potrebujete 25 poslancev;
- v politični skupini mora biti zastopana vsaj četrtina držav članic (trenutno to pomeni vsaj sedem držav);

- poslanec Evropskega parlamenta lahko pripada le eni politični skupini.

Dodatne informacije o delovanju (političnih skupin) Evropskega parlamenta lahko najdete na spletnem mestu www.europarl.europa.eu/programme/others/strength-in-unity-parliaments-political-families. Videoposnetek, ki ga najdete na omenjenem mestu, lahko tudi predvajate v razredu namesto razlage. Povezavo do videoposnetka najdete v predstavitvi Prezi pod naslovom „Delovanje političnih skupin v Evropskem parlamentu“. *Opomba: v času priprave videoposnetka (2014) je bilo političnih skupin le sedem, zdaj pa jih je osem.*

GRADIVO

- Računalnik in projektor
- Mentimeter z rezultati volitev v razredu (glej prejšnji del)
- [Predstavitev Prezi za modul 4](#)
- Povzetek modula v delovnih zvezkih (kot osnovne informacije za učitelja)

NEKAJ NAMIGOV

- Delo s programom Prezi: predstavitev je pripravljena s programom Prezi, ki omogoča intuitivno delo. Predstavitev vsebuje „pot“, ki vas korak za korakom vodi skozi predstavitev. To pot lahko kadar koli zapustite s preprostim klikom elementa v predstavitvi. [Tako se predstavitev osredotoči na izbrani del. Za dostop do videoposnetka z navodili za uporabo programa Prezi kliknite tukaj.](#) Dodatne videoposnetke o programu Prezi najdete na naslovu <https://prezi.com/support>.
- Ta predstavitev je na voljo le prek spleta. Če v šoli nimate dostopa do interneta, lahko predstavitev doma shranite v svoj prenosni računalnik, ki ga nato zaprete, ne da bi ga ugasnili. Ko ga boste v šoli ponovno odprli, bo predstavitev še vedno na voljo.

VAJA S KODO QR: TVOJ GLAS V EU

1. NALOGA

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Učenci sedijo po skupinah, po možnosti po dva, a največ po tri. Vsaka skupina uporablja pametni telefon ali tablični računalnik. Po potrebi lahko uporabljajo računalnik v šolski računalniški učilnici. V tem primeru je treba delovni list naložiti tudi v splet. Vse naprave morajo imeti internetno povezavo. Vsaka skupina učencev prejme delovni list, na katerega zapisuje odgovore.

POSTOPEK

Uvodoma učencem na kratko razložite, da bodo spoznali številne možnosti za sodelovanje ter da morajo opraviti naloge in zapisati odgovore na delovne liste.

GRADIVO

- Natisnjen delovni list za vsakega učenca (priloga XII k priročniku za učitelje).
- Mobilna naprava ali računalnik s spletno povezavo za vsako skupino.

NEKAJ NAMIGOV

- Če želite, lahko naloge izberete vnaprej. Označite jih na delovnih listih, da bodo učenci vedeli, katere naloge morajo opraviti.
- Bodite pozorni na čas. Učencem povejte, da imajo za nalogo na voljo največ 20 minut.
- Pri uporabi nekaterih spletnih brskalnikov boste morda imeli težave pri predvajanju nekaterih videoposnetkov z nalogami v spletu. Če uporabljate brskalnik Google Chrome, načeloma ne bi smeli imeti težav.

2. RAZPRAVA V RAZREDU

ŠTUDIJSKO OKOLJE

Učenci naj ostanejo razdeljeni v skupine. Poskrbite, da se vsi lahko vidijo med sabo, da bo razprava lahko nemoteno potekala.

POSTOPEK

Na kratko se v razredu pogovorite o odgovorih, tako da bo vse jasno vsem.

GRADIVO

- Izpolnjeni delovni listi vseh skupin

NEKAJ NASVETOV

- Osredotočite se zlasti na lastne izkušnje učencev, konkretne odgovore pa zgolj preletite.

REŠITVE SPLETNIH NALOG

1. Evropski parlament: vi odločate

Naloga 1: Kdo voli?

1.1. Volilna udeležba po posameznih letih

- 42.6 %
- Opazen je trend upadanja volilne udeležbe. Udeležba je bila bolj ali manj stabilna med letoma 2009 in 2014.

1.2. Udeležba leta 2014 na nacionalni ravni

- 76,5 %
- 24,55 %, to je pod povprečjem EU

Naloga 2: Zakaj voliti?

Možne utemeljitve:

- *Da opravi svojo državljansko dolžnost*
- *Da podpre politično stranko, ki mi je blizu*
- *Ker se zavedam, da sem državljan EU*
- *EU odloča o mnogih temah, zato je pomembno, da volim*
- *Ker želim izraziti svoje mnenje*
- *Ker je demokracija pomembna in moramo uveljavljati svojo volilno pravico*

Naloga 3: Naši predstavniki

- Francija: 74 evropskih poslancev
- Luksemburg: 6 evropskih poslancev

Naloga 4: Spremljanje predstavnikov

- Evropski poslanec: po njihovi izbiri
- Odvisno od njihove izbire
- Odvisno od njihove izbire; možni odgovori: (ne) glasuje v skladu s stališči politične skupine; med sejami je pogosto navzoč oziroma odsoten itd.

2. Pridruži se razpravi

Naloga 1: Evropska državljanska pobuda

- *Evropska državljanska pobuda državljanom EU omogoča, da predložijo svoje zakonodajne predloge. Za to je potrebnih najmanj milijon podpisov iz sedmih držav EU.*
- *Po lastni izbiri*
- *3 (sredi leta 2017; to se lahko spremeni)*

Naloga 2: Razpravljajmo o Evropi

- *Po lastni izbiri*

Naloga 3: Vzpostavite neposreden stik s svojimi predstavniki v Evropskem parlamentu

- ime.priimek@europarl.europa.eu
- Odvisno od njihove izbire

Naloga 4: Postani evropski prostovoljec ali pripravnik

- *Odvisno od njihove izbire*

VIRI

SPLOŠNO

- Spletno mesto Evropskega parlamenta: <http://www.europarl.europa.eu/portal/sl>
- Kratek vodnik po Evropskem parlamentu: http://www.europarl.europa.eu/pdf/divers/SL_EP%20brochure.pdf
- Infografika Evropskega parlamenta: <http://www.europarl.europa.eu/news/sl/news-room/infographics>
- Uradno spletno mesto Evropske unije: http://europa.eu/index_sl.htm
- Spletno mesto Evropske komisije: <http://ec.europa.eu>
- Europa Nu: <http://www.europa-nu.nl/>

MODUL 2

- "Sterckx, D. idr, "Zo werkt Europa na Lissabon", UGA Continuga nv, 2010
- Zgodovina: https://europa.eu/european-union/about-eu/history_sl
- Pogodbe EU https://europa.eu/european-union/law/treaties_sl
- Videoposnetek o Schengnu: https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=SBOZkq4vFvo
- Vrednote in Evropski parlament: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/sl/20150201PVL00002/Home>
- Trgovinski sporazumi: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/december/tradoc_118238.pdf
- Infografika „Empowering women in the EU and beyond“ (Opolnomočenje žensk v EU in zunaj nje): http://www.europarl.europa.eu/EPRS/womens_day_poster_bichrom.pdf

MODUL 3

- https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/tobacco/docs/tobacco_infograph2_en.pdf
- <https://www.touteurope.eu/actualite/le-prix-du-paquet-de-cigarettes-dans-l-ue.html>
- <http://tweakers.net/nieuws/62753/eu-wil-standaardvolume-van-80db-voor-mp3-spelers.html>
- <http://www.zdnet.be/article/108199/maximumvolume-voor-mp3-spelers/>
- <http://www.bbc.com/news/health-21294537>
- <http://www.cm.be/gezond-leven/lichaam/oren/decibelschaal.jsp>
- <http://eoswetenschap.eu/artikel/tijdelijk-oorsuizen-bij-driekwart-vlaamse-jongeren>
- <http://www.vib.be/nl/biotech-basics/Pages/Dierproeven-en-ethiek.aspx>
- <http://www.clingendael.nl/page/waarom-zou-europa-28-legers-hebben>
- <http://www.globalissues.org/article/75/world-military-spending#WorldMilitarySpending>
- <http://www.eda.europa.eu/info-hub/audio-visual/photos>
- https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_military_expenditures
- <http://www.ipsnews.be/artikel/olieobby-haalt-mosterd-bij-tabaksindustrie>
- http://ec.europa.eu/clima/citizens/eu/index_sl.htm
- <http://dederactie.be/cm/vrtnieuws/buitenland/1.2337994>
- <http://dederactie.be/cm/vrtnieuws/grafiek/infografiek/1.2311977>
- <http://www.unicef.nl/wat-doeft-unicef/ons-werk-wereldwijd/onze-vier-prioriteiten/bescherming/kinderarbeid/>
- <http://www.knack.be/nieuws/wereld/10-schokkende-feiten-over-kinderarbeid/article-normal-116442.html>
- <http://www.demorgen.be/buitenland/boliviaanse-kinderen-willen-kinderarbeid-zelf-behouden-a1764492/>
- <http://www.11.be/item/de-wereldhandelsorganisatie-wto>
- http://www.mensenrechten.be/index.php/site/nieuwsberichten/juryprijs_big_brother_awards_2014_de_smartphone
- <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/internet-usage-individuals-2014>
- <http://wearesocial.net/blog/2015/01/digital-social-mobile-worldwide-2015/>
- http://www.europarl.europa.eu/pdf/divers/SL_EP%20brochure.pdf
- http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2017/603902/EPRS_ATA%282017%29603902_EN.pdf
- <http://www.telegraph.co.uk/technology/0/fake-news-exactly-has-really-had-influence/>
- <https://freedomhouse.org/report/freedom-net/freedom-net-2017>
- <http://www.stopfake.org/en/about-us/>
- <http://www.euronews.com/2017/01/24/everything-you-always-wanted-to-know-about-fake-news-but-were-afraid-to-google>
- <http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/eu-affairs/20170331STO69330/fake-news-how-to-counter-misinformation>
- http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2017/599384/EPRS_ATA%282017%29599384_EN.pdf
- <https://www.theguardian.com/commentisfree/2016/nov/28/the-latte-libel-is-a-brilliant-strategy-the-left-cannot-counter-it-with-facts-alone>
- <http://7thgradehumanities.weebly.com/counterargument--rebuttal.html>
- <http://dederactie.be/cm/vrtnieuws/cultuur%2Ben%2Bmedia/media/1.2820017>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Ryjpu-NWYm8>
- Spletna mesta za preverjanje dejstev: <http://www.factcheck.org/>, <http://www.snopes.com/>, https://www.washingtonpost.com/news/fact-checker/?utm_term=.a0f184584b49, <http://www.politifact.com/>, <http://www.euvdsinfo.eu/>

MODUL 4

- <http://www.europarl.europa.eu/meps/sl/map.html>
- <http://www.votewatch.eu/>
- <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/welcome?lg=sl>
- <http://www.debatingeurope.eu/>
- Analiza stanja po volitvah 2014: http://www.europarl.europa.eu/pdf/eurobarometre/2014/post/post_2014_survey_analitical_overview_sl.pdf

PRILOGE

MODUL 2

Priloga I: Igra Dejstva o Evropski uniji: kartice

Priloga II: Igra Države članice EU: zemljevid Evrope

Priloga III: Igra Države članice EU: kartice

Priloga IV: Igra Države članice EU: delovni list

Priloga V: Igra Vrednote Evropske unije: kartice

Priloga VI: Igra Vrednote Evropske unije: kartice „drži“ ali „ne drži“

MODUL 3

Priloga VII: „V vlogi poslanca Evropskega parlamenta“: igralna deska

Priloga VIII: „V vlogi poslanca Evropskega parlamenta“: delovni list

Priloga IX: „V vlogi poslanca Evropskega parlamenta“: predlogi zakonov

Priloga X: „V vlogi poslanca Evropskega parlamenta“: tematske kartice

Priloga XI: Razprava o vrednotah Evropske unije: delovni list

MODUL 4

Priloga XII: Tvoj glas v EU: delovni list

PRILOGA I:
IGRA DEJSTVA O EVROPSKI UNIJI: KARTICE

Koliko držav članic je trenutno v EU?

28

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Države ustanoviteljice sedanje Evropske unije so Francija, Nemčija, Belgija, Nizozemska; Luksemburg in ...?

Italija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Kdaj so prve države združile moči za začetek evropskega sodelovanja? (zadošča navedba časovnega obdobja ali desetletja; ni treba odgovoriti s točno letnico)

Po drugi svetovni vojni/v petdesetih letih 20. stoletja (oba odgovora sta pravilna)

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Volitve v katero evropsko institucijo potekajo vsakih 5 let? (neposredne volitve)

Evropski parlament

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Zakaj je bila ustanovljena Evropska skupnost za premog in jeklo (ESPJ)?

Da bi preprečili prihodnje vojne oziroma zagotovili mir

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

V katerem evropskem mestu je sedež večine evropskih institucij in ga pogosto imenujemo tudi „prestolnica Evrope“?

V Bruslju

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Kateri zgodovinsko pomemben dogodek se je zgodil v Evropi leta 1989?

Padec berlinskega zidu/konec razdelitve med vzhodno in zahodno Evropo/konec hladne vojne

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Kateri jezik uporabljajo poslanci v Evropskem parlamentu?

Vsak lahko govori svoj jezik (enega od 24 uradnih jezikov Evropske unije).

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Kakšen odstotek (%) vse energije, proizvedene v EU, naj bi izhajal iz obnovljivih virov do leta 2020? (vetrna energija, sončna energija itd.)

20 %

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Katera država se je zadnja pridružila EU leta 2013?

Hrvaška

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Katera valuta se uporablja v večini držav EU?

Evro

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Kako se imenuje evropska pravica do peticije, s katero lahko državljani uvrstijo zakonodajni predlog na dnevni red Evropske komisije?

Evropska državljanska pobuda

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Kdaj je dan Evrope? (datum)

9. maja

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Kako se imenuje evropski program izmenjav za visokošolske študente pa tudi za osnovnošolce in srednješolce?

Program Erasmus+ (Erasmus)

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Kdo je sedanji (2014–2019) predsednik Evropskega sveta?

(Donald) Tusk

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Kdo je sedanji (2014–2019) predsednik Evropske komisije?

(Jean-Claude) Juncker

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Evropsko komisijo lahko primerjamo s katero institucijo države, ki ima prav tako izvršilno moč?

Vlado

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Kako se imenuje evropska pogodba, ki evropskim državljanom omogoča, da potujejo prek večine držav EU brez preverjanja identitete (odprte meje)?

Schengenski sporazum/Schengen

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Katera je evropska številka za klic v sili, na katero lahko pokličete v vsej EU?

112

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Katera država članica EU ima največ prebivalcev?

Nemčija (približno 82 milijonov)

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Katera država članica EU ima najmanj prebivalcev in je najmanjša država članica EU?

Malta (približno 450.000 prebivalcev)

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Katera država članica EU se imenuje enako kot njena prestolnica?

(Veliko vojvodstvo) Luksemburg

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Katerega leta so prve države v evrskem območju začele uporabljati evrske bankovce in kovance?

2002

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Vsaka država članica imenuje po enega komisarja v Evropski komisiji. Kdo je sedanji komisar oziroma komisarka, ki ga/jo je imenovala Slovenija?

Violeta Bulc

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Vsaka država članica izvoli več poslancev Evropskega parlamenta glede na število svojih prebivalcev. Koliko poslancev Evropskega parlamenta prihaja trenutno iz Slovenije?

8

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

PRILOGA II:
IGRA DRŽAVE ČLANICE EU:
ZEMLJEVID EVROPE

MODUL 2: IGRA DRŽAVE ČLANICE EU

Poišči države članice EU

PRILOGA III:
IGRA DRŽAVE ČLANICE EU: KARTICE

C

Belgija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

N

Italija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

O

Luksemburg

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

E

Danska

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

M

Nizozemska

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

U

Irska

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

E

Francija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

R

Združeno kraljestvo

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

O

Nemčija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

O

Grčija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

P

Portugalska

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

S

Estonija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

E

Španija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

W

Latvija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

L

Finska

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

O

Litva

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

E

Avstrija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

R

Poljska

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

T

Švedska

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

K

Češka republika

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

T

Slovaška

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

H

Bolgarija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

O

Madžarska

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

E

Romunija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

G

Slovenija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

R

Hrvaška

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

E

Malta

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

A

Norveška

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

T

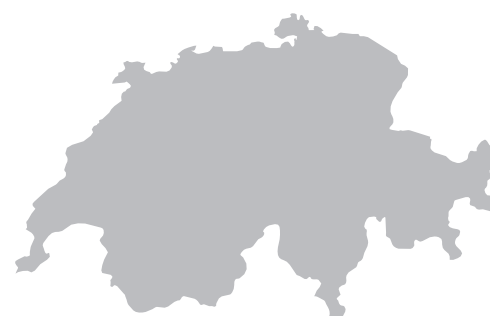
Ciper

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

B

Švica

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

D

Islandija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

B

Ukrajina

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

F

Turčija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Z

Lihtenštajn

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

I

Srbija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Y

Rusija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

J

Črna gora

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

X

Nekdanja
jugoslovanska
republika
Makedonija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

Q

Albanija

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

V

Maroko

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

PRILOGA IV:
IGRA DRŽAVE ČLANICE EU: DELOVNI LIST

PRILOGA V:
IGRA VREDNOTE EVROPSKE UNIJE: KARTICE

DEMOKRACIJA

© European Union 2017 – Source: EP

Državljeni EU vsakih pet let neposredno izvolijo svoje predstavnike v Evropski parlament. Naslednje volitve bodo leta 2019.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DEMOKRACIJA

© European Union 2014 – Source: EP

Državljeni EU, ki živijo v drugi državi članici EU, imajo pravico, da volijo ali da so izvoljeni na lokalnih volitvah in evropskih volitvah v kraju, kjer živijo. Tako je lahko na primer Grkinja, ki živi v Berlinu, izvoljena za berlinsko županjo.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DEMOKRACIJA

Evropska državljanska pobuda: državljani lahko s pobudo, ki jo podpiše vsaj milijon Evropejcev iz najmanj sedmih držav članic EU, Evropsko komisijo pozovejo, naj pripravi zakonodajni predlog.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DEMOKRACIJA

© European Union 2011 – Source: EP

Evropski parlament sodeluje pri opazovanju volitev v državah zunaj EU, da bi spodbudil svobodne in poštene volitve, na primer v Egiptu ali Ukrajini.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SVOBODA

Državljeni EU lahko svobodno potujejo po vsej EU.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SVOBODA

Podjetja nimajo pravice, da zbirajo osebne podatke, razen pod strogimi pogoji. To je naša pravica do zasebnosti in varstva podatkov.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SVOBODA

Državljeni EU lahko delajo v kateri koli članici EU, ne da bi potrebovali delovno dovoljenje.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SVOBODA

© European Union 2011 – Source: EP

V EU lahko svobodno izražáš svoje mnenje in ni se ti treba bati, da te bodo zato zaprli. To je naša svoboda govora. Prepovedan je le sovražni govor, ki poziva k škodovanju drugim osebam (ali skupinam oseb).

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SOLIDARNOST

Manj bogate regije v EU prejemajo dodatno finančno podporo.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SOLIDARNOST

© Antonio Gravante

Države članice EU so se dogovorile, da si bodo med seboj pomagale, če bo ena od njih žrtev terorističnega napada oziroma naravne nesreče ali nesreče, ki jo povzroči človek. Ta klavzula je bila prvič uporabljena po napadih v Parizu leta 2015.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SOLIDARNOST

Namen Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji je pomagati posameznikom, da najdejo novo zaposlitev ali se udeležijo poklicnega usposabljanja, če so izgubili zaposlitev zaradi globalizacije, na primer če se podjetje preseli v državo z nižjimi plačami.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SOLIDARNOST

© European Union 2017 - Source: EC

EU je skupaj s svojimi državami članicami največja donatorka razvojne pomoči na svetu.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

ENAKOST IN NEDISKRIMINACIJA

Državljeni EU, ki študirajo v drugi državi članici EU, plačujejo enako šolnino kot študenti, ki so državljani te države. Italijanski študent, ki študira v Parizu, na primer plača popolnoma enak znesek šolnine kot študenti, ki so državljani Francije.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

ENAKOST IN NEDISKRIMINACIJA

Ob rojstvu ali posvojitvi otroka sta mati in oče upravičena do najmanj štirih mesecev starševskega dopusta, da skrbita za otroka.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

ENAKOST IN NEDISKRIMINACIJA

Državljeni v EU so zaščiteni pred tem, da se jim zaradi spolne usmerjenosti zavrne zaposlitev oziroma da se jih odpusti z delovnega mesta.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

ENAKOST IN NEDISKRIMINACIJA

© European Union 2017 - Source: EP

Evropski parlament vsako leto poudarja in praznuje mednarodni dan žensk (8. marec), s čimer spodbuja enakost spolov.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

NAČELO PRAVNE DRŽAVE IN PRAVOSODJE

© European Union 2017 - Source: EP

Vse žrtve in osumljenci v EU imajo pravico do poštenega sojenja. Vsi osumljenci veljajo za nedolžne, dokler njihova krivda ni dokazana na sodišču.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

NAČELO PRAVNE DRŽAVE IN PRAVOSODJE

Žrtve in osumljence storitve kaznivega dejanja ali nesreče je treba o pravnih postopkih obveščati v jeziku, ki ga razumejo. To storitev plača država članica, v kateri poteka sojenje.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

NAČELO PRAVNE DRŽAVE IN PRAVOSODJE

Države članice EU, ki ne spoštujejo načela pravne države, lahko dobijo opozorilo, kazen ali se jih začasno izključi iz postopka odločanja EU.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

NAČELO PRAVNE DRŽAVE IN PRAVOSODJE

Države članice EU morajo spoštovati pravila in predpise EU, v nasprotnem primeru se lahko zoper njih začne postopek na Sodišču Evropske unije.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC

Evropski parlament podeljuje nagrado Saharova posameznikom z vsega sveta, ki izjemno prispevajo k boju za človekove pravice.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC

EU ima posebnega predstavnika za človekove pravice. Njegova vloga je izboljšati politiko EU na področju človekovih pravic v tujini.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC

Evropski parlament enkrat mesečno razpravlja o grobih kršitvah človekovih pravic po svetu in tako opozarja nanje.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC

Vse države članice EU morajo podpisati Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in jo spoštovati.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

STRPNOST IN PLURALNOST

Svobodno lahko prakticiraš ali spremeniš svojo veroizpoved ali prepričanje.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

STRPNOST IN PLURALNOST

EU je podprla projekt, v katerih so romski in neromski novinarji ustvarili 25 kratkih filmov o romskih skupnostih. Cilj projekta je bil odpraviti stereotipe o Romih v medijskem poročanju, ki vplivajo na javno mnenje.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

STRPNOST IN PLURALNOST

Države članice EU se morajo boriti proti sovražnemu govoru na podlagi rase, spola, veroizpovedi ali nacionalne pripadnosti v televizijskih programih.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

STRPNOST IN PLURALNOST

Mediji morajo predstavljati družbo v vseh njenih razsežnostih. Z orodjem EU za spremljanje pluralnosti medijev se preverja, ali se to počne tudi v praksi.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA

V vseh državah članicah EU je prepovedana smrtna kazen.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA

V vseh državah članicah EU je prepovedano mučenje.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA

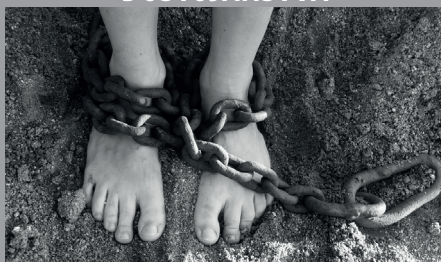

Vsi prosilci za azil v EU so med obravnavo prošnje za azil upravičeni do zatočišča, hrane in sanitarnih storitev.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA

V EU so prepovedani delo otrok, suženjstvo in izkoriščanje delovne sile.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

PRILOGA VI:
IGRA VREDNOTE EVROPSKE UNIJE:
KARTICE „DRŽI“ ALI „NE DRŽI“

DRŽI
NE
DRŽI

V EU lahko vsak svobodno izraža svoje mnenje, ni pa dovoljen sovražni govor.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

V drugi državi EU lahko delate le, če imate delovno dovoljenje.

NE DRŽI

Državljeni EU lahko delajo v kateri koli državi EU, ne da bi potrebovali delovno dovoljenje.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Podjetja lahko zbirajo naše podatke brez našega dovoljenja.

NE DRŽI

Podjetja nimajo pravice, da zbirajo osebne podatke, razen pod strogimi pogoji.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Državljeni EU lahko svobodno potujejo po vsej EU.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Državljeni EU vsakih 10 let neposredno izvolijo svoje predstavnike v Evropskem parlamentu.

NE DRŽI

Izvolimo jih vsakih 5 let, ne vsakih 10 let.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Za veljavno evropsko državljansko pobudo potrebujete 2 milijona podpisov.

NE DRŽI

Potrebujete 1 milijon podpisov, ne 2 milijonov.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Kot državljan EU, ki živi v neki drugi državi članici EU, imate pravico, da volite ali da ste izvoljeni na volitvah v Evropski parlament v kraju, kjer živite.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Evropski parlament opazuje volitve v državah zunaj EU, s čimer spodbuja svobodne in poštene volitve.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Ob rojstvu otroka EU zagotavlja vsaj 3 mesece starševskega dopusta za mater in očeta.

NE DRŽI

EU zagotavlja vsaj 4 mesece starševskega dopusta, ne 3.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Državljeni v EU so zaščiteni pred tem, da se jim zaradi spolne usmerjenosti zavrne zaposlitev oziroma da se jih odpusti z delovnega mesta.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Če državljan EU študira v drugi državi članici EU, plača 10 % višji znesek kot študent, ki je državljan te države.

NE DRŽI

Državljan EU plačajo enako šolnino kot nacionalni študenti.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Če država članica ne spoštuje zakonov EU, jo lahko Sodišče Evropske unije obsodi.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Žrtve kaznivega dejanja ali nesreče je treba o pravnih postopkih obveščati v jeziku, ki ga razumejo. Osumljenci nimajo te pravice.

NE DRŽI

Žrtve in osumljenci imajo pravico do obveščanja v jeziku, ki ga razumejo.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Vse žrtve in osumljenci v EU imajo pravico do poštenega sojenja.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Če država članica EU krši temeljne pravice EU, bo iz nje izključena.

NE DRŽI

Država lahko dobi opozorilo, kazen ali se jo začasno izključi iz postopka odločanja EU.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Manj bogate regije v EU prejemajo dodatno finančno podporo.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Če se v eni od držav članic EU zgodi teroristični napad, druge članice pomagajo prizadeti državi.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

EU in njene države članice so za ZDA druge največje donatorke razvojne pomoči na svetu.

NE DRŽI

Skupaj so največje donatorke razvojne pomoči na svetu.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Z orodjem EU za spremljanje pluralnosti medijev se zagotavlja, da mediji v EU predstavljajo vse razsežnosti družbe.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji podpira podjetja s sedežem v državah članicah EU.

NE DRŽI

Ta sklad pomaga posameznikom, da najdejo novo zaposlitev, če so izgubili zaposlitev zaradi globalizacije, na primer če se podjetje preseli v državo z nizkimi plačami.

DRŽI
NE
DRŽI

V EU ne moreš spremeniti svoje veroizpovedi.

NE DRŽI

Svobodno lahko prakticiraš ali spremeniš svojo veroizpoved ali prepričanje.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Vsi prosilci za azil v EU so ves čas trajanja azilnega postopka upravičeni do zatočišča, hrane in sanitarnih storitev.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

V nekaterih državah članicah je dovoljen sovražni govor v televizijskih programih.

NE DRŽI

V vseh državah članicah EU se je treba boriti proti sovražnemu govoru na podlagi rase, spola, veroizpovedi ali nacionalne pripadnosti v televizijskih programih.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

V nekaterih državah članicah EU je smrtna kazen še vedno dovoljena.

NE DRŽI

Smrtna kazen je prepovedana v vseh državah članicah EU.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

V vseh državah članicah EU je prepovedano mučenje.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Delo otrok ni zaželeno, a je v nekaterih državah EU še vedno dovoljeno.

NE DRŽI

Delo otrok je prepovedano v vseh državah članicah EU.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Vse države članice EU so morale podpisati Evropsko konvencijo o človekovih pravicah.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Evropski parlament enkrat letno razpravlja o kršitvah človekovih pravic.

NE DRŽI

Evropski parlament razpravlja o kršitvah človekovih pravic vsak mesec, ne vsako leto.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

Nagrada Saharova se podeljuje posameznikom, ki spodbujajo sodelovanje EU.

NE DRŽI

Nagrada Saharova se podeljuje posameznikom, ki varujejo človekove pravice.

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

DRŽI
NE
DRŽI

EU ima posebnega predstavnika za človekove pravice.

DRŽI

MODUL 2: EUROPE@SCHOOL

PRILOGA VII:
„V VLOGI POSLANCA EVROPSKEGA
PARLAMENTA“: IGRALNA DESKA

1

EVROPSKA KOMISIJA

- 28 komisarjev
- Primerljiva z nacionalno vlado
- Zastopa EU

2

SVET EVROPSKE UNIJE

- 28 ministrov
- Organ odločanja
- Zastopa države članice

© European Union, 2017

3

EVROPSKI PARLAMENT

- Največ 751 evropskih poslancev
- Organ odločanja
- Zastopa državljane EU

© European Union, 2017

4

PRILOGA VIII:
„V VLOGI POSLANCA EVROPSKEGA
PARLAMENTA“: DELOVNI LIST

DELOVNI LIST

V VLOGI POSLANCA EVROPSKEGA PARLAMENTA

POSTOPEK

Od tega trenutka dalje si v vlogi poslanca oz. poslanke Evropskega parlamenta. V Evropski parlament so te na neposrednih volitvah izvolili državljani Evropske unije, ki računajo nate, da boš spreminjal/-a, sprejemal/-a ali zavračal/-a predloge zakonov.

Na igralni deski so kartice, obrnjene s hrbtno stranjo navzgor. Kartice so oštevilčene. Začni s kartico št. 1: Eden izmed članov skupine kartico obrne in naglas prebere besedilo na prednji strani kartice. Nato skupina izvede naloge.

Potem ko končate s kartico št. 1, nadaljujte s karticami št. 2, 3 in 4. Upoštevajte čas, ki je naveden na karticah. Ta delovni list uporabite za pisanje zapiskov.

SPREMEMBE, KI JIH ZAHTEVA SVET EVROPSKE UNIJE

Spodaj na kratko zapišite zahtevane spremembe (predloge sprememb) (kartica št. 2).

SPREMEMBE EVROPSKEGA PARLAMENTA

Zapišite svoje spremembe (predloge sprememb) zakonodajnega predloga, ki ga je pripravila Evropska komisija. To je vaš novi zakon. Priporočljivo je, da upoštevate predloge sprememb, ki jih je predlagal Svet Evropske unije (na kartici št. 2), kot tudi informacije, ki ste jih dobili od različnih deležnikov (kartica št. 3).

Utemeljite oz. navedite razloge, zakaj kot poslanci Evropskega parlamenta menite, da je zakon, ki ste ga pravkar oblikovali, najboljša rešitev (kartica št. 4).

1.

2.

3.

PRILOGA IX:
„V VLOGI POSLANCA EVROPSKEGA
PARLAMENTA“: PREDLOGI ZAKONOV

1. PREDLOG ZAKONA EVROPSKE KOMISIJE "KAJENJE V EU"

Da bi mlade odvrnili od tega, da bi začeli kaditi, Evropska komisija predlaga ...

Člen 1: ... naj postanejo zdravstvena opozorila na cigaretnih škatlicah obvezna, kot je bilo odločeno v prejšnjih uredbah EU.

Člen 2: ... naj se zasnova cigaretnih škatlic ne razlikuje več med proizvajalci. Vse cigaretno škatlice morajo biti prazne, za navedbo imena znamke in proizvajalca pa se lahko uporablja le ena vrsta pisave. Na škatlici ne sme biti drugih logotipov.

Člen 3: ... naj se prodaja tobačnih izdelkov po vsej EU prepove osebam, mlajšim od 18 let.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

2. PREDLOG ZAKONA EVROPSKE KOMISIJE "NAJVIŠJA GLASNOST OSEBNIH GLASBENIH PREDVAJALNIKOV"

Da bi več milijonov Evropejcev obvarovali pred izgubo sluha, Evropska komisija predlaga ...

Člen 1: ... naj standardna najvišja glasnost vseh osebnih glasbenih predvajalnikov (kot so iPodi) in mobilnih telefonov ne bo višja od 80 decibelov.* Ta ukrep bo veljal za vse naprave, ki se prodajajo v Evropski uniji.

Člen 2: ... da lahko uporabniki na lastno tveganje še vedno zvišajo glasnost svojih glasbenih predvajalnikov. Če to storijo, se bo na zaslonu prikazalo to opozorilo „Poslušanje glasne glasbe lahko povzroči trajno okvaro sluha“.

* Decibelna lestvica (decibel = dB)

- 30 dB = tiho (na primer šepetanje)
- 70–75 dB = povprečno (na primer sesalnik)
- 85–90 dB = zelo glasno, tveganje za okvaro (na primer glasno kričanje)
- 110–120 dB = moteče glasno, tveganje za okvaro (na primer nočni klub)
- od 170 dB = boleče glasno, škodljivo (na primer sirena)

Zvišanje glasnosti za 10 decibelov pomeni, da je zvok desetkrat glasnejši.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

3. PREDLOG ZAKONA EVROPSKE KOMISIJE “EVROPSKA DEMOKRACIJA”

Da bi bili državljani Evropske unije bolj vključeni in da bi se zagotovilo pravilno razumevanje EU, Evropska komisija predlaga, naj:

Člen 1: ... vse države članice uvedejo obvezno glasovanje na volitvah v Evropski parlament. Tako bodo morali vsi državljani razmisliti o tem, koga bodo izbrali za svoje predstavnike v Evropskem parlamentu.

Člen 2: ... se ustanovi agencija za odkrivanje napačnih informacij o EU (na primer tistih, s katerimi se širi dvom in slabi EU). Ta agencija tudi odgovarja na odkrite lažne informacije in po možnosti kaznuje njihove avtorje.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

4. PREDLOG ZAKONA EVROPSKE KOMISIJE “ZAŠČITA ŽIVALI PRED TESTIRANJEM”

Da bi se preprečilo nepotrebno trpljenje živali, Evropska komisija predlaga, naj ...

Člen 1: ... se testiranje na živalih dovoli le za razvoj in preskušanje zdravil. Vedno je treba preprečiti nepotrebno testiranje ali uporabo dodatnih laboratorijskih živali.

Člen 2: ... se testiranje na živalih vedno prepove za preskuse kozmetičnih izdelkov* in za njihove posamezne sestavine.

Člen 3: ... se v EU prepove uvažanje kozmetičnih izdelkov, ki so bili testirani na živalih.

* Kozmetični izdelki: izdelki za kopanje in tuširanje, ličila, dezodoranti, parfumi, izdelki za lase, izdelki za nego kože, izdelki za ustno higieno, nego nohtov in britje ter mila in izdelki za zaščito pred soncem.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

5. PREDLOG ZAKONA EVROPSKE KOMISIJE “DELO V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EU – PROSTO GIBANJE DELAVCEV”

Da bi zagotovili enake pravice vsem državljanom EU in izboljšali enotni trg EU, Evropska komisija predlaga, naj ...

Člen 1: ... se vsakemu državljanu EU dovoli delo v kateri koli drugi članici EU, ne da bi potreboval delovno dovoljenje.

Člen 2: ... vsak državljan EU, ki dela v drugi članici EU, prejme enako plačilo in uživa enake delovne pogoje kot državljani te države.

Člen 3: ... državljan EU, ki dela v drugi državi članici EU, davke plačuje svoji državi gostiteljici.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

6. PREDLOG ZAKONA EVROPSKE KOMISIJE “VOJSKA EU?”

Da bi imela EU večjo moč v svetu, Evropska komisija predlaga ...

Člen 1: ... ustanovitev evropske vojske.

Člen 2: ... naj ta vojska opravlja naloge ob humanitarnih nesrečah, kot so suša in poplave, tako v EU kot zunaj nje. Posredovala bo lahko tudi pri sporih zunaj EU, na primer v Siriji.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

7. PREDLOG ZAKONA EVROPSKE KOMISIJE "EU IN SEGREVANJE PLANETA"

Da bi preprečili zvišanje temperatur Zemlje nad kritično mejo 2 stopinj Celzija, Evropska komisija predlaga, naj:

Člen 1: ... se do leta 2030 vsaj 50 % energije za končno porabo v EU pridobi iz obnovljivih virov, kot sta sončna in vetrna energija. Do leta 2050 se mora ta odstotek zvišati na 100 %.

Člen 2: ... ima EU vodilno vlogo na mednarodnih konferencah o podnebjju in prepriča druge države po svetu, naj resno ukrepajo.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

8. PREDLOG ZAKONA EVROPSKE KOMISIJE "BEGUNCI V EVROPI"

Za spopadanje s sedanjim in morebitnim prihodnjim prihodom migrantov in prosilcev za azil v EU ter za zagotovitev pravične delitve stroškov Evropska komisija predlaga, naj ...

Člen 1: ... vsaka država članica EU prosilec za azil* ponudi namestitev v skladu z minimalnimi evropskimi zahtevami: vsak prosilec za azil ima med obravnavo prošnje pravico do hrane, zatočišča, izobraževanja, zdravstvenega varstva in možnosti za delo.

Člen 2: ... se pripravi trajen načrt za premeščanje prosilcev za azil po EU. Tako vsaka država vloži enako truda.

Člen 3: ... se število prosilcev za azil, ki so nameščeni v posamezni državi, določi na podlagi več meril:

- bruto domači proizvod (BDP) posamezne države;
- število prebivalcev;
- stopnja brezposelnosti;
- obstoječa prizadevanja za namestitev in premestitev beguncev z območij, razdejanih zaradi vojne.

Člen 4: ... se v Sredozemskem morju organizira obsežna reševalna akcija za migrante*, ki potrebujejo pomoč, da bi preprečili morebitne nove smrtne žrtve. Vsaka država članica EU mora k tej akciji prispevati v skladu s svojim BDP.

* KLJUČNI IZRAZI:

Migrant: vsaka oseba, ki se iz svoje izvorne države preseli iz katerega koli razloga. To je nadpomenka.

Begunec: begunec je poseben migrant, in sicer nekdo, ki je moral iz svoje države pobegniti zaradi preganjanja, vojne ali nasilja. Begunec ima utemeljen strah pred preganjanjem zaradi rasne, verske in nacionalne pripadnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti posebni družbeni skupini.

Prosilca za azil: ko begunci iščejo zatočišče v drugi državi, zaprosijo za azil- pravico, da se jih prizna kot begunce ter da prejmejo pravno varstvo in materialno pomoč. Med obravnavo njihove prošnje jih imenujemo prosilci za azil.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

9. PREDLOG ZAKONA EVROPSKE KOMISIJE "EU IN DELO OTROK"

Evropska komisija za spodbujanje vrednot EU, kot je spoštovanje človekovega dostojanstva, v Evropski uniji in zunaj njenih meja ter za pravičnejšo konkurenco z državami zunaj EU predlaga, naj ...

Člen 1: ... bosta vedno jasna izvor izdelkov in sestavnih delov izdelkov, ki se prodajajo v EU (= preglednost proizvodne verige).

Člen 2: ... se na trgu EU prepove prodaja izdelkov, ki so jih proizvedli otroci, naj gre za dokončanje izdelka ali pridobivanje naravnih virov.

Člen 3: ... EU vzpostavi organ za preverjanje dela otrok v vsej proizvodni verigi. Le uvozniki, ki lahko dokažejo, da pri proizvodnji niso sodelovali otroci, lahko prodajajo izdelke na trgu EU.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

10. PREDLOG ZAKONA EVROPSKE KOMISIJE "NAŠA ZASEBNOST V SPLETU"

Za boljše varovanje zasebnosti državljanov v spletu Evropska komisija predlaga, naj ...

Člen 1: ... imajo uporabniki pravico, da se na njihovo zahtevo zbrišejo bodisi njihov celoten profil in vsi podatki bodisi deli njihovega profila ali nekateri podatki. Internetno podjetje jih mora v celoti odstraniti iz spleta in podatkov ne sme arhivirati. To je „pravica do pozabe“.

Člen 2: ... spletne aplikacije morajo pred preprodajo podatkov (fotografij, iskalnih navad, osebnih podatkov itd.) uporabnikov drugim podjetjem vedno prositi za dovoljenje.

Člen 3: ... podjetjem, ki prekršijo ta pravila, se lahko naloži globa, ki znaša do 5 % njihovega skupnega letnega dobička na svetovni ravni.

Izjava o omejitvi odgovornosti: ne oblika ne vsebina te vaje ne predstavljata popolne in natančne resničnosti niti ne odražata dejanskih stališč Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evropske unije ali lobističnih skupin. Ta simulacijska vaja je namenjena zgolj izobraževanju, kar je edina dejanska podlaga za odločitve.

PRILOGA X:
„V VLOGI POSLANCA EVROPSKEGA
PARLAMENTA“: TEMATSKE KARTICE

TEMA 1: KAJENJE V EU

FUNDACIJA ZA PREPREČEVANJE KAJENJA MED MLADIMI

Tobačna industrija vidi v mladih nadomestne kadilce – nadomestiti morajo namreč osebe, ki umrejo za posledicami kajenja. Zato Evropski parlament pozivamo, naj starostno mejo za nakup tobačnih izdelkov dvigne z 18 na 21 let.

DEJSTVA IN ŠTEVILKE

- Vsak četrti Evropejec je kadilec.
- 80 % jih začne kaditi pred 18. letom.
- Dve tretjini kadilcev umre zaradi kajenja.
- Po svetu za posledicami kajenja vsako leto umre več kot šest milijonov ljudi.
- Več milijonov kadilcev trpi zaradi bolezni, ki so posledica kajenja, kot je rak.
- Po ocenah EU kajenje evropski zdravstveni sistem stane okrog 25 milijard EUR letno.

EVROPSKA KOMISIJA

1. Preberite predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. (1 minuta)
2. V skupini se na kratko pogovorite o predlogu. O čem govori? Po potrebi prosite učitelja za dodatne informacije. (1 minuta)
3. Vsak posebej naj na kratko razmisli, ali se s predlogom strinja. Nato drug za drugim predstavite svoje mnenje ostalim v skupini.

3

EVROPSKI PARLAMENT

Zdaj ste na vrsti vi. Kot poslanci Evropskega parlamenta lahko predlog zakona spremenite tako, kot menite, da bi najbolj koristilo državljanom EU. TODA: Pri tem morate upoštevati mnenje Sveta Evropske unije (glej št. 2), pa tudi prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. Upoštevajte tudi informacije o **deležnikih** (lobijih).

Izvedite naslednje korake:

1. Kartice deležnikov obračajte eno po eno in jih preberite naglas (pri tem se v skupini izmenjujete – vsak naj prebere eno). To so kartice, ki imajo v vogalu znak. Nadaljujte, dokler ne preberete vseh kartic. (2 min)
2. Kartice odložite na mizo z besedilom navzgor, da lahko vsi v skupini vidijo informacije.
3. V skupini razpravljajte o prvotnem predlogu zakona. Obravnavajte vsak člen posebej. Začnite s členom 1. Kdo se strinja z njim in kdo se ne strinja? Za svoje argumente uporabite informacije, ki so jih posredovali deležniki. Enako naredite tudi za vse ostale člene. (6 min)
4. Predlog zakona spremenite tako, da se z njim strinja vsa skupina. Pri tem lahko spreminjate vsebino členov, člene izbrišete ali dodajate nove. Novi oziroma prilagojeni zakon zapišite na delovni list. (6 min)

2

SVET EVROPSKE UNIJE

Svet ministrov se s predlogom Evropske komisije ne strinja v celoti. Predlaga naslednje spremembe:

Člen 2: Logotip blagovne znamke cigaret je lahko viden na zavojčku.

Člen 3: Minimalno starost za nakup tobačnih izdelkov lahko določijo samo države članice, ne EU.

Ta predloga sprememb zapišite na delovni list. (2 minuti)

1

4

Pripravili ste svoj prilagojeni zakon. Zdaj morate pridobiti podporo celotnega Evropskega parlamenta. Pripravite kratko predstavitev novega zakona za ostale evropske poslance (svoje sošolce).
Uporabite delovni list in delajte po naslednjih korakih: (3 min)

1. Najprej naglas preberite prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija.
2. Sošolcem pojasnite, katere spremembe je zahteval Svet.
3. Naglas preberite svoj novi predlog zakona.
4. Z dvema ali tremi razlogi ali argumenti utemeljite, zakaj menite, da je ta ukrep dober za državljanke EU. Razloge ali argumente pripravite vnaprej in jih zapišite na delovni list.

3

TOBAČNA INDUSTRIJA

V tobačni industriji nismo zadovoljni z novim predlogom Evropske komisije, zato pozivamo Evropski parlament, naj ga zavrne. Tobačna industrija je storila že veliko: prepovedano je oglaševanje tobaka in na zavojčkih morajo že zdaj biti na veliko napisana opozorila. Ne smemo pozabiti, da vlade na račun tobačne industrije z davki vsako leto zaslužijo več kot 100 milijard EUR. Poleg tega je v njej zaposlenih veliko ljudi. Ta zakon bi lahko pomenil izgubo 175.000 delovnih mest v EU.

1

FUNDACIJA ZA BOJ PROTI RAKU

Z novim predlogom smo zelo zadovoljni. Preprečiti želimo, da bi ljudje začeli kaditi, in menimo, da bo zaradi nevtralnih zavojčkov kajenje postalo veliko manj privlačno. Veseli smo tudi, da na zavojčkih ne bo več logotipov. Evropski parlament pozivamo, naj ta predlog ohrani v največji možni meri.

EVROPSKA KOMISIJA

1. Preberite predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. (1 minuta)
2. V skupini se na kratko pogovorite o predlogu. O čem govori? Po potrebi prosite učitelja za dodatne informacije. (1 minuta)
3. Vsak posebej naj na kratko razmisli, ali se s predlogom strinja. Nato drug za drugim predstavite svoje mnenje ostalim v skupini.

DEJSTVA IN ŠTEVILKE

- 50 do 100 milijonov prebivalcev EU vsak dan posluša prenosne glasbene naprave. 5 do 10 % jih tvega izgubo sluha zaradi dolgotrajnega poslušanja glasbe pri previsoki glasnosti.
- Dolgotrajno poslušanje glasne glasbe lahko povzroči tudi tinitus (zvonjenje v ušesih). Vsak peti že ima te težave.
- Kaj je varno? Pri jakosti 80 dB lahko glasbo poslušate največ 40 ur na teden, pri jakosti 89 dB pa največ 5 ur na teden.
- Še nevarnejše so slušalke z ušesnimi čepki, saj zvok prodre globlje v uho.

MLADI

Mladi menimo, da se EU ne bi smela vmešavati v glasnost glasbe, ki jo poslušamo. Glasba pogosto zveni bolje pri višji glasnosti. Evropski parlament pozivamo, naj proizvajalcem ne določi najvišje glasnosti. Menimo, da bi bila boljša rešitev opozorilo na zaslonu. Tako bi ljudje dobili informacijo, vendar bi se lahko sami odločili, kako bodo ravnali.

TEMA 2: NAJVIŠJA GLASNOST OSEBNIH GLASBENIH PREDVAJALNIKOV

SVET EVROPSKE UNIJE

Svet ministrov je zadovoljen s predlogom Komisije, ki bo zaščitil sluh uporabnikov. Kljub temu predlagamo naslednje spremembe:

Člen 1: Standardna najvišja glasnost naj bo 85 dB namesto 80 dB.

Člen 2: Opozorilo bi moralo biti le v navodilih za uporabo, ne pa tudi na zaslonu naprave.

Ta predloga sprememb zapišite na delovni list. (2 minut)

EVROPSKI PARLAMENT

Zdaj ste na vrsti vi. Kot poslanci Evropskega parlamenta lahko predlog zakona spremenite tako, kot menite, da bi najbolj koristilo državljanom EU. TODA: Pri tem morate upoštevati mnenje Sveta Evropske unije (glej št. 2), pa tudi prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. Upoštevajte tudi informacije o deležnikih (lobijih).

Izvedite naslednje korake:

1. Kartice deležnikov obračajte eno po eno in jih preberite naglas (pri tem se v skupini izmenjujte – vsak naj prebere eno). To so kartice, ki imajo v vogalu znak. Nadaljujte, dokler ne preberete vseh kartic. (2 min)
2. Kartice odložite na mizo z besedilom navzgor, da lahko vsi v skupini vidijo informacije.
3. V skupini razpravljajte o prvotnem predlogu zakona. Obravnavajte vsak člen posebej. Začnite s členom 1. Kdo se strinja z njim in kdo se ne strinja? Za svoje argumente uporabite informacije, ki so jih posredovali deležniki. Enako naredite tudi za vse ostale člene. (6 min)
4. Predlog zakona spremenite tako, da se z njim strinja vsa skupina. Pri tem lahko spreminjate vsebino členov, člene izbirate ali dodajate nove. Novi oziroma prilagojeni zakon zapišite na delovni list. (6 min)

ORGANIZACIJE GLUHIH IN NAGLUŠNIH

Raziskava, ki jo je izvedla organizacija Action on Hearing Loss, je pokazala, da bi 40 % mladih prekoračilo najvišjo dovoljeno glasnost, če bi bilo to možno. Glasnost želimo povečati zlasti, ko hodimo po zelo prometni ulici ali sedimo na glasnem vlaku ali avtobusu. Tako si bo še veliko mladih poškodovalo sluh. Zato pozivamo Evropski parlament, naj prepreči, da bi uporabniki lahko presegli najvišjo dovoljeno glasnost.

PROIZVAJALCI ELEKTRONSKIH NAPRAV

Nobene dvoma ni, da se nam zdi zdravje naših strank pomembno. Vedno smo pripravljeni sodelovati z Evropsko unijo, vendar pa menimo, da stranke ne bodo zadovoljne z omejitvijo glasnosti. Zato pozivamo Evropski parlament, naj ta člen umakne ter naj namesto tega EU začne izvajati kampanjo obveščanja, ki bo ljudi spodbudila k varni uporabi glasbenih naprav.

Pripravili ste svoj prilagojeni zakon. Zdaj morate pridobiti podporo celotnega Evropskega parlamenta. Pripravite kratko predstavitev novega zakona za ostale evropske poslance (svoje sošolce).

Uporabite delovni list in delajte po naslednjih korakih: (3 min)

1. Najprej naglas preberite prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija.
2. Sošolcem pojasnite, katere spremembe je zahteval Svet.
3. Naglas preberite svoj novi predlog zakona.
4. Z dvema ali tremi razlogi ali argumenti utemeljite, zakaj menite, da je ta ukrep dober za državljane EU. Razloge ali argumente pripravite vnaprej in jih zapišite na delovni list.

EVROPSKA KOMISIJA

1. Preberite predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. (1 minuta)
2. V skupini se na kratko pogovorite o predlogu. O čem govori? Po potrebi prosite učitelja za dodatne informacije. (1 minuta)
3. Vsak posebej naj na kratko razmisli, ali se s predlogom strinja. Nato drug za drugim predstavite svoje mnenje ostalim v skupini.

DEJSTVA IN ŠTEVILKE

- Udeležba na evropskih volitvah je s 65 % leta 1979 padla na 42,6 % v letu 2014.
- Obvezno udeležbo na volitvah imajo samo v Belgiji, v Grčiji in Luksemburgu. V vseh ostalih državah EU imajo državljani pravico voliti.
- Nekatere novice, ki se širijo po družbenih medijih, so lažne. Projektna skupina East StratCom je v letih 2016 in 2017 v 15 mesecih odkrila 2.500 lažnih zgodb o Evropi.

DRŽAVLJANI

Ne strinjamo se, da bi se morali državljani obvezno udeležiti volitev. Odrasla oseba ima pravico, da se odloči, da ne bo glasovala, ker meni, da volitve zanj niso pomembne, ali ne želi voliti. Če se ljudem to zdi pomembno, bodo volili.

Poleg tega je morda bolje, da volijo samo tisti, ki jih evropske volitve zanimajo, saj so ti verjetno najbolj obveščeni.

TEMA 3: EVROPSKA DEMOKRACIJA

SVET EVROPSKE UNIJE

Svet ministrov poudarja, da o obveznem glasovanju na volitvah odločajo države članice, in poziva k spoštovanju svobode govora. Zahteva naslednje spremembe:

Člen 1. Evropska komisija lahko države članice zgolj *spodbuja* k uvedbi obveznega glasovanja, končno odločitev pa sprejmejo same.

Člen 2. Črtati je treba besede „in, če je mogoče, kaznuje njihove avtorje“.

Ta predloga sprememb zapišite na delovni list. (2 minuti)

EVROPSKI PARLAMENT

Zdaj ste na vrsti vi. Kot poslanci Evropskega parlamenta lahko predlog zakona spremenite tako, kot menite, da bi najbolj koristilo državljanom EU. **TODA:** Pri tem morate upoštevati mnenje Sveta Evropske unije (glej št. 2), pa tudi prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. Upoštevajte tudi informacije o deležnikih (lobijih).

Izvedite naslednje korake:

1. Kartice deležnikov obračajte eno po eno in jih preberite naglas (pri tem se v skupini izmenjujte – vsak naj prebere eno). To so kartice, ki imajo v vogalu znak. Nadaljujte, dokler ne preberete vseh kartic. (2 min)
2. Kartice odložite na mizo z besedilom navzgor, da lahko vsi v skupini vidijo informacije.
3. V skupini razpravljajte o prvotnem predlogu zakona. Obravnavajte vsak člen posebej. Začnite s členom 1. Kdo se strinja z njim in kdo se ne strinja? Za svoje argumente uporabite informacije, ki so jih posredovali deležnikii. Enako naredite tudi za vse ostale člene. (6 min)
4. Predlog zakona spremenite tako, da se z njim strinja vsa skupina. Pri tem lahko spreminjate vsebino členov, člene izbrišete ali dodajate nove. Novi oziroma prilagojeni zakon zapišite na delovni list. (6 min)

ZDRUŽENJE NOVINARJEV

Če bi ustvarjanje lažnih novic postalo kaznivo dejanje, bi lahko to resno ogrozilo svobodo tiska.

Trenutno je to kaznivo samo v diktatorskih režimih, ki tovrstne zakone pogosto zlorabljajo, da lahko zaprejo novinarje, ki so do njih kritični.

Ker Evropska unija spoštuje univerzalne človekove pravice, med katere spada tudi svoboda tiska, je treba ta del črtati iz predloga zakona. Namesto tega predlagamo, da se za novinarje uvede oznaka kakovosti, da bodo ljudje vedeli, katerim virom lahko zaupajo.

MOŽGANSKI TRUST ZA DEMOKRACIJO

Z uvedbo obvezne udeležbe na volitvah se strinjamo, saj volitve zadevajo vse, njihovi rezultati pa odražajo mnenje vseh državljanov.

Zelo pomembno je zlasti, da se volitev udeležijo mladi, saj so na zadnjih evropskih volitvah glasovale predvsem starejše generacije, kar pa lahko popači volilne rezultate. Temu smo bili priča v primeru referendumu o brexitu, ko je bila večina mladih proti izstopu iz EU, vendar se jih je le malo udeležilo volitev.

Pripravili ste svoj prilagojeni zakon. Zdaj morate pridobiti podporo celotnega Evropskega parlamenta. Pripravite kratko predstavitev novega zakona za ostale evropske poslance (svoje sošolce).

Uporabite delovni list in delajte po naslednjih korakih: (3 min)

1. Najprej naglas preberite prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija.
2. Sošolcem pojasnite, katere spremembe je zahteval Svet.
3. Naglas preberite svoj novi predlog zakona.
4. Z dvema ali tremi razlogi ali argumenti utemeljite, zakaj menite, da je ta ukrep dober za državljane EU. Razloge ali argumente pripravite vnaprej in jih zapišite na delovni list.

EVROPSKA KOMISIJA

1. Preberite predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. (1 minuta)
2. V skupini se na kratko pogovorite o predlogu. O čem govori? Po potrebi prosite učitelja za dodatne informacije. (1 minuta)
3. Vsak posebej naj na kratko razmisli, ali se s predlogom strinja. Nato drug za drugim predstavite svoje mnenje ostalim v skupini.

ZNANSTVENIKI

Znanstveniki opozarjamo Evropski parlament, naj ne gre predaleč, saj bi se morale laboratorijske živali vedno uporabljati za določen namen:

- zbiranje znanja o ljudeh in živalih (znanstvene raziskave),
- razvoj in proizvodnja zdravil za izboljšanje in varovanje zdravja ljudi in živali,
- preizkušanje varnosti izdelkov,
- učenje, kako zdraviti ljudi in živali (izobraževanje).

PROTEST DRŽAVLJANOV

Uporaba laboratorijskih živali je nedopustna. Zato se zavzemamo za popolno prepoved uporabe laboratorijskih živali po vsej EU, tudi v medicinske namene.

Živali imajo čustva in si prav tako kot ljudje zaslužijo lepo življenje. Ker se same ne morejo braniti, mora to storiti Evropska unija.

TEMA 4:

ZAŠČITA ŽIVALI PRED TESTIRANJEM

NEODVISNI MOŽGANSKI TRUST

Čeprav je zelo pomembno, da imajo živali lepo življenje, dobrobit človeka vedno pretehta nad dobrobitjo živali. Raziskave, povezane s smrtonosnimi človeškimi boleznimi, so izjemno pomembne, zato mora zakonodajca znanstvenikom omogočiti uporabo živali za namene lajšanja ali zdravljenja bolezni. Enako velja tudi za kozmetiko: izdelki morajo biti varni za uporabo pri ljudeh. Tovrstni testi se opravljajo na živalih, saj jih ni mogoče opravljati na ljudeh.

SVET EVROPSKE UNIJE

Svet ministrov je zaskrbljen zaradi morebitne nevarnosti za zdravje ljudi. Zato predlagamo naslednje spremembe:

Člen 2. Testiranje kozmetičnih izdelkov na živalih je dovoljeno le, kadar se testirajo nove sestavine, pri katerih ne poznamo nevarnosti za zdravje ljudi.

Ta predlog spremembe zapišite na delovni list. (2 minuti)

EVROPSKI PARLAMENT

Zdaj ste na vrsti vi. Kot poslanci Evropskega parlamenta lahko predlog zakona spremenite tako, kot menite, da bi najbolj koristilo državljanom EU. **TODA:** Pri tem morate upoštevati mnenje Sveta Evropske unije (glej št. 2), pa tudi prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. Upoštevajte tudi informacije o deležnikih (lobijih).

Izvedite naslednje korake:

1. Kartice deležnikov obračajte eno po eno in jih preberite naglas (pri tem se v skupini izmenjujte – vsak naj prebere eno). To so kartice, ki imajo v vogalu znak. Nadaljujte, dokler ne preberete vseh kartic. (2 min)
2. Kartice odložite na mizo z besedilom navzgor, da lahko vsi v skupini vidijo informacije.
3. V skupini razpravljajte o prvotnem predlogu zakona. Obravnavajte vsak člen posebej. Začnite s členom 1. Kdo se strinja z njim in kdo se ne strinja? Za svoje argumente uporabite informacije, ki so jih posredovali deležniki. Enako naredite tudi za vse ostale člene. (6 min)
4. Predlog zakona spremenite tako, da se z njim strinja vsa skupina. Pri tem lahko spreminjate vsebino členov, člene izbiršete ali dodajate nove. Novi oziroma prilagojeni zakon zapišite na delovni list. (6 min)

LJUDJE ZA ŽIVALI

Veseli nas, da je Evropska komisija po mnogih letih kampanj ugotovila, da bi lahko namesto testiranja kozmetike na živalih uporabila več različnih možnosti, na primer umetno kožo ali odstranjeno človeško ali prašičjo kožo.

Evropski parlament pozivamo, naj ne omili predloga, temveč naj nasprotno vanj vključi tudi prepoved testiranja na živalih za čistila, ki se uporabljajo v gospodinjstvih, na primer za pomivalni stroj ali steklo.

FARMACEVTSKE DRUŽBE

Razumemo stališče Evropske komisije, vendar bi želeli izpostaviti nekatere nevarnosti. Če bo EU spremenila pravila v zvezi s testiranjem na živalih, bodo v Aziji in Ameriki v boljšem položaju. Tam bodo še naprej uporabljali testiranje na živalih, ki je v nekaterih primerih celo obvezno, medtem ko v Evropi ne bomo imeli veliko drugih možnosti. Bojimo se, da bo to privedlo do izgube delovnih mest v našem sektorju. Zadovoljni pa smo s členom 3, ki določa, da morajo tudi podjetja zunaj EU upoštevati enaka pravila kot evropski proizvajalci kozmetike.

Pripravili ste svoj prilagojeni zakon. Zdaj morate pridobiti podporo celotnega Evropskega parlamenta. Pripravite kratko predstavitev novega zakona za ostale evropske poslance (svoje sošolce).

Uporabite delovni list in delajte po naslednjih korakih: (3 min)

1. Najprej naglas preberite prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija.
2. Sošolcem pojasnite, katere spremembe je zahteval Svet.
3. Naglas preberite svoj novi predlog zakona.
4. Z dvema ali tremi razlogi ali argumenti utemeljite, zakaj menite, da je ta ukrep dober za državljane EU. Razloge ali argumente pripravite vnaprej in jih zapišite na delovni list.

EVROPSKA KOMISIJA

1. Preberite predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. (1 minuta)
2. V skupini se na kratko pogovorite o predlogu. O čem govori? Po potrebi prosite učitelja za dodatne informacije. (1 minuta)
3. Vsak posebej naj na kratko razmisli, ali se s predlogom strinja. Nato drug za drugim predstavite svoje mnenje ostalim v skupini.

DEJSTVA IN ŠTEVILKE

- Leta 2014 so samo približno 3 % državljanov Evropske unije živeli v državi članici, ki ni njihova matična država članica.
- V EU je prostih 2 milijona delovnih mest.

PROTEST DRŽAVLJANOV

Menimo, da je šla Evropska komisija pri tej zadevi predaleč. V naši državi je že zdaj dovolj brezposelnih. Zakaj bi torej tujcem omogočili, da delajo pri nas? To ustvarja pritisk na nacionalne plače. Menimo tudi, da bi bilo treba uvesti dodatne pogoje za tujce, ki želijo delati pri nas, na primer da se naučijo jezika in se udeležijo tečaja za vključevanje.

TEMA 5: DELO V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EU – PROSTO GIBANJE DELAVCEV

SVET EVROPSKE UNIJE

Svet ministrov je s tem predlogom zadovoljen. Da bi državljane EU spodbudili k delu v drugih državah članicah EU, Svet priporoča ustanovitev organizacije EU, ki bi državljane EU podpirala pri iskanju zaposlitve v drugi državi članici in jim pomagala pri urejanju praktičnih zadev.

Ta predlog spremembe zapišite na delovni list. (2 minuti)

EVROPSKI PARLAMENT

Zdaj ste na vrsti vi. Kot poslanci Evropskega parlamenta lahko predlog zakona spremenite tako, kot menite, da bi najbolj koristilo državljanom EU. TODA: Pri tem morate upoštevati mnenje Sveta Evropske unije (glej št. 2), pa tudi prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. Upoštevajte tudi informacije o deležnikih (lobijih).

Izvedite naslednje korake:

1. Kartice deležnikov obračajte eno po eno in jih preberite naglas (pri tem se v skupini izmenjujete – vsak naj prebere eno). To so kartice, ki imajo v vogalu znak. Nadaljujte, dokler ne preberete vseh kartic. (2 min)
2. Kartice odložite na mizo z besedilom navzgor, da lahko vsi v skupini vidijo informacije.
3. V skupini razpravljajte o prvotnem predlogu zakona. Obravnavajte vsak člen posebej. Začnite s členom 1. Kdo se strinja z njim in kdo se ne strinja? Za svoje argumente uporabite informacije, ki so jih posredovali deležniki. Enako naredite tudi za vse ostale člene. (6 min)
4. Predlog zakona spremenite tako, da se z njim strinja vsa skupina. Pri tem lahko spreminjate vsebino členov, člene izbrišete ali dodajate nove. Novi oziroma prilagojeni zakon zapišite na delovni list. (6 min)

SINDIKATI

Sindikati zastopamo interese zaposlenih. Glede predloga smo previdno optimistični. Dobro je, da za vse državljane EU veljajo enake plače in delovni pogoji. Tako pravice, ki so jih delavci že pridobili, ne bodo okrnjene. Radi pa bi izpostavili morebitne težave pri komunikaciji med zaposlenimi, saj se v Evropi govori več različnih jezikov.

PODJETJA

S predlogom Evropske Komisije smo zelo zadovoljni. Veliko lažje najdemo ustrezne zaposlene, če jih lahko iščemo tudi v drugih državah. Upamo tudi, da bo EU spodbujala ljudi, naj iščejo zaposlitev v drugih državah članicah, in da bo sprejela tudi podporne ukrepe za tiste, ki se za to odločijo. Enake plače in delovni pogoji se nam ne zdijo nujni.

Pripravili ste svoj prilagojeni zakon. Zdaj morate pridobiti podporo celotnega Evropskega parlamenta. Pripravite kratko predstavitev novega zakona za ostale evropske poslance (svoje sošolce).

Uporabite delovni list in delajte po naslednjih korakih: (3 min)

1. Najprej naglas preberite prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija.
2. Sošolcem pojasnite, katere spremembe je zahteval Svet.
3. Naglas preberite svoj novi predlog zakona.
4. Z dvema ali tremi razlogi ali argumenti utemeljite, zakaj menite, da je ta ukrep dober za državljane EU. Razloge ali argumente pripravite vnaprej in jih zapišite na delovni list.

TEMA 6: VOJSKA EU?

PROTEST DRŽAVLJANOV

Nočemo, da se EU vpleta v mednarodne konflikte, saj bi s tem ogrozila našo varnost v Evropi. Povečale bi se možnosti za teroristične napade v velikih evropskih mestih.

Če bi ustanovili vojsko EU, bi morala biti namenjena izključno sodelovanju v akcijah humanitarne pomoči.

Ljubimo se, ne vojskujmo.

DEJSTVA IN ŠTEVILKE

- Največji obrambni proračun na svetu imajo ZDA, in sicer v višini 610 milijard USD (leta 2014). Drugi največji je kitajski (216 milijard USD), tretji pa ruski (84,5 milijarde USD).
- Če bi države članice EU združile svoje obrambne proračune, bi imeli skupno drugi najvišji obrambni proračun na svetu, torej bi prehiteli Kitajsko.

1

EVROPSKA KOMISIJA

1. Preberite predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. (1 minuta)
2. V skupini se na kratko pogovorite o predlogu. O čem govori? Po potrebi prosite učitelja za dodatne informacije. (1 minuta)
3. Vsak posebej naj na kratko razmisli, ali se s predlogom strinja. Nato drug za drugim predstavite svoje mnenje ostalim v skupini.

3

EVROPSKI PARLAMENT

Zdaj ste na vrsti vi. Kot poslanci Evropskega parlamenta lahko predlog zakona spremenite tako, kot menite, da bi najbolj koristilo državljanom EU. TODA: Pri tem morate upoštevati mnenje Sveta Evropske unije (glej št. 2), pa tudi prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. Upoštevajte tudi informacije o **deležnikih** (lobijih).

Izvedite naslednje korake:

1. Kartice **deležnikov** obračajte eno po eno in jih preberite naglas (pri tem se v skupini izmenjujte – vsak naj prebere eno). To so kartice, ki imajo v vogalu znak. Nadaljujte, dokler ne preberete vseh kartic. (2 min)
2. Kartice odložite na mizo z besedilom navzgor, da lahko vsi v skupini vidijo informacije.
3. V skupini razpravljajte o prvotnem predlogu zakona. Obravnavajte vsak člen posebej. Začnite s členom 1. Kdo se strinja z njim in kdo se ne strinja? Za svoje argumente uporabite informacije, ki so jih posredovali deležniki. Enako naredite tudi za vse ostale člene. (6 min)
4. Predlog zakona spremenite tako, da se z njim strinja vsa skupina. Pri tem lahko spreminjate vsebino členov, člene izbrišete ali dodajate nove. Novi oziroma prilagojeni zakon zapišite na delovni list. (6 min)

2

SVET EVROPSKE UNIJE

Svet ministrov opozarja Evropsko komisijo, da se države članice neodvisno odločajo o svoji zunanji in varnostni politiki. Zato Svet predlaga naslednje spremembe:

K členu 1 se doda: Evropska vojska obstaja poleg nacionalnih in slednjih ne nadomesti.

K členu 3 se doda: Vsaka država članica samostojno odloča o svojem prispevku k vojski EU tako v obliki človeških kot drugih virov (denar, tanki, letala itd.).

Ta predloga sprememb zapišite na delovni list. (2 minuti)

NEODVISEN MOŽGANSKI TRUST

Evropska unija trenutno hitro izgublja moč in vpliv. Če imamo zunanjo politiko EU, moramo imeti tudi obrambno. Naša verodostojnost v svetu se bo povečala šele, ko bo EU imela učinkovito sredstvo, s katerim bo podprla svojo zunanjo politiko. Poleg tega razdrobljenost sredstev in ljudi med posameznimi državami povzroča neučinkovitost. Z združevanjem sil bi ob enakem proračunu vsi pridobili.

OBRAMBNA INDUSTRIJA

Podpiramo ustanovitev nove evropske vojske poleg obstoječih nacionalnih vojsk. Varnost Evropske unije mora biti na prvem mestu. Nujno je, da EU razvije lastno obrambno politiko in se v primeru napada ne zanaša na pomoč ZDA. Evropski parlament pozivamo, naj zagotovi poseben proračun za razvoj te vojske. To je v našem skupnem interesu.

MREŽA MIROVNIŠKIH ORGANIZACIJ

V Libiji in Afganistanu so se razmere po vojaškem posredovanju poslabšale. Konfliktov ni mogoče rešiti z orožjem. Nočemo, da EU vlaga v evropsko vojsko. Ljudje takšne vojske nočejo, saj zanjo ni sredstev in, kar je najpomembnejše, tudi strateškega načrta za njeno uporabo ne.

Obstaja še eno vprašanje: kateri jezik bi govorila ta vojska? Angleško? Francosko? Morda enega izmed ostalih 24 uradnih jezikov EU?

4

TEMA 7: EU IN SEGREVANJE PLANETA

PROTEST DRŽAVLJANOV

Po našem mnenju je nesprejemljivo, da naše vlade ne sprejmejo strožjih ukrepov proti segrevanju planeta. Do predloga smo zadržano optimistični in upamo, da bo Evropski parlament storil vse, kar je v njegovi moči, da ga ne bo omilil.

Če ne bomo ukrepali proti podnebnim spremembam, bo to imelo resne posledice za vse ter nas bo stalo 934 milijonov EUR letno. Seveda pa bomo za posledice ponovno plačevali državljani, ne podjetja.

ODBOR OKOLJSKIH ZNANSTVENIKOV PRI OZN

- Zemlja se je od industrijske revolucije segrela že za 1 °C. Z 99-odstotno gotovostjo lahko trdimo, da je razlog za to človekovo ravnanje, in sicer emisije toplogrednih plinov.
- Ko se bo segrela za 2 °C, posledic ne bomo mogli več nadzirati (poplave, močne nevihte, dvig morske gladine itd.).
- Več kot 80 % emisij toplogrednih plinov v EU nastaja neposredno zaradi porabe energije in proizvodnje.
- EU je odgovorna za 11 % svetovnih emisij toplogrednih plinov.

1

EVROPSKA KOMISIJA

1. Preberite predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. (1 minuta)
2. V skupini se na kratko pogovorite o predlogu. O čem govori? Po potrebi prosite učitelja za dodatne informacije. (1 minuta)
3. Vsak posebej naj na kratko razmisli, ali se s predlogom strinja. Nato drug za drugim predstavite svoje mnenje ostalim v skupini.

3

EVROPSKI PARLAMENT

Zdaj ste na vrsti vi. Kot poslanci Evropskega parlamenta lahko predlog zakona spremenite tako, kot menite, da bi najbolj koristilo državljanom EU. **TODA:** Pri tem morate upoštevati mnenje Sveta Evropske unije (glej št. 2), pa tudi prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. Upoštevajte tudi informacije o **deležnikih** (lobijih).

Izvedite naslednje korake:

1. Kartice **deležnikov** obračajte eno po eno in jih preberite naglas (pri tem se v skupini izmenjujte – vsak naj prebere eno). To so kartice, ki imajo v vogalu znak. Nadaljujte, dokler ne preberete vseh kartic. (2 min)
2. Kartice odložite na mizo z besedilom navzgor, da lahko vsi v skupini vidijo informacije.
3. V skupini razpravljajte o prvotnem predlogu zakona. Obravnavajte vsak člen posebej. Začnite s členom 1. Kdo se strinja z njim in kdo se ne strinja? Za svoje argumente uporabite informacije, ki so jih posredovali **deležniki**. Enako naredite tudi za vse ostale člene. (6 min)
4. Predlog zakona spremenite tako, da se z njim strinja vsa skupina. Pri tem lahko spreminjate vsebino členov, člene izbrišete ali dodajate nove. Novi oziroma prilagojeni zakon zapišite na delovni list. (6 min)

2

SVET EVROPSKE UNIJE

Svet ministrov izraža zadovoljstvo nad tem, da Evropska komisija jemlje podnebne spremembe resno. Kljub temu zahteva naslednje spremembe:

Člen 2. 30 % energije iz obnovljivih virov do leta 2030. Ukrepi za obdobje do leta 2050 se določijo le, če bosta ZDA in Kitajska sprejeli strožje ukrepe.

Ta predlog spremembe zapišite na delovni list. (2 minuti)

4

4

Pripravili ste svoj prilagojeni zakon. Zdaj morate pridobiti podporo celotnega Evropskega parlamenta. Pripravite kratko predstavitev novega zakona za ostale evropske poslance (svoje sošolce).

Uporabite delovni list in delajte po naslednjih korakih: (3 min)

1. Najprej naglas preberite prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija.
2. Sošolcem pojasnite, katere spremembe je zahteval Svet.
3. Naglas preberite svoj novi predlog zakona.
4. Z dvema ali tremi razlogi ali argumenti utemeljite, zakaj menite, da je ta ukrep dober za državljane EU. Razloge ali argumente pripravite vnaprej in jih zapišite na delovni list.

3

NAFTNA PODJETJA IN PREMOGOVNIKI

Naše raziskave so pokazale, da ni jasno, ali segrevanje zemlje res povzročajo toplogredni plini, kot je CO₂ (ogljikov dioksid).

Poleg tega tako imenovani sektor obnovljivih virov energije še ni povsem pripravljen. Zato se je nemogoče zanesti na to, da bomo do leta 2050 lahko uporabljali samo energijo iz obnovljivih virov. Evropsko unijo torej pozivamo, naj ne sprejema prezgodnjih ukrepov.

3

ORGANIZACIJA CLIMATE ACTION

S predlogom smo zadovoljni in pozivamo Evropski parlament, naj ne popusti naftnim in premogovniškim lobijem. Primeri iz skandinavskih držav dokazujejo, da vlaganje v zeleno gospodarstvo ustvarja tudi veliko delovnih mest.

Poleg tega se bodo naložbe v trajnostne izdelke sčasoma povrnila. Preostali svet bo namreč moral slediti, takrat pa bodo imela evropska podjetja že veliko strokovnega znanja, ki ga bodo lahko tržila.

EVROPSKA KOMISIJA

1. Preberite predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. (1 minuta)
2. V skupini se na kratko pogovorite o predlogu. O čem govori? Po potrebi prosite učitelja za dodatne informacije. (1 minuta)
3. Vsak posebej naj na kratko razmisli, ali se s predlogom strinja. Nato drug za drugim predstavite svoje mnenje ostalim v skupini.

DEJSTVA IN ŠTEVILKE

- Svoje domove je moralo zapustiti 65,6 milijona ljudi po vsem svetu (2016), kar je največ doslej.
- 17 % vseh beguncev na svetu se je zateklo v Evropo (2017).
- Med razlogi so vojne (Sirija, Somalija), nemiri (Afganistan, Libija) in terorizem (Nigerija, Eritreja).
- Od leta 2014 do oktobra 2017 je med prečkanjem Sredozemskega morja umrlo 20.172 ljudi.

PROTEST DRŽAVLJANOV

Naše države ne morejo sprejeti vseh prosilcev za azil. Za to nimamo niti prostora niti denarja. Svojo blaginjo lahko ohranimo le, če ne bomo sprejeli nikogar iz držav zunaj EU. Zahtevamo, da vsaka država samostojno odloča o tem, kako bo reševala vprašanje prosilcev za azil in koliko jih bo sprejela. EU ne sme državam članicam ničesar predpisovati.

TEMA 8: BEGUNCI V EVROPI

SVET EVROPSKE UNIJE

Svet ministrov meni, da morajo o tem samostojno odločiti države članice. Svet predlaga naslednje spremembe:

Člen 2: Države članice sprejmejo končno odločitev o tem, ali želijo sodelovati v načrtu premestitve ali ne.

Člen 3: Države članice samostojno odločajo, koliko beguncev bodo sprejele.

Člen 4: Vsaka država sama sprejme končno odločitev o svojem prispevku.

Te predloge sprememb zapišite na delovni list. (2 minuti)

EVROPSKI PARLAMENT

Zdaj ste na vrsti vi. Kot poslanci Evropskega parlamenta lahko predlog zakona spremenite tako, kot menite, da bi najbolj koristilo državljanom EU. TODA: Pri tem morate upoštevati mnenje Sveta Evropske unije (glej št. 2), pa tudi prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. Upoštevajte tudi informacije o deležnikih (lobijih).

Izvedite naslednje korake:

1. Kartice **deležnikov** obračajte eno po eno in jih preberite naglas (pri tem se v skupini izmenjujte – vsak naj prebere eno). To so kartice, ki imajo v vogalu znak. Nadaljujte, dokler ne preberete vseh kartic. (2 min)
2. Kartice odložite na mizo z besedilom navzgor, da lahko vsi v skupini vidijo informacije.
3. V skupini razpravljajte o prvotnem predlogu zakona. Obravnavajte vsak člen posebej. Začnite s členom 1. Kdo se strinja z njim in kdo se ne strinja? Za svoje argumente uporabite informacije, ki so jih posredovali **deležniki**. Enako naredite tudi za vse ostale člene. (6 min)
4. Predlog zakona spremenite tako, da se z njim strinja vsa skupina. Pri tem lahko spreminjate vsebino členov, člene izbrisate ali dodajate nove. Novi oziroma prilagojeni zakon zapišite na delovni list. (6 min)

AMNESTY INTERNATIONAL

Če EU dejansko meni, da so človekove pravice pomembne, mora ukrepati in reševati človeška življenja, namesto da dopušča, da ljudje umirajo na morju. Evropski parlament pozivamo, naj ta predlog podpre, saj je vsekakor potreben pristop na evropski ravni. Prav tako pozivamo EU, naj omogoči pravne možnosti za vložitev prošnje za azil v EU. Zdaj lahko nekdo zaprosi za azil šele po vstopu v EU, kar pomeni, da mora vstopiti ilegalno in pri tem po nepotrebnem tvegati.

PREVOZNE IN LADIJSKE DRUŽBE

Naše trgovske ladje in ribiška plovila so ogroženi, saj trgovci z ljudmi na njih skrivoma prevažajo migrante. To upočasnjuje trgovanje in pretresa naše zaposlene. Z evropskim pristopom smo zadovoljni in upamo, da bo EU sodelovala tudi pri pregonu trgovcev z ljudmi. Upamo tudi, da bo EU izvajala preventivne ukrepe, s katerimi bi preprečili, da bi ljudje prihajali v EU. To je možno na primer z izboljšanjem položaja v izvornih državah, kar bi obenem koristilo tudi trgovanju.

Pripravili ste svoj prilagojeni zakon. Zdaj morate pridobiti podporo celotnega Evropskega parlamenta. Pripravite kratko predstavitev novega zakona za ostale evropske poslance (svoje sošolce).

Uporabite delovni list in delajte po naslednjih korakih: (3 min)

1. Najprej naglas preberite prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija.
2. Sošolcem pojasnite, katere spremembe je zahteval Svet.
3. Naglas preberite svoj novi predlog zakona.
4. Z dvema ali tremi razlogi ali argumenti utemeljite, zakaj menite, da je ta ukrep dober za državljane EU. Razloge ali argumente pripravite vnaprej in jih zapišite na delovni list.

EVROPSKA KOMISIJA

1. Preberite predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. (1 minuta)
2. V skupini se na kratko pogovorite o predlogu. O čem govori? Po potrebi prosite učitelja za dodatne informacije. (1 minuta)
3. Vsak posebej naj na kratko razmisli, ali se s predlogom strinja. Nato drug za drugim predstavite svoje mnenje ostalim v skupini.

DEJSTVA IN ŠTEVILKE

- Po vsem svetu približno 150 milijonov otrok, starih od 4 do 16 let, dela v obupnih razmerah, zato pogosto ne morejo hoditi v šolo.
- Samo eden od petih otrok delavcev je plačan, običajno premalo.
- Otroci večinoma delajo v kmetijstvu, pa tudi v tovarnah in tkalnicah.
- Delo otrok je pogosto v Afriki (32 %), Aziji (61 %) in Latinski Ameriki (7 %).
- Prepoved otroškega dela po vsem svetu bi privedla do 20-odstotne gospodarske rasti.

PROTEST DRŽAVLJANOV

Dela otrok ni mogoče upravičiti in ne spada v naš čas. Otroci bi morali imeti možnost, da hodijo v šolo in se razvijajo. Med industrijsko revolucijo so podjetja prav tako zatrjevala, da brez dela otrok ne bi mogla nadaljevati proizvodnje, saj vedno najdejo izgovore za to, da ustvarijo čim večji dobiček.

Evropski parlament pozivamo, naj nikakor ne omili zakona in naj zagotovi sredstva za strožje inšpekcijske preglede.

TEMA 9: EU IN DELO OTROK

DRŽAVE V RAZVOJU

Pri tem ukrepu gre za jasen primer zaščitništva EU, ki se ne bi smela vmešavati v socialno zakonodajo naših držav. Ta je naša stvar. Upošteevamo tako osebni položaj otrok kot tudi razloge, zaradi katerih včasih morajo ali želijo delati. Včasih gre na primer za sirote, ki potrebujejo denar.

Ta zakon krši tudi zakone o prosti trgovini Svetovne trgovinske organizacije (STO).

SVET EVROPSKE UNIJE

Svet ministrov zahteva naslednje spremembe:

Člen 2. Zavrtni je mogoče le izdelke, ki izhajajo iz najhujših oblik dela otrok, kot sta suženjstvo otrok in težko fizično delo, ki vključuje tveganja za zdravje.

Člen 3. Svet predlaga sistem prostovoljnega samopotrjevanja, ki bi uvoznikom omogočalo, da podajo izjavo, da v celotni proizvodni verigi ne zaposlujejo otrok.

Ta predloga sprememb zapišite na delovni list. (2 minuti)

EVROPSKI PARLAMENT

Zdaj ste na vrsti vi. Kot poslanci Evropskega parlamenta lahko predlog zakona spremenite tako, kot menite, da bi najbolj koristilo državljanom EU. TODA: Pri tem morate upoštevati mnenje Sveta Evropske unije (glej št. 2), pa tudi prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. Upoštevajte tudi informacije o **deležnikih** (lobijih).

Izvedite naslednje korake:

1. Kartice **deležnikov** obračajte eno po eno in jih preberite naglas (pri tem se v skupini izmenjujete – vsak naj prebere eno). To so kartice, ki imajo v vogalu znak. Nadaljujte, dokler ne preberete vseh kartic. (2 min)
2. Kartice odložite na mizo z besedilom navzgor, da lahko vsi v skupini vidijo informacije.
3. V skupini razpravljajte o prvotnem predlogu zakona. Obravnavajte vsak člen posebej. Začnite s členom 1. Kdo se strinja z njim in kdo se ne strinja? Za svoje argumente uporabite informacije, ki so jih posredovali **deležniki**. Enako naredite tudi za vse ostale člene. (6 min)
4. Predlog zakona spremenite tako, da se z njim strinja vsa skupina. Pri tem lahko spreminjate vsebino členov, člene izbrisate ali dodajate nove. Novi oziroma prilagojeni zakon zapišite na delovni list. (6 min)

UNICEF

UNICEF poudarja, da prepoved izdelkov, povezanih z otroškim delom, ne zadostuje za izkoreninjenje otroškega dela samega. EU bi morala razviti tudi politiko za boj proti vzrokom za delo otrok, kot je revščina, saj lahko sama prepoved kratkoročno škoduje zadevnim družinam.

Evropski parlament pozivamo, naj doda ukrepe v zvezi z izobraževanjem in financira projekte za zmanjševanje dela otrok, pri katerih se bodo upoštevale lokalne razmere.

MULTINACIONALKE V INDUSTRIJI OBLAČIL

Veliko truda vlagamo v preverjanje, ali je v naših proizvodnih verigah prisotno delo otrok. Seveda pa okoliščin na področju delovne sile v številnih državah ni mogoče primerjati z okoliščinami v EU. Poleg tega evropski potrošniki povprašujejo po poceni oblačilih, tako da gre tudi za njihovo korist. Ohraniti moramo svojo konkurenčnost, sicer bomo bankrotirali, družine pa bodo ostale brez dohodka.

Evropski parlament pozivamo, naj zaupa, da bo samoregulacija na trgu izkoreninila najhujše oblike izkoriščanja.

Pripravili ste svoj prilagojeni zakon. Zdaj morate pridobiti podporo celotnega Evropskega parlamenta. Pripravite kratko predstavitev novega zakona za ostale evropske poslance (svoje sošolce).

Uporabite delovni list in delajte po naslednjih korakih: (3 min)

1. Najprej naglas preberite prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija.
2. Sošolcem pojasnite, katere spremembe je zahteval Svet.
3. Naglas preberite svoj novi predlog zakona.
4. Z dvema ali tremi razlogi ali argumenti utemeljite, zakaj menite, da je ta ukrep dober za državljanke EU. Razloge ali argumente pripravite vnaprej in jih zapišite na delovni list.

EVROPSKA KOMISIJA

1. Preberite predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. (1 minuta)
2. V skupini se na kratko pogovorite o predlogu. O čem govori? Po potrebi prosite učitelja za dodatne informacije. (1 minuta)
3. Vsak posebej naj na kratko razmisli, ali se s predlogom strinja. Nato drug za drugim predstavite svoje mnenje ostalim v skupini.

DEJSTVA IN ŠTEVILKE

- Leta 2008 je bilo na voljo 800 aplikacij za sistem Android, v začetku leta 2015 jih je bilo že 1,5 milijona in do leta 2017 3,5 milijona.
- Več kot 65 % odraslih v EU ima pametni telefon.
- Leta 2016 je dnevno uporabljalo internet 71 % prebivalcev EU, medtem ko jih je bilo leta 2006 samo 31 %.
- Facebook, Google, Instagram in drugi objavljene fotografije, videoposnetke ali osebne podatke uporabnikov prodajajo podjetjem.

PROTEST DRŽAVLJANOV

Zdaj je čas, da nas Evropska unija zaščiti pred družbami in vladami, ki vohunijo za nami z namenom pridobivanja denarja ali moči. Nočemo, da bi „veliki brat“ nadzoroval naše vsakdanje življenje.

KOALICIJA „PROTECT OUR PRIVACY“

TEMA 10: NAŠA ZASEBNOST V SPLETU

OBVEŠČEVALNE SLUŽBE

Hranjenje podatkov nam pomaga v boju proti kriminalu. „Pravica do pozabe“ bi nas pri tem ovirala, saj bi storilcem kaznivih dejanj omogočila brisanje dokazov. Tako bi se izognili kazni, tega pa nočemo, mar ne? Če ne počnete nič slabega, nimate česa skrivati.

SVET EVROPSKE UNIJE

Svet ministrov zahteva naslednje spremembe:

Člen 1. Nekatere slike in videoposnetke bi bilo treba v celoti izbrisati. Drugi se lahko arhivirajo.

Člen 2. Če uporabnik s tem, ko se strinja s pogoji uporabe, da dovoljenje za prodajo svojih podatkov, ni treba, da ga spletna aplikacija ponovno sprašuje za dovoljenje.

Člen 3. Ta člen črtajte.

Te predloge sprememb zapišite na delovni list. (2 minuti)

EVROPSKI PARLAMENT

Zdaj ste na vrsti vi. Kot poslanci Evropskega parlamenta lahko predlog zakona spremenite tako, kot menite, da bi najbolj koristilo državljanom EU. TODA: Pri tem morate upoštevati mnenje Sveta Evropske unije (glej št. 2), pa tudi prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija. Upoštevajte tudi informacije o **deležnikih** (lobijih).

Izvedite naslednje korake:

1. Kartice **deležnikov** obračajte eno po eno in jih preberite naglas (pri tem se v skupini izmenjajte – vsak naj prebere eno). To so kartice, ki imajo v vogalu znak. Nadaljujte, dokler ne preberete vseh kartic. (2 min)
2. Kartice odložite na mizo z besedilom navzgor, da lahko vsi v skupini vidijo informacije.
3. V skupini razpravljajte o prvotnem predlogu zakona. Obravnavajte vsak člen posebej. Začnite s členom 1. Kdo se strinja z njim in kdo se ne strinja? Za svoje argumente uporabite informacije, ki so jih posredovali **deležniki**. Enako naredite tudi za vse ostale člene. (6 min)
4. Predlog zakona spremenite tako, da se z njim strinja vsa skupina. Pri tem lahko spreminjate vsebino členov, člene izbrisate ali dodajate nove. Novi oziroma prilagojeni zakon zapišite na delovni list. (6 min)

ZDRUŽENJE PROTI KIBERNETSKEMU USTRAHOVANJU

Vsi poznamo številne primere ustrahovanja prek družbenih medijev ali osebe, ki trpijo zaradi informacij o njih, objavljenih na internetu proti njihovi volji. Neprimerne fotografije ali videoposnetki, ki jih kdo objavi v spletu brez tvojega dovoljenja, te lahko preganjajo vse življenje.

Vsak tretji delodajalec uporablja Google za iskanje informacij o morebitnih zaposlenih. Kaj, če naleti na te fotografije?

Zato odločno podpiramo „pravico do pozabe“. Vsakdo si zasluži drugo priložnost.

ORGANIZACIJA THE SOFTWARE ALLIANCE

Nič ni zastoj. Če torej ne bomo več smeli prodajati podatkov o **svojih** uporabnikih v marketinške namene, bodo morali začeti plačevati naše storitve. Svoje storitve lahko ponujamo brezplačno le zato, ker sodelujemo s podjetji in organizacijami.

Poleg tega je „pravica do pozabe“ v nasprotju z odprtostjo interneta in pomeni cenzuro.

Zato pozivamo Evropski parlament, naj ta predlog zavrže.

Pripravili ste svoj prilagojeni zakon. Zdaj morate pridobiti podporo celotnega Evropskega parlamenta. Pripravite kratko predstavitev novega zakona za ostale evropske poslance (svoje sošolce).

Uporabite delovni list in delajte po naslednjih korakih: (3 min)

1. Najprej naglas preberite prvotni predlog zakona, ki ga je pripravila Komisija.
2. Sošolcem pojasnite, katere spremembe je zahteval Svet.
3. Naglas preberite svoj novi predlog zakona.
4. Z dvema ali tremi razlogi ali argumenti utemeljite, zakaj menite, da je ta ukrep dober za državljanke EU. Razloge ali argumente pripravite vnaprej in jih zapišite na delovni list.

PRILOGA XI:
RAZPRAVA O VREDNOTAH EVROPSKE UNIJE:
DELOVNI LIST

PRILOGA XII:
TVOJ GLAS V EU: DELOVNI LIST

MODUL 4: TVOJ GLAS V EU

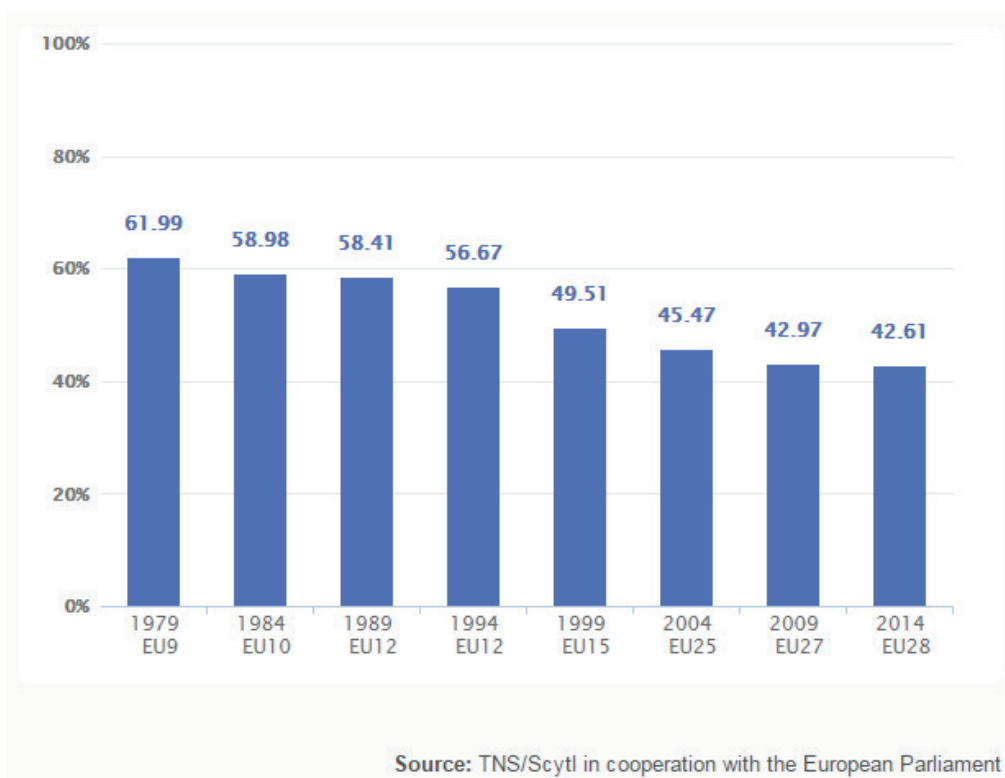
1. EVROPSKI PARLAMENT: VI ODLOČATE

1. Kdo voli?

V večini držav so volitve pravica in udeležba na njih ni obvezna. To pomeni, da vsi državljani EU ne volijo na evropskih volitvah, saj se lahko odločijo, da svojega glasu ne bodo oddali.

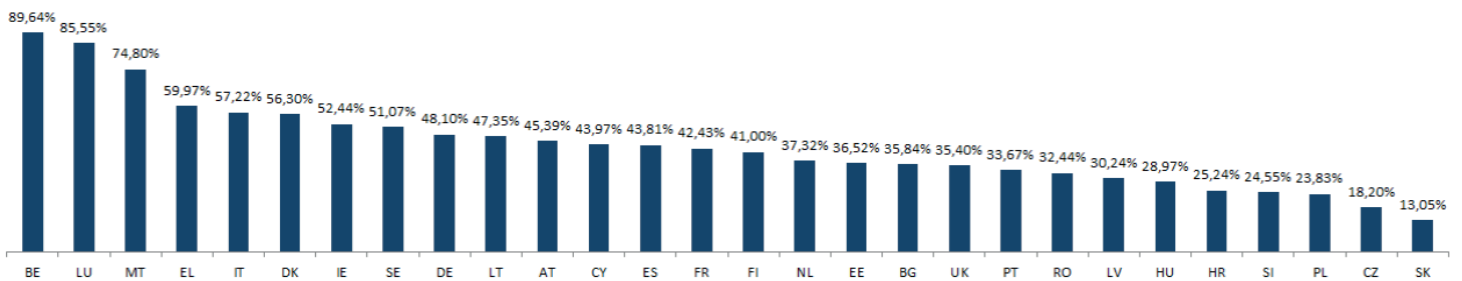
1.1. Oglejte si diagram, ki prikazuje udeležbo na evropskih volitvah od leta 1979 :

- Kolikšen odstotek odraslih državljanov EU je glasovalo leta 2014? _____ %
- Kaj se je dogajalo z volilno udeležbo skozi čas? _____

1.2. Oglejte si diagram, ki prikazuje udeležbo na evropskih volitvah, ki so potekale od 22. do 25. maja 2014 v 28 državah članicah.

- Povprečje EU nekoliko prikrije nekatere največje razlike med državami članicami. Kolikšna je razlika med državo z najvišjo in državo z najnižjo volilno udeležbo (v odstotnih točkah)?
_____ %

Source: 2014 post-election survey, TNS in cooperation with Evropski parlament

- Kolikšen odstotek ljudi se je udeležil volitev v vaši državi? _____%.
- Je to nad povprečjem EU ali pod njim? _____

2. Zakaj voliti?

Zadnje volitve v Evropski parlament so potekale leta 2014. Naslednje volitve bodo spomladi leta 2019, ko boste verjetno že imeli volilno pravico.

Oglejte si enega izmed filmov, katerih namen je bil spodbuditi ljudi, naj se udeležijo volitev (med kampanjo za prejšnje volitve leta 2014).

FILM ŠT. 1: "[Nismo seksi in to vemo](#)"
(vključite podnapise v spodnjem desnem spodnjem kotu in jih nastavite na slovenski jezik)

FILM ŠT. 2: [UKREPAJ. SODELUJ. VPLIVAJ. Uradni videoposnetek Evropskega parlamenta.](#)

- V skupini se pogovorite, zakaj je pomembno, da oddate svoj glas. Zapišite vsaj dva razloga.

1. _____

2. _____

3. Naši predstavniki

Kdo nas zastopa v Evropskem parlamentu? Oglejte si [interaktivni zemljevid na spletnem mestu Evropskega parlamenta](#) in odgovorite na spodnja vprašanja.

- Koliko poslancev ima v Evropskem parlamentu Francija?
- _____

- Koliko poslancev ima v Evropskem parlamentu Luksemburg?
- _____

4. Spremljanje predstavnikov

Vse, kar evropski poslanci počnejo v okviru svoje funkcije, je javno: kako glasujejo na plenarnih zasedanjih, kako pogosto so navzoči ali odsotni in katere zakonodajne spremembe predlagajo. VoteWatch Europe je spletno mesto (na voljo le v angleščini), na katerem so vsi ti podatki zbrani in prikazani.

- Obiščite spletno mesto [VoteWatch Europe](#) in poiščite poslanca ali poslanko Evropskega parlamenta po svoji izbiri. To najlaže storite v iskalnem oknu na tem spletnem mestu. Ime poslanca ali poslanke Evropskega parlamenta:

- Odgovorite na naslednja vprašanja. V kolikšni meri je zvest/-a svoji politični skupini? (EN: „loyalty to political group“) Ta odstotek se izračuna glede na to, kolikokrat voli v skladu s stališči politične skupine, ki ji pripada _____ %

- Oglejte si volilno vedenje izbranega poslanca ali poslanke (angleško: „All votes“, v stolpcu spodaj). Opazite kaj, kar posebej pritegne vašo pozornost?

2. PRIDRUŽITE SE RAZPRAVI

Tudi v času, ko ni volitev, imate možnosti, da izrazite svoje mnenje v evropski razpravi in ste aktivni evropski državljani. Nekaj jih boste našli v naslednjih nalogah.

1. Evropska državljanska pobuda

Pojdite na uradno spletno mesto [evropske državljanske pobude](#).

- Kolikšno je najmanjše število podpisnikov v vaši državi (od 1. julija 2017)? Podatek lahko najdete pod zavihkom „Osnovne informacije“.

- Pojdite na „Iskanje pobude“. Kliknite „Pobude v teku“. Katera se vam zdi najbolj zanimiva in zakaj? Zapišite.

- Oglejte si „Uspešne pobude“. Koliko državljanskih pobud je do zdaj prejelo odgovor Evropske komisije?
-

2. Razpravljanje o Evropi

Na spletnem mestu www.debatingeurope.eu lahko razpravljate z drugimi Evropejci ali z evropskimi in/ali mednarodnimi voditelji (v angleščini in nemščini).

- Pojdite na spletno mesto www.debatingeurope.eu. Kliknite „debates“ in prebrskajte teme, o katerih lahko trenutno razpravljate. Katera se vam zdi najbolj zanimiva in zakaj?
-
-

3. Neposredno se obrnite na svoje predstavnike v Evropskem parlamentu

Poslance Evropskega parlamenta lahko neposredno nagovorite. Na spletnem mestu [pisarne Evropskega parlamenta za stike v Sloveniji](http://pisarne.evropskega.parlamenta.eu) je na voljo seznam slovenskih evropskih poslancev z njihovimi kontaktnimi podatki in spletnimi mesti.

- Poiščite elektronski naslov izbranega evropskega poslanca ali poslanke in ga zapišite.
-

4. Postanite evropski prostovoljec ali pripravnik

Na voljo je veliko možnosti za prostovoljno delo ali opravljanje pripravništva v eni od evropskih institucij ali organov. Na spletnem mestu evropskega mladinskega portala <https://europa.eu/youth/eu%20sl> so povzete vse priložnosti za mlade v Evropi.

- Pojdite na spletno mesto evropskega mladinskega portala. Preglejte možnosti za prostovoljno delo, opravljanje pripravništva, sezonsko delo, delo varuške au pair itd. V skupini se pogovorite: Katera od naštetih možnosti vam je najbolj všeč in zakaj? Za vsakogar v skupini napišite njegovo najljubšo dejavnost:

-

-

-
